

TRANSCRIPT VAN DE RAADSCIE BEHEER VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 14 november 2019

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter: Dames en heren, goedemiddag, welkom bij de commissie Beheer van 14 november 2019. Een speciaal welkom natuurlijk voor de mensen op de publieke tribune en natuurlijk de mensen die thuis meekijken of meeluisteren. Ik wil gelijk beginnen met de vraag aan de commissieleden of er nog berichten zijn van verhindering? Ja, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Mevrouw Otten is een paar minuutjes later.

De voorzitter: Prima, staat dat genoteerd. Anderen? Nee. Dan ga ik beginnen met de rest van de agenda. Ik heb een aantal mededelingen voor u, het zijn er behoorlijk veel, dus gaat u er eventjes rustig bij zitten. We hebben aan de ambtelijke organisatie gevraagd om met een raadsinformatiebrief of een kort bericht te komen inzake de RES. We hebben namelijk gemerkt dat er soms wat onduidelijkheid bestaat inzake de hierover nog te organiseren bijeenkomsten en de rol van de Haarlemse raadsleden daarin, dus die komt uw kant op. Er is door diverse wethouders en vanuit de ambtelijke organisatie aangeboden een aantal technische sessies of werksessies te organiseren en ik realiseer me terdege dat uw agenda's erg vol zijn, zeker nu richting het einde van het jaar. Ook wil ik daarbij wel opmerken dat er bij het werkbezoek aan de milieuzone één raadslid aanwezig was, terwijl er rekening is gehouden met zes personen en ja, dat is natuurlijk wel een beetje pijnlijk als we de gemeente Amsterdam dingen vragen te organiseren voor ons en er komen zo weinig raadsleden opdruiven. Dit gezegd hebbende, gaan er zo meteen zes aanmeldijsten rond. Als eerste noem ik degene die specifiek voor de leden van commissie Beheer zijn bedoeld, dat zijn de eerste drie, en daarna volgen er nog drie andere. De eerste is: in december komen wij te spreken over de betaalbaarheid van de warmtetransitie. Voor u kan ter voorbereiding op de vergadering een technische sessie georganiseerd worden op maandag 2 december, van zes tot zeven uur. Dat is de eerste. De tweede: op verzoek van de Actiepartij en met instemming van deze commissie kan er een werksessie georganiseerd worden over de Amerikaweg. En daar zijn twee mogelijke data waaruit u kunt kiezen, en de datum wordt uiteindelijk gekozen op basis van de meeste aanmeldingen. Het gaat of om dinsdag 3 december, van half acht tot half tien, of donderdag 23 januari, van half acht tot half tien 's avonds. En ik raad u aan en geef u mee dat januari wellicht een betere optie is. Op maandag 9 december wordt er een technische sessie georganiseerd over mobiliteit. En voor de duidelijkheid: dit is geen vervanging voor een nog te organiseren raadsmarkt, maar deze sessie zal wel ingaan op de nog te ontvangen informatienota Ontwikkelingsagenda mobiliteitsbeleid. En deze informatienota is meer dan een infographic en geeft de relatie en samenhang aan met andere trajecten die lokaal en regionaal lopen. En tijdens deze technische sessie wordt een toelichting gegeven op de informatienota en in het bijzonder op het proces en de planning van het mobiliteitsbeleid en het daarbij behorende uitvoeringsplan. Dus dat is op maandag 9 december. Dan komen er nog drie andere mededelingen met betrekking tot uw agenda. Op dinsdagavond 19 november bent u van half acht tot negen uur 's avonds uitgenodigd om een bezoek te brengen aan Panorama Nederland. En Panorama Nederland is een toekomstperspectief over de ruimtelijke inrichting van Nederland. De stadsarchitect komt ook, dus wellicht vindt u het interessant om daar naartoe te gaan. Op vrijdagochtend 29 november wordt door het gebiedsteam Oost een fietstocht georganiseerd door het stadsdeel Oost voor de gehele raad. En tenslotte, op maandag 2 december, van 18:00 uur tot 19:00 uur, dus van zes tot zeven uur 's avonds, en ja, ik realiseer me dat ik deze datum en tijdstip al eerder heb genoemd, wordt er een technische sessie georganiseerd en die is in principe voor de commissie

Bestuur, over de MRA-agenda 2.0. Zo. Ik neem even een slok van mijn thee. Dat waren de mededelingen. O, er zijn nog commissieleden die daar iets over willen zeggen. Dan begin ik even bij mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Want ik had heel graag bij de milieuzone geweest, alleen, er was een dubbeling zeg maar vanuit de raadsmarkt. Ik kon naar of de Waarderpolder, of naar de milieuzone. Dus ik vind dat ook wel heel erg jammer dat ik daarin heb moeten kiezen. Dan denk ik: ja, dat is wel echt buiten mijn bereik. Ja, dubbele commissie, de Waarderpolder ging ook over de bomen. Nou, volgens mij is dat een onderwerp voor Beheer.

De voorzitter: Maar ik onderbreek u even, want het was niet de bedoeling om u te gaan verexcuseren, ik stel alleen vast: er wordt iets voor georganiseerd, zes raadsleden geven zich op en er verschijnt er eentje. Dat zouden we niet moeten willen en dat u een andere keuze maakt, dat begrijp ik prima. Zijn er ...

Mevrouw Oosterbroek: Nog een punt.

De voorzitter: Wilt u nog iets zeggen?

Mevrouw Oosterbroek: Ja, over die Regionale Energiestrategie, omdat die vandaag eigenlijk ook al op de agenda staat, onder de Transitievisie Warmte, daar staat als bijlage ook de RES, wil ik daar ook nog een stukje over ... ga ik dat agendapunt gebruiken om mijn input te leveren daarop.

De voorzitter: Het staat u vrij om te zeggen wat u wilt, natuurlijk. De heer Aynan, zag ik.

De heer Aynan: Ja, dank u wel, voorzitter. Op 6 december hebben we geloof ik iets, een technische sessie over de MRA hè?

De voorzitter: Dat was 2 december.

De heer Aynan: 2 december.

De voorzitter: Maar die is vooral gericht op de commissie Bestuur, maar ik zeg het u even toch.

De heer Aynan: Ja, ja, maar daar wil ik juist een opmerking over maken, want volgens mij hebben we op precies dezelfde tijd ook iets over mobiliteit.

De voorzitter: Nee. De warmtetransitie is op dezelfde tijd. Die is voor de commissie Beheer.

De heer Aynan: Precies. En ik vind, de MRA heeft ook heel veel met bereikbaarheid te maken, dat is ook echt gewoon commissie Beheer. En het vriendelijke verzoek, en ik weet ook dat het druk is, niet alleen onze agenda's, maar alle agenda's zijn vol, om toch te kijken of het mogelijk is om die misschien naar een ander tijdstip of een andere dag te verzetten?

De voorzitter: Ik kan u nu al toezeggen dat dat niet kan, helaas. Wellicht kunt u een ander fractielid sturen. Zijn er nog anderen die hier een opmerking over willen maken? De heer Dreijer, van het CDA.

De heer Dreijer: Nou, een andere opmerking. Ik heb even het verzoek eigenlijk aan de griffie om stukken die we krijgen, om die ook doorzoekbaar te maken, houden. Er zitten nou een paar grote stukken bij, van meer

dan honderd pagina's, en die zijn niet doorzoekbaar. Dus dat helpt ons wel vaak in het snel kunnen lezen en zoeken naar, nou ja, de belangrijke punten.

De voorzitter: Het wordt doorgegeven aan de ambtelijke organisatie. En er zitten hier twee wethouders die denk ik ook deze opmerking wel mee kunnen nemen naar hun achterban. Anderen nog over? Ja, nou, de heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb een drietal mededelingen als commissielid. En de eerste gaat over het onderwerp waar uw eerste mededelingen ook over ging, namelijk over de RES, de Regionale Energiestrategie. Als raad hebben we uitgesproken dat wij ons zorgen maken over de democratische legitimiteit. En het baart mij dan weer zorgen dat er afgelopen woensdag van één tot vijf een bijeenkomst was, zonder met ons af te stemmen drie weken van tevoren. Dus fijn dat er een notitie komt, maar geeft u alstublieft mee dat wij als raad wel in positie willen zijn om ook echt wat te vinden. Dan is mijn tweede mededeling, ik moet hem er even bij pakken. Jeetje mina, ik ben hem even kwijt.

De voorzitter: Ik laat u gewoon nu doorgaan hoor, maar ik kom zo bij agendapunt 3, mededelingen commissieleden.

De heer Van Leeuwen: O, daar bent u nog niet. Oké, dank u wel.

De voorzitter: Oké, prima. Anderen nog, willen die nog reageren op al mijn mededelingen? Of kan ik verder gaan met het agendapunt 2? Het volgende agendapunt dus, ja. Nee, ik zie dat er nog een opmerking is. Ja.

De heer Amand: Mijn vraag is, voorzitter, heeft u komende weken nog meer voor ons in petto? Dan kan ik er thuis even rekening mee houden.

De voorzitter: Nou, geloof mij, ik heb echt niks voor u in petto.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan ga ik verder met agendapunt 2 en dat is het vaststellen van de agenda. Kan de agenda worden vastgesteld conform? Ja? Hartstikke mooi.

3. Mededelingen commissieleden en wethouders

De voorzitter: Nou, dan ga ik door naar agendapunt 3 en dat is de inventarisatie van de rondvraag en mededelingen van commissieleden en wethouders. Ik heb als het goed is doorgekregen van D66 twee rondvragen, van de Partij van de Arbeid één en van de Actiepartij ook één. Zijn er nog leden die er iets aan willen toevoegen? Ja, ik ga gewoon links beginnen. Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: We hebben vijf rondvragen.

De heer Aerssens: Eén.

De voorzitter: U heeft er?

De heer Aerssens: Eén.

De voorzitter: De heer Rijbroek.

De heer Rijbroek: Vier.

De voorzitter: Vier. De heer Abbasi.

De heer Abbasi: Ja, wij hebben er nog één erbij, dus twee in totaal.

De voorzitter: Het CDA, had u nog iets voor de rondvraag? Nee. Verder daar. Ja, de heer Visser, ChristenUnie, één. Iemand anders nog? Nee. Dan ga ik door naar de mededelingen. De heer Van Leeuwen was al begonnen, dus ik geef u het woord. De heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, heel fijn, voorzitter, dank u wel. Ik heb een tweetal mededelingen. De eerste is dat ik, ook in het kader van werkbezoeken, wij waren met zijn allen uitgenodigd voor een bezoek aan de beeldengalerij in De Hout. Daar was ik het enige raadslid van de gemeenteraad en de Haarlemse initiatiefnemers hiervan nodigen u van harte uit om op een ander willekeurig tijdstip nog u aan te melden, dus u kunt die vinden ergens in de Raadzaam, google op beeldengalerij en de betrokken Haarlemmers die leiden u graag rond en leggen alles uit. Dus waarvan akte. De tweede is, lang verwacht, en dan gaat hij toch echt komen, het initiatiefvoorstel dertig kilometer per uur. Ik heb de afgelopen maand veel wetenschappelijk, verkeersplanologisch en ook politiek onderzoek gedaan wat er in andere landen gebeurt, wat er in andere gemeentes gebeurt. Dat is ondertussen een prachtig boekwerk van veertig pagina's en ik zoek nu eigenlijk collega-commissieleden die met mij daarheen willen vlooien om te kijken wat een voorstel is wat hier op draagvlak kan rekenen. Dus meld u allemaal even in de pauze zich bij mij, als u dat interessant vindt, dan plannen we een avond en dan gaan we daar samen voor zitten, dat er een mooi, breed gedragen initiatiefvoorstel komt.

De voorzitter: Zijn er andere commissieleden die een mededeling hebben? Nee. Dan vraag ik aan de wethouders, heeft u een mededeling?

Wethouder Berkhout: Ja, dank, voorzitter. Eén mededeling, gaat over het fietscarré. De plannen daarvoor bevinden zich in de afrondende fase en NS begint het eerste kwartaal van 2020 met de werkzaamheden hiervan. En zoals u weet komt er een zelfservicestalling en kunnen ov-chipkaarthouders de eerste 24 uur gratis parkeren. Begin december krijgt u hier meer informatie over. Ik realiseer me dat dat niet voor het eind van het jaar is, zoals ik eerder had toegezegd, ik zie u ook kijken, mijnheer Visser, maar het is nu wel echt, komt er nu echt snel aan.

De heer Aynan: Voorzitter, misschien kan de wethouder vertellen wat het fietscarré is, voor de luisteraars thuis.

Wethouder Berkhout: Dat is de fietsenstalling onder het station.

De voorzitter: Nou, dat voor de duidelijkheid. Heeft u nog ... Nee, prima.

4. Agenda komende vergadering(en), Jaarplanning en Actielijst

De voorzitter: Dan ga ik met u naar agendapunt 4 en dat gaat over de komende commissievergaderingen en de jaarplanning en de actielijst. Volgende week ga ik met de commissiegriffier bekijken welke keuzes we zullen maken met betrekking tot de agenda van december, dus ik ga u niet een heel lijstje nu zitten opnoemen. Die

agenda die is te vol, we zullen even kijken wat per se behandeld moet worden en wat doorgeschoven gaat worden naar januari. Zijn er uit de commissie nog ter kennisname stukken die u wilt agenderen voor een volgende agenda, met in uw achterhoofd dat we vol zijn? Ja, de heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u wel, voorzitter. Om het wat makkelijker te maken, zou ik graag agendapunt 4.1 bij mogelijke behandeling van de bommenverordening willen betrekken, dat is namelijk een ingezonden brief die vraagt om een wijziging van de procedure noodkap, dus dat leek mij goed om dat daarbij te voegen, maar als dat niet gaat, mag het ook apart behandeld worden. En ik zou graag 1.12, Stand van zaken Deltaplan fiets behandelen, want als dit een Deltaplan is, dan moeten we maar heel hard gaan pompen, denk ik.

De voorzitter: En waarom wilt u dat Deltaplan behandelen?

De heer Hulster: Nou, ik zou graag met de commissieleden willen bespreken of ze denken dat dit afdoende is om het groeiende aantal fietsers goed door de stad heen te krijgen.

De voorzitter: De heer Visser, u wilt daar op reageren?

De heer Visser: Als ik het goed begrijp uit het stuk, komt er nog een actieplan over twee of drie maanden, dus het lijkt me logisch om het dan te behandelen, want volgens mij is dat het plan waar u op wacht en ik ben het wel met u eens dat ik vrees dat het niet genoeg zal zijn.

De voorzitter: Ik zie ook de wethouder naast me knikken, dus dat lijkt me dan verstandig om als u dat ... Ik zie u ook knikken, dus dat is mooi.

De heer Hulster: Akkoord.

De voorzitter: We zullen 4.1 toevoegen inderdaad en het andere gaat meegepakt worden als het actieplan er werkelijk is. Zijn er nog andere commissieleden? Nee? Heeft u nog ... O, de heer Mohr.

De heer Mohr: Ja, dat punt over die twee containers op één pad, er is een evaluatie uitgevoerd, dan is het misschien interessant om te bespreken of die evaluatie ook kan worden verbreed naar andere onderdelen van de stad.

De voorzitter: Nou, misschien kan de wethouder er zo even een mededeling over doen, want dat is misschien handiger. Ja, mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Ja, nu wel. Ja, mag ik? Het gaat mij om 1.1, het Haarlems civiel planproces en dat gaat mij om de positie van de raad die daar diffuus in genoemd wordt. Eigenlijk alleen maar in één klein stukje en verder staat er nergens waar wij als raad nou in de besluitvorming betrokken zijn.

De voorzitter: Dank u wel dat u dat opmerkt, ik had er inderdaad al een N.B.'tje bij gezet, dus dat lijkt me heel zinnig om die te agenderen, als er steun is vanuit de commissie. Ja? Mooi. Ik zal even de wethouder vragen te reageren op de opmerking van mijnheer Mohr.

Wethouder Berkhout: Ja, als het gaat om die pas voor meerdere containers, volgens mij is het antwoord ja, dat gaat uitgerold worden ook over andere plekken in de stad. En volgens mij kunt u dat terugzien, het is portefeuillehouder Snoek, maar in beleidsplan Schoon. En ik zat even te zoeken wanneer dat gepubliceerd is,

maar volgens mij als het gaat om zwerfafval in de stad et cetera, komt ook dit punt uitdrukkelijk naar voren, dus daar kunt u dat terugvinden.

De voorzitter: Zijn er nog andere commissieleden? Nee. Mooi. Dan ga ik met u nog naar de actielijst en de jaarplanning. Heeft u daar nog op- of aanmerkingen over? Ja, mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Ik was al bang, mijnheer de voorzitter, dat u gewoon naar het volgende agendapunt ging, dus daarom begon ik al een beetje te wippen. Waar ik me zorgen over maak, dat is over die stadsecoloog die we pas, die staat nu op de agenda voor 31 januari 2020. En ik dacht: kunnen we het niet eerder daar even over hebben, hoe we dat gaan aanpassen, zodat die er komt? En als ik nog iets mag zeggen: dat geldt eigenlijk ook voor dat tiny forest, dat is allemaal wel ver vooruit geplaatst. Nu zei u al dat de agenda van december veel te vol is, maar toch vind ik dat punten die wel een beetje ver vooruit zijn, dus misschien kunt u er geen antwoord op geven, maar ik wil het wel graag opgemerkt hebben.

De voorzitter: Ja, als u die opmerking nog even vast wil houden voor als wethouder Snoek hier komt, dan kan die daar op reageren, want volgens mij heeft die daar een mededeling over. De heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, het staat eigenlijk bij commissie Ontwikkeling, maar de verantwoordelijke wethouder zit hier ook aan tafel. Het gaat even over de nota ruimtelijke kwaliteit.

De voorzitter: Nee, dat gaan we dan niet doen.

De heer Dreijer: Nee, dat ga ik wel doen.

De voorzitter: Nee, nou, heel kort, want dit is geen commissie Ontwikkeling, dus ik wil geen commissie Ontwikkelingsstukken.

De heer Dreijer: Nee, dat weet ik, maar het gaat even over de nota dak en het is volgens mij wel commissie Beheer. Ik kan het nergens terugvinden wanneer dat nou eindelijk een keer behandeld gaat worden. Ik weet dat dus de nota ruimtelijke kwaliteit gaat in januari en een onderdeel zou nota dak zijn, maar volgens is het nog steeds niet gepland en we zitten er echt op te wachten om ook te kunnen kijken naar hoe we met beschermd stadsgezicht omgaan inzake de zonnepanelen bijvoorbeeld. Het is een belangrijk document, dus wanneer komt het?

De voorzitter: Wethouder Berkhout.

Wethouder Roduner: Ik denk dat dat wel echt een onder... Excuus, voorzitter. Ik denk dat dat wel echt een onderwerp is wat bij commissie Ontwikkeling hoor, want het gaat uiteindelijk natuurlijk over het beschermd stadsgezicht en hoe je daar eventueel aanpassingen of ruimte zou kunnen maken om meer zonnepanelen daarop toe te staan. Dat is iets waar uiteindelijk onze afdeling erfgoed ook naar gaat kijken, dus ik denk dat we wel, ik weet niet precies wat de planning is, maar dat is een onderzoek wat gestart gaat worden om te kijken van nou, kan er toch op een creatieve manier ruimte worden gemaakt voor zonnepanelen, ook binnen het beschermd stadsgezicht? Dus dat gebeurt en daar kom ik dan dadelijk op terug bij u, maar misschien wel goed om gelijk de verwachtingen daarin wel een beetje te temperen, dat het niet lijkt alsof daar heel veel mogelijk is op korte termijn. Maar goed, de ruimte die er dan zou kunnen zijn, willen we natuurlijk graag benutten.

De heer Dreijer: Oké, duidelijk, dus Ontwikkeling.

De voorzitter: Volgens mij heb ik nu iedereen gehad hè?

5. Transcript commissie Beheer d.d. 3 oktober 2019 (alleen n.a.v.)

De voorzitter: En kan ik met u naar agendapunt 5. En dat is het transcript van de vergadering van 3 oktober 2019. Zijn daar nog op- of aanmerkingen over? Nee.

Overige punten ter bespreking

6. Probleemanalyse – integrale visie Stationsgebied (FR en RB)

De voorzitter: Dan ga ik met u naar agendapunt 6 en dat is de probleemanalyse – integrale visie Stationsgebied. Het gebruik van het openbaar vervoer, de fiets en de auto neemt toe in Haarlem. Om te onderzoeken voor welke uitdagingen we in de toekomst zullen staan, is in opdracht van de gemeente en provincie een probleemanalyse gemaakt en de probleemanalyse gaat vooraf aan het proces om de visie op te stellen. Het verkeersonderzoeksbureau Goudappel heeft onderzocht wat nu precies gaat knellen in het Stationsgebied bij een groeiend aantal reizigers en gebruikers. Met deze nota wordt de rapportage ter kennisgeving aangeboden aan de commissies Ontwikkeling en Beheer en na een besluit van het presidium is deze probleemanalyse nu geagendeerd in de commissie Beheer. Gezien de inhoud van deze specifieke nota heeft het presidium dus besloten nu in Beheer te behandelen en de wethouders Roduner en Berkhout aanwezig te laten zijn bij deze behandeling. De vervolgstukken inzake Stationsplein worden voor de rest besproken in de commissie Ontwikkeling. We hebben twee sprekers over dit agendapunt, dat is mijnheer Maas en mijnheer Van Spanje. Als u beiden, als u aanwezig bent, naar voren wilt komen en bij één van de microfoons wil gaan zitten waar een pasje ligt. U hoeft dat pasje verder niet te gebruiken. Hartelijk welkom, fijn dat u er bent. Dan geef ik als eerste het woord aan mijnheer Maas. Als u het knopje indrukt van uw microfoon, het rechterknopje, dan gaat er een lampje branden. Dan heeft u drie minuten de tijd. Als de tijd bijna voorbij is, dan zal ik u daaraan helpen herinneren. Gaat uw gang.

De heer Maas: Leden van de commissie Beheer, ik spreek in vandaag namens het Actieplatform Bus-kruit, maar ook namens de wijkraden Welgelegen, Binnenstad, Raaks en Vijfhoek en vele bewoners en ondernemers van de binnenstad. De voorliggende probleemanalyse is een echte wake-upcall, vinden wij. Ze laat overduidelijk zien dat het openbaar vervoerssysteem in Haarlem compleet is vastgelopen en dat de problemen op het gebied van bereikbaarheid, leefbaarheid, verkeersveiligheid en gezondheid en milieu inmiddels onaanvaardbaar hoog zijn geworden en nu om actie vragen. De herontwikkelingsopgave voor het Stationsgebied is complex, vraagt enorme investeringen en vereist heel veel draagvlak. Maar gelukkig zijn er ook onderdelen die snel geëffectueerd kunnen worden. Met het herrouteren van busroutes en de ontwikkeling van de openbaar vervoerhub Buitenrust kan volgens ons direct een start gemaakt worden. De dubbeldekkers, touringcars alleen in de ochtendspits laten rijden is ook goed mogelijk, zo blijkt uit de notities van de Vervoersregio, Connexxion en ook adviseur Goudappel en Coffeng. Het is echter voor ons onaanvaardbaar, voor al die bewoners, dat hiermee gewacht wordt tot het vervoersplan 2021. Dat kan echt niet. Dat steekt des te meer, omdat de voorzitter van de Vervoersregio in Amsterdam heel goed in staat is om heel snel de touringcars daar uit de binnenstad te weren. Waarom dan niet in Haarlem? Een andere maatregel die op de korte termijn de leefbaarheid, de verkeersveiligheid en de bereikbaarheid vergroot, is het invoeren van dertig kilometer op de busroutes door het centraal stedelijk gebied. In veel steden geldt die snelheid al en zijn er zelfs vijftienkilometertrajecten. Ik skip nu een vrij kritische alinea over dit onderwerp, omdat ik heel blij ben met het initiatief van D66, wat ik net hoor, over de dertig kilometer. Maar bewoners en ondernemers vinden het onbegrijpelijk dat het echt lijkt alsof de plannen van het Houtplein, Haarlem Zuid-West, een

verlengde bushalte bij de Rustenburgerlaan, alsof die allemaal gewoon doorgaat, zonder dat dit soort concrete verbeteringen worden doorgevoerd. Mensen zijn het zat. Het is echt noodzakelijk dat in het hier en nu acties worden ondernomen. De probleemanalyse verder zelf kan degelijk worden genoemd, ook al ontbreken ons inziens twee cruciale elementen. Wij missen in de analyse de treinverbindingen. Velen met ons hebben inmiddels gepleit voor nieuwe treinverbindingen naar Amsterdam Zuid en treinen die doorrijden naar station Bijlmer. We vinden dat dat aspect echt moet worden meegenomen. Ook de mogelijkheden van lightrailverbindingen zouden op de korte termijn echt concreet in beeld moeten worden gebracht en keuzes worden gemaakt. Want wil Haarlem echt op de investeringslijstjes komen van de provincie en de Rijksoverheid, dan zullen we snel richtingen moeten bepalen en keuzes moeten maken. Zoals eerder werd gezegd: Haarlem moet weer op de kaart komen.

De voorzitter: Wilt u afronden?

De heer Maas: Tot slot, wij bepleiten een tweesporenaanpak: zorgvuldig de oplossingsrichtingen voor de middellange termijn verder in beeld brengen, maar tegelijkertijd nu actie ondernemen, of verbeteringen die heel veel mensen in de stad willen. En voor de rest verwijs ik naar de brief die we aan de raadsleden hebben gestuurd over dit onderwerp. Wij danken u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik het woord geven aan de heer Van Spanje. Als mijnheer Maas, als u uw microfoon uit wilt doen, ja. Mijnheer Van Spanje, gaat uw gang. U heeft ook drie minuten.

De heer Van Spanje: Dank u wel. De essentie van wat er voor ligt staat in de startnotitie visie Stationsgebied. In het B&W-besluit van 5 november jongstleden valt te lezen dat in lijn met de integrale visie Stationsgebied en met het op te stellen Haarlemse mobiliteitsbeleid is besloten tot de volgende vier punten: nieuwe busroutes introduceren en/of bestaande routes te herrouteren, het busstation Europaweg/Schipholweg te ontwikkelen overeenkomstig de vastgestelde visie Europaweg, de effecten te onderzoeken van mogelijke herontwikkeling van de N200 op het verkeer buiten het Stationsgebied, dit ook in lijn met de SOR en als vierde punt het onderzoek op te pakken naar een tram of lightrail en het organiseren van adequate dekking voor de noodzakelijke investeringen, dit in MRA-verband in relatie tot het ov-toekomstbeeld. In deze punten kunnen we ons als Rover goed vinden, omdat deze onderdelen namelijk nauw samenhangen. Ze zijn alle vier nodig om de toenemende vraag van Haarlemmers naar hoogwaardig ov goed tegemoet te komen, met name richting Amsterdam Zuid. Ze zijn alle vier nodig. De herrotering en het busknooppunt Schipholweg/Europaweg zijn onlosmakelijk verbonden met de inrichtingsmogelijkheden van het Stationsplein. De N200-inrichting en de eventuele tram bepalen of een busstation aan de noordzijde of aan de zuidzijde kan komen en hoe dat eruit kan zien. Die samenhang moet ook in het verdere proces, planvorming en financiering, worden vastgehouden. Er zijn twee misvattingen. Blij zijn we dat ook enkele misvattingen zijn ontkracht. In tabel 3.1 van het rapport staat duidelijk aangetoond dat het weghalen van bussen uit de binnenstad en deze omleiden naar station Spaarnwoude een flinke verslechtering is. De reistijd wordt langer, namelijk 650 uur per dag. Het ov wordt hierdoor onaantrekkelijker, wat natuurlijk haaks staat op het Haarlemse beleid om mensen meer met het ov te laten reizen. De misvatting omtrent het compleet weghalen van alle bussen uit de binnenstad is nog dramatischer: 7350 uur meer reistijd per dag, staat in de tabel te zien. Omdat de helft van de busreizigers van en naar de binnenstad reist, pakt dit zeer slecht uit voor de concurrentiepositie van het ov ten opzichte van de auto. We staan aan de vooravond van een goede ontwikkeling voor de mobiliteit in de stad Haarlem. Haarlem wordt steeds drukker, staat in de nota, maar omdat de verwachting is dat het fietsgebruik, ook e-bike, enorm zal groeien en het ov met vijftig procent of meer zal stijgen, zal toch de leefbaarheid en bereikbaarheid beter worden. Rover Haarlem zal erop toezien dat het beleid gericht blijft op het stimuleren van lopen, fietsen en

ov-gebruik. De verschuiving van gemotoriseerd naar ongemotoriseerd verkeer is ons criterium bij het beoordelen van de plannen. Deze model shift verbetert het stadsklimaat. Haarlem wordt zo een nog meer heel aangename stad om te verblijven. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, dat was echt keurig in de tijd, dank u wel. Beide heren worden natuurlijk bedankt namens de gehele commissie voor de aanwezigheid en het inspreken. Zijn er nog commissieleden die een vraag hebben, een verduidelijkende vraag aan deze heren? Of kunnen we beginnen aan de behandeling van het stuk? Dan gaan we beginnen aan de behandeling van het stuk. Mag u weer plaats nemen op de publieke tribune, u bent heel duidelijk geweest. Wie kan ik als eerste het woord geven? De heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik vrees dat mijn bijdrage hierover niet heel lang zal zijn, zal ik alvast verklappen, al waardeer ik het zeer dat we het hierover hebben in deze commissie, want wij hebben eerder hier een stuk langs gehad over dit voor ons allemaal heel belangrijke plein, waarna we het stuk eigenlijk hebben teruggegeven aan het college en hebben gezegd: mobiliteit staat wat ons betreft centraal op dit plein. Ja, dat is heel mooi. En dat zit er nu meer in. Sterker nog, in het stuk hebben ze die zin ook gekopieerd, dat is natuurlijk heel slim, want wij als raadsleden lezen graag onze eigen woorden terug. Tegelijkertijd is wel de vraag wat nou de waarde is van deze bespreking hier. Want ja, op 5 november is in het college al de startnotitie vastgesteld, dus meestal bespreken wij hier iets zodat het college er iets mee kan doen, maar het volgende product is er al. Dus vandaar dat mijn betoog ook vrij kort zal zijn, want ik zal, wat is het, 28 november plaatsnemen in de commissie Ontwikkeling, want dan kan ik beter het volgende product gaan bespreken. Want dat is inderdaad al gereed. Dus ja, mobiliteit staat centraal. Ja, dat moeten we heel veel beter doen. Heel fijn dat Rover hier ook weer was en dat ook de zorgen van de bewoners er waren, want we moeten inderdaad moeilijke keuzes maken. Alleen wat ons betreft staat ov-mobiliteit, voetganger en fiets echt voorop, dat is leidend bij dit plan, maar ik ga nu niet een heel debat nu voeren over een product wat toch al gemaakt is, dus dat doen we in de commissie Ontwikkeling op 28 november. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Ja, de heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik ben eigenlijk wel dezelfde mening toegedaan als de heer Van Leeuwen, alleen ik zit niet in de commissie Ontwikkeling, dus ik zal het daar niet gaan vertellen. Ik zal wel vertellen waar wij voor staan. De analyse laat wel duidelijk zien dat het nu al eigenlijk erg druk is en het wordt alleen maar drukker op het Stationsplein met de verschillende modaliteiten. En wij zijn toch echt benieuwd naar, we staan echt voor met name de R-netbussen veel meer naar de buitenranden van het centrum te verplaatsen. En als je kijkt, er wonen dertienduizend mensen in het centrum en de rest woont er eigenlijk omheen, dus waarom ga je daar niet de mensen oppakken? En de verbinding tussen een R-netbus en een trein is volgens mij een oneigenlijke verbinding. De reden waarom een R-netbus als een 346 met name op het Stationsplein komt, is omdat er ook heel veel stadsbussen komen en omdat daar veel mensen naar toe gaan. Maar de koppeling tussen een trein en een R-netbus die weer buiten de stad gaat, zie ik niet zo zitten. En ik denk dus dat het veel slimmer is om veel meer aan de randen van de stad die hubs te gaan bouwen en daar die mensen op te pakken. Want de mensen die met een R-netbus gaan, zijn best wel bereid om een stukje te fietsen en als het maar een mooi aangelegd ov-knooppunt is, dan gaat het best ook gebeuren. Ik heb nog wel een technische vraag gesteld ook over het aantal fietsers vanuit Noord over de Kennemerbrug naar het station. Daar heb ik een beetje een, ja, volgens mij een raar antwoord op gekregen, want daar kwamen meer fietsers uit die bij het station uit kwamen dan het totaal aantal fietsers vanuit Noord komen, dus ik kan het niet helemaal duiden. Ik zag in ieder geval wel in het stuk dat ongeveer 1400 fietsers vanuit Noord komen. In plaats van dat we gaan kijken om bijvoorbeeld de N200 te ondertunnelen, het autoverkeer te ondertunnelen,

kijk eens of dat we misschien juist de fietsers kunnen ondertitelen, dat die vanuit de Kennemerbrug met een tunneltje, desnoods lopend, die toch bij het station, want ik geloof dat iets van 95 procent misschien bij het station moet zijn, nou, dan kan je er net zo goed makkelijk ook onderdoor lopen. En als we er nog een stallinkje bij willen bouwen, nou, dan is dat natuurlijk ook heel mooi. Zoals ook te lezen staat, kan er ook nog wel wat gedaan worden aan bereikbaarheid. Het is al heel vaak gezegd: de parkeerplek aan de Jansstraat, naast het '...', is gewoon heel slecht te bereiken. En al kom je vanaf het station, zeg maar lopend met je fiets, om dan nog dat oversteekje te maken, er is nergens een verlaagd stoepje, allemaal van die hele simpele dingetjes, dus daar moet ook aan gewerkt. Maar ik denk dat het veel belangrijker is om meer naar buiten te gaan, aan de buitenranden het verkeer op te pakken, dan gaan er vanzelf ook fietsers naar toe, dus dan krijg je veel meer lucht op het Stationsplein en veel minder drukke bussen door de binnenstad. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Ja, in het stuk staat dat we grote tekorten verwachten op de capaciteit van bijvoorbeeld bushaltes, maar ook fietsparkeerplekken en ook dat de autoweg alsmaar drukker wordt. Het hinder voor de binnenstad door de grote hoeveelheid bussen en ook rijden op het Stationsplein, dat maakt dat de entree op dit moment voor Haarlem vanuit de trein niet aantrekkelijk is. Iets wat we erkennen is de ruimtelijke ambities die ook in het stuk staan. Het Stationsplein als een kenmerkende entree maken, meer woningen, horeca, winkels en bedrijven in het Stationsgebied, waardoor het veel meer levendig wordt. Vanuit Haarlem zien we wel een enorme verkeersstroom naar Amsterdam toe en ik denk dat we daar vooral op moeten gaan inspelen. De vraag richting Amsterdam Bijlmer, Schiphol, Amsterdam Zuid, daar wordt alleen maar meer verkeer verwacht en op dit moment zien we daar eigenlijk nog te weinig van terug. Daarbij geldt ook dat vijftig procent van alle totale reizigers helemaal niet in de binnenstad hoeft te zijn, dus waarom rijden we nu met heel veel bussen door die binnenstad heen? Daar moeten toch creatievere oplossingen voor kunnen zijn? Wat kunnen we doen ook met het tekort aan ruimte op het Stationsplein? In de probleemanalyse staan twee vakjes getekend van extra ruimte die nodig is, maar die ruimte die is er helemaal niet meer te vinden, tenzij we op zoek gaan naar andere mogelijkheden, bijvoorbeeld door uitbreiding buiten het gebied rondom het station. En daarom denk ik ook dat het belangrijk is om het gebied veel groter te maken dan alleen maar Stationsplein. Bijvoorbeeld op Spaarnwoude of desnoods een punt naar de Buitenrustbruggen. Daarmee kunnen we de positie van het ov in Haarlem een heel stuk verbeteren en ook de binnenstad gaan ontzien.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, ik maak me met u zorgen over alle ruimteclaims, maar, nou, we hebben toch allemaal de startnotitie al een beetje gezien, je kan ook denken aan dubbel grondgebruik. Als je naar andere stations in Nederland kijkt, dan wordt er gewoon in meerdere lagen, wordt er gedaan. Fietsen kan je ook heel makkelijk stapelen. Vindt u dat niet een mogelijke oplossing om daar stedenbouwkundig een mooie entree voor de stad te maken? Want het merendeel van de mensen moeten toch daarheen.

De heer Aerssens: Nou, ik denk dat dat meevalt als je kijkt naar waar mensen daadwerkelijk heen moeten. Er zijn veel meer plekken vanuit de stad die op dit moment mensen naar het station toe gaan. Een mooi voorbeeld daarvan is bijvoorbeeld Schalkwijk en dan heeft u eigenlijk een stukje wat ik zo meteen nog ga vertellen al meegenomen. Er moeten heel veel mensen vanuit Schalkwijk naar Schiphol, naar Amsterdam Zuid, naar de Bijlmer toe en die gaan op dit moment allemaal via het station, terwijl dat helemaal niet per se nodig is. Ik ben zeker het met u eens dat we moeten gaan kijken naar creatieve oplossingen voor de openbare ruimte en zeker ook voor fietsparkeren, daar kun je best oplossingen voor bedenken, maar ik denk dat we

gewoon alles open moeten houden op dit moment en ook zeker onze visie en onze blik groter moeten maken dan alleen maar het Stationsplein.

De voorzitter: De heer Visser.

De heer Visser: Ik ben het helemaal met u eens dat we de blik groter moeten maken, dat we ook moeten kijken naar nieuwe buslijnen buiten de binnenstad. Maar dan nog steeds moeten er heel veel mensen in dat gebied zijn. U noemde net zo'n percentage van vijftig procent, maar als u goed kijkt in het stuk, dan is inderdaad ongeveer vijftig procent moet in de binnenstad zijn, maar dan is het bestemmingsstation niet meegerekend. Dus als je ook nog eens kijkt naar de reizigers die echt op het station moeten zijn, en een paar daarvan kunnen inderdaad naar Spaarnwoude, maar daar stoppen bijvoorbeeld geen intercity's, dan zijn er nog steeds heel veel mensen die ook op het station moeten zijn, omdat dat de snelste verbinding is, want anders krijgen ze die zeventuizend extra uren, haken ze gewoon af en pakken ze de auto, staat Haarlem helemaal vast, dus het is veel meer dan die vijftig procent wat bij het station moet zijn. Dus ik vind het te gemakkelijk om te denken van o, we kunnen wel de helft van de bussen verplaatsen, dat is niet de waarheid.

De heer Aerssens: Nou, daar ben ik het niet helemaal mee eens, in de zin van dat ik denk dat we veel meer ons zouden moeten focussen op station Spaarnwoude. Wanneer de vraag daar enorm aan het toenemen is, dan zie je ook in andere grote steden dat je een tweede station prima kunt gebruiken om een heel groot deel van je verkeer af te vangen op je Centraal Station. Ik denk dat we daar echt op moeten inzetten en niet per se moeten kijken naar hoe we de capaciteit rond Haarlem Centraal kunnen verbeteren.

De voorzitter: Mijnheer Visser, kort alstublieft.

De heer Visser: Dan wil ik u toch wijzen op de situatie in Utrecht. Daar is een Uithoftram gebouwd en die mocht niet door de binnenstad heen, dus er werd een tram om de binnenstad heen geleid, ook met het idee van dan kunnen we het verkeer een beetje wegleiden. Nou, nu is de voorspelling al dat die tram het allemaal niet aan zal kunnen. Sterker nog, het aantal bussen in de binnenstad is toegenomen en nu wordt er eindelijk gepraat over een tram door de binnenstad heen, want dat zijn gewoon andere vervoersmarkten, andere vragen. Gaat u maar kijken in Utrecht met allemaal vervoer er om heen.

De voorzitter: Mijnheer Visser, wilt u alstublieft kort en is dit een vraag? Anders mag u het lekker ...

De heer Visser: Bent u weleens in Utrecht geweest? Heeft u gezien hoeveel mensen daar in de binnenstad willen zijn en dat het een illusie is dat je het allemaal uit de binnenstad kan weghalen?

De heer Aerssens: Ja, ik ben weleens in Utrecht geweest en nee, ik denk niet dat we Haarlem moeten gaan vergelijken met Utrecht. Voorzitter, ik ga door. Een bus vanuit Schalkwijk naar bijvoorbeeld Haarlem Zuid of naar Amsterdam Bijlmer zouden we dan ook echt willen aanmoedigen. En ook zouden we daarmee het aantal benodigde fietsparkeerplekken op bijvoorbeeld het Centraal Station kunnen verminderen en die fietsparkeerplekken bijvoorbeeld realiseren in een plek als Schalkwijk, waardoor we vanuit daar mensen kunnen gaan vervoeren naar plekken in Amsterdam. En bedenkt u, vanuit Haarlem Station is het op dit moment ongeveer vijftien minuten met de trein naar Amsterdam Sloterdijk, terwijl vanuit een wijk als Molenwijk je er al gemakkelijk drie of vier keer zo lang over doet. Dan is twintig minuten met de auto veel aantrekkelijker. En ondanks dat we zeker zijn voor een goede bereikbaarheid van de auto, is een reistijd die vier keer zo lang is met het ov gewoon niet aantrekkelijk. En naast het aanpakken van het ov is, zoals ik al zei, voor de VVD ook het autonetwerk belangrijk. En waar mogelijk moeten we dit dan ook zeker aanpakken.

Bekijk de doorstroming en verbeter deze waar mogelijk. Monitor regelmatig stoplichten op een fatsoenlijke werking en ga geen wegen afwaarderen alleen maar om het afwaarderen. En stel nu, je komt vanuit Amsterdam en je moet naar de andere kant van de stad, dan moet je op dit moment recht door de stad heen. Het is veel wijzer om ons te gaan focussen op het verbreden van doorstroomwegen en ook te gaan kijken naar een rondweg om de stad, omdat dat biedt veel meer oplossingen dan het autoverkeer recht door de stad leiden. Daarnaast moeten we het stuk echt breder gaan trekken, niet alleen maar kijken naar het Stationsplein, maar de extra benodigde ruimte in beide scenario's is toch niet beschikbaar, dus uitwijken naar andere locaties en creatiever omspringen met het gebruik van onze openbare ruimte is voor ons echt een vereiste.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, voorzitter, het marktaandeel van het openbaar vervoer tussen Haarlem Centrum en Amsterdam Centrum is gigantisch groot, vijftig procent. Stel nou dat al die mensen niet in het openbaar vervoer zouden gaan, dan zou Haarlem echt helemaal vaststaan met auto's. En wat wij graag willen, is dat het aandeel ook voor andere delen vanuit Haarlem, en daar sluit ik me helemaal aan bij de VVD, hoger wordt. Als je kijkt naar het aandeel van Schalkwijk naar Amsterdam, is dat veel lager. Dus ja, er liggen heel wat verbeteringen en ja, we moeten kijken naar herrouteren van bussen. Maar dat herrouteren van bussen zal vooral extra bussen zijn en daar zal je een klein beetje groei bij het station weg kunnen halen, want het loopt daar inderdaad uit de klauwen, maar het is een illusie dat we daar minder bussen zouden krijgen of zelfs de helft van de bussen, of helemaal geen bussen. Alleen al als je kijkt naar, wat het rapport inderdaad zegt, aan de verliesuren, als je zoveel reistijd verliest, dan ga je inderdaad met de auto en dan wordt heel Haarlem vergelijkbaar met Molenwijk. Dus we moeten verstandig omgaan met de ruimte bij het station en kijken wat daar mogelijk is. Niet alles zal kunnen. We gaan nog over die startnotitie praten, dus daar ga ik nu niet bij stilstaan, maar ik schrik wel van een aantal scenario's waarvan ik denk: er wordt te gemakkelijk korte en lange termijn door elkaar gehaald. O, als die tram er komt, dan kan er wel minder ruimte voor openbaar vervoer. Nou, dat duurt nog wel een tijdje voordat die tram er komt, ik hoop dat hij er komt, maar tot die tijd zullen we het moeten doen en is het huidige Stationsplein gewoon te klein. En dan zie ik één punt in deze analyse die ondersneeuwt en dat is de ruimte op de busperrons. Gaat u maar eens in een gemiddelde middagspits op het station staan, het is gewoon gevaarlijk op het ogenblik. Die perrons zijn veel te smal. En het wordt ergens achterin het rapport wordt het opgemerkt, maar vervolgens wordt er niks meer met die conclusie gedaan. En dan zie ik dus nu in die startnotitie: o ja, we kunnen zoveel bussen op zoveel vierkante meter kwijt. Ja, maar dan blijven de perrons te smal. Dus dat busperron, ook al zouden er minder bussen komen, zelfs als er minder perrons zouden komen, die perrons moeten wel breder willen we het veilig doen en willen we een beetje een afdakje hebben waar je kan schuilen. Dus je hebt sowieso meer ruimte nodig en dus moet die Beijneshal gewoon gesloopt worden en moeten we daar een mooie entree voor de stad maken, multifunctioneel, misschien ook met meer lagen, maar wel voldoende daglicht, er kan een mooie stedelijke ontwikkeling komen, daar gaan we lekker in de commissie Ontwikkeling over praten. Maar laten we niet de busruimte al weggooien, nog voordat de tram is aangelegd. En als er een tram komt, een tram vraagt ook ruimte. Als het een eindpunt wordt, heb je minstens drie sporen nodig, anders krijg je een file van trams. Die tram staat toch een tijdje stil op het station. Nou, die trams moeten ook nog keren, dat wordt best wel lastig. Pas als ze doorrijden naar Haarlem-Noord, heb je minder ruimte nodig, want dan heb je geen keerruimte meer nodig. Maar ja, dat zie ik voorlopig nog niet gebeuren. Dus ook daar moeten we korte en lange termijn goed uit elkaar houden. En dat is eigenlijk hetgeen wat ik een beetje mis in de analyse. Tien procent groei, voorzitter, in twee jaar tijd in het aantal busreizigers. Nou, er zijn een aantal buslijnen bij gekomen, ik geloof niet dat er in twee jaar tijd tien procent meer bussen zijn gekomen. En dat zie je ook, de bussen worden steeds voller. Dus

mijn vraag ook is aan de wethouder: wat gaan we op korte termijn doen? Want we kunnen mooie dromen hebben over extra buslijnen, maar eigenlijk zouden er volgend jaar al tien procent meer bussen moeten zijn en dan liefst niet op Stationsplein, maar inderdaad een route in het oosten van Haarlem, zodat een aantal mensen uit Haarlem-Noord inderdaad, nou, we hebben nu lijn 244, maar er zijn andere mogelijke routes die je kunt bedenken. Laat het geen toekomstdromen zijn, maar laten we volgend jaar al met een nieuwe buslijn starten, bijvoorbeeld ook vanuit Schalkwijk naar Amsterdam Zuid. Want uiteindelijk, als we het voor elkaar krijgen dat meer mensen het openbaar vervoer gaan gebruiken en meer mensen de fiets overigens, dan krijgen we ook minder auto's in Haarlem en wordt het ook een stuk leefbaarder. Dus mijn vraag aan de wethouder is: wat gaan we op korte termijn doen wat betreft de bussen? Wat gaan we op korte termijn, dus twee, drie jaar doen om die knelpunten aan te pakken? Neemt de wethouder ook de breedte van die perrons dus mee? En even kijken, ja, en tenslotte dus nog dat punt van die bezoekers van de binnenstad. 54 procent moet in de binnenstad zijn, maar volgens mij is het niet zo dat 46 procent daar niet moet zijn, want een belangrijk deel moet op het station zijn. En een deel daarvan kan naar Spaarnwoude, maar lang niet allemaal. En misschien kan de wethouder op dat punt nog een verdiepingsslag de komende tijd doen, want ik ben ervan overtuigd dat heel veel mensen bijvoorbeeld moeten een intercitiy hebben op het station naar Leiden. En als je dan uit Haarlem-Noord komt, dan ga je echt niet fietsen naar station Heemstede-Aerdenhout, dan is echt station Haarlem het meest snel. Dus ik ben ervan overtuigd dat het percentage mensen wat echt op het station of in de binnenstad moet zijn, groter is dan die 54 procent. Ik denk wel dat we richting zeventig, tachtig procent gaan. En dat maakt de discussies in deze raad denk ik wel heel anders, want nu denken we te gemakkelijk denk ik over het uitplaatsen van buslijnen, terwijl het volgens mij meer zo is van we moeten kansen grijpen in de rest van Haarlem om de groei af te remmen op het Stationsplein, maar het zal een plek blijven waar mensen heen willen met de fiets en met het ov. En daar moeten we naar kijken. Dus graag een verdiepingsslag op dat punt van de analyse. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Aynan, gaat uw gang.

De heer Aynan: Ja, dank u wel, voorzitter. Even heel kort, ik sluit me aan bij D66, de inhoudelijke discussie komt inderdaad nog, staat ook keurig in de informatiebrief. Ik zie ook dat het niet door ons geagendeerd is, maar door het presidium. Ik vraag me af of dat handig is. Wat ik wel constateer, en dat doet het college zelf ook, het autogebruik zal toenemen, maar we gaan wel tienduizend woningen bouwen met het uitgangspunt dat het autogebruik zal afnemen. Maar daar zullen we het wel bij de inhoudelijke discussie over hebben.

De voorzitter: Even voor de duidelijkheid, de heer Aynan, aan het presidium is voorgelegd waar dit stuk geagendeerd moest worden, in Ontwikkeling of Beheer. En het presidium heeft daar toen besloten om dat in Beheer te plaatsen. Dus het is niet zo dat het presidium maar heeft besloten dat u het hierover moet hebben, het ging erom waar. Maar dat even terzijde. Ik ga het woord aan anderen geven en dat is de heer Abbasi van de Partij van de Arbeid.

De heer Abbasi: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik denk dat het onderzoek is heel duidelijk, iedereen is het erover eens en de cijfers zijn ook duidelijk dat de mobiliteitsgroei in en rond het station gaat fors toenemen. Maar om dan meteen het punt van mijnheer Aynan ook te bespreken, er is wel één scenario en dat is een prognose van het Rijk, dat heet WLO Hoog, waarin staat, en dat vond ik best wel bijzonder, dat het ov-gebruik en dan met name het treingebruik tot aan 2040 dan niet toe gaat nemen, terwijl het autogebruik wel met 25 procent zal toenemen in diezelfde periode. En dat is natuurlijk best wel zorgelijk als dat klopt, dus mijn oproep aan het college is: kijk daar ook goed naar en wees je er ook steeds van bewust en houd het in je achterhoofd om het gebruik van die auto nou te blijven demotiveren, zodat mensen andere vervoersmiddelen gaan gebruiken en

andere manieren om te bewegen binnen Haarlem en naar buiten toe, want het is echt geen goed iets als het autogebruik met 25 procent zal toenemen tot aan 2040. Meteen wel daar aan toe voegend, er wordt in het onderzoek ook gezegd dat door de huidige maatregelen van Haarlem het autogebruik zo ongeveer hetzelfde zal blijven, maar om het leefbaar te houden moet het eigenlijk zelfs verminderd worden. Dus dat is het eerste punt wat ik wilde bespreken. Het tweede punt dat is het fietsparkeren op het station. Dat is heel interessant, want ik kom er zelf iedere dag en wat ik heel erg merk, is dat de fietskelder is vol, dat klopt, de cijfers die laten dat ook zien, de fietsflat aan de achterkant die is zo goed als vol, voor 92 procent. Alleen de fietsparkeerplaatsen aan de Jansweg, die zitten nog lang niet vol. En wat je dan ziet als je vanuit de zuidkant van Haarlem komt, dus vanuit Kruisweg, is het gewoon heel lastig om naar de andere kant te gaan om bij de Jansweg te gaan parkeren. En bovendien, er zijn geen overkappingen, dus je fiets wordt nat als het geregend heeft, dus dat is ook één van de redenen waarom ik mijn fiets altijd in de fietskelder zet. Maar het is altijd vol, vooral als je na een uurtje of half acht, kwart voor acht komt, is er bijna geen plek meer te vinden. Dus misschien goed om na te denken om mensen beter te dirigeren naar de Jansweg en daar overkappingen te maken voor de fietsen. En daarop voortbordurend is een ander punt wat ik ook interessant vond om te lezen, is het in- en uitrijden uit de fietskelder. En dat is vooral 's avonds, als je terugkomt van werk en je loopt naar boven, staat er eigenlijk al een fietsfile tot aan de onderkant van de trap en je moet, als je boven bent, moet je heel snel op je fiets stappen en dan komen er van beide kanten fietsers aan en regelmatig heb ik daar kleine ongelukjes zien gebeuren, want je moet dus heel snel op de fiets stappen, snelheid maken en ook proberen door die andere fietsers heen te manoeuvreren en er komen ook nog scooters aan. Dus goed om daar een keer naar te gaan kijken van hoe kunnen we zorgen dat de mensen die uit die fietskelder komen op een veilige manier het fietspad op kunnen? En als laatste punt, dat is denk ik meer voor wethouder Roduner, is het aanzicht van het station. Uit onderzoek en uit de enquête die onder drieduizend deelnemers is gehouden, zie je dat het station wordt gezien als kil, sfeerloos, nat, letterlijk, want er zijn inderdaad geen overkappingen, en mensen vinden het helemaal geen leuke plek om te zijn, er gebeurt daar niks, er is weinig horeca, weinig leuke dingen om te doen. Nou, dan is een station natuurlijk niet iets naar mijn mening waar je alleen maar leuke dingen moet doen, maar het is denk ik ook wel een plek waar mensen zich wat meer sfeer verwachten en dat hebben we hier niet. Dus de vraag is: wat gaat u daar aan doen? En de tweede vraag daarover ook is, en dat heeft ook met de inrichting van het station te maken. Uit het onderzoek komt naar voren dat het station anderhalf tot twee keer moet groeien om het aantal bussen aan te kunnen. Ik vraag me af hoe de wethouder dat gaat doen. Waar haal je ruimte vandaan als er geen ruimte is? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u wel, voorzitter. Ja, het station van Haarlem ligt heel erg goed in het midden van de stad en dat is heel gunstig, er zijn heel veel voorzieningen in de buurt van het station en dat maakt het een hele handige machine om van het openbaar vervoer gebruik te maken. Helaas laat de kwaliteit te wensen over en dat komt ook deels omdat er gewoon te weinig ruimte is. Het is dus eigenlijk tijd voor een systeemsprong. Daar hebben we al verschillende keren om gevraagd. En bij systeemsprongen, dat bedacht ik me vandaag pas, denk ik altijd dat je omhoog springt, maar je kunt natuurlijk ook naar beneden springen en daar moet je altijd erg voor oppassen bij openbaar vervoer, want als je naar beneden springt en je maakt het openbaar vervoer slechter, dan jaag je mensen weg en die komen niet meer terug. Daar zijn goede voorbeelden van in het verleden, ook in Haarlem. Nou, wat moet er wat ons betreft gebeuren? Dus wat ons betreft is het knooppunt belangrijk en goed dat dat versterkt wordt en dat de kwaliteit verbeterd wordt, maar we moeten ook meer gaan accepteren dat het trein-fietssysteem als één modaliteit moet worden gezien in Nederland en dat dus niet zozeer het trein-bussysteem de krachtigste combinatie is. En daarom denken wij dat er heel wat bussen, in tegenstelling tot wat andere mensen zeggen, dat er best wel wat bussen uit het centrum weg kunnen, want

daar zitten nu heel veel reizigers in die door de stad heen reizen, maar helemaal niks, voor de rest niks in de stad doen, die dus zeg maar alleen maar uit een raampje kijken en kijken hoe mooi de stad eigenlijk is. En dat is voor de mensen die daar wonen heel vervelend. Maar het is wel belangrijk dat die bussen op het Centraal Station komen, want dat is nu eenmaal die fantastische plek waar alles is. Dus daarom denken wij dat er naast de bestaande lijn die door west gaat, dat is een beetje het gevaar van dit stuk, dat je alles aan alles gaat verbinden en oplossingen voor alles gaat proberen te zoeken, maar dat we naast de lijn die nu via Zuid-West naar Amsterdam Zuid reist, ook een lijn moet komen die via Haarlem-Oost naar Amsterdam Zuid gaat rijden. Dat zou bijvoorbeeld op termijn ook lightrail of trein kunnen zijn. Nou staat dat gelukkig ook in het stuk dat daar een zoekrichting is. Wat betreft een hub, zoals dat zo hip tegenwoordig heet, bij de Rustenburgerlaan, daar geloven wij niet zo heel erg in, want ja, bij stations moet je altijd denken aan de vervoerswaarde van een plek en de plaatswaarde van een plek, heb ik altijd geleerd. De plaatswaarde zijn de voorzieningen die er zijn en de vervoerswaarde zijn de hoeveelheid bussen, treinen, autoverbindingen, fietsverbindingen die je daar hebt. En bij de Rustenburgerlaan kun je prima heel veel verbindingen maken, maar de plaatswaarde is gewoon heel laag van die plek en dat maakt het gewoon niet zo'n handige plek om daar een tweede station te maken. Daarom geloven we dus meer in dus inderdaad een lijn via de oostkant van de stad, zodat ook Haarlem-Oost beter wordt bediend, want die moeten nu inderdaad allemaal via Haarlem station reizen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ja, GroenLinks wil ook een paar punten die we toch willen opmerken. En ja, het feit dat dit ook in de commissie Ontwikkeling besproken gaat worden, vind ik echt niet uitmaken. Ik vind het belangrijk dat we het ook hier bespreken, want Ontwikkeling gaat natuurlijk wel over de grote ontwikkelingen, maar wij gaan over de fietsen en de bussen en zulk soort dingen, dus het past heel goed in onze commissie.

De voorzitter: U heeft een opmerking van de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, want ik zei niet zozeer dat ik het niet bij deze commissie vond passen, ik zei dat ik een gesprek voer terwijl het volgende product waar we input op zouden geven, dat ik dat zonde van mijn tijd vond. Hoe ziet u dat dan?

Mevrouw Schneiders: Nee, daar ben ik het helemaal mee eens. Maar ik ben blij dat we toch er hier over mogen praten. Het eerste punt is de lightrail. Dat lijkt me inderdaad, is dat denk ik een hartstikke mooi punt, mogelijkheid, dat we een lightrail zouden hebben, dat we vanaf Haarlem Oostpoort een lijn naar de stad hebben, zodat je toch gewoon een deel van al dat verkeer, van al die mensen die allemaal nu naar het Centraal Station gaan, dat je die zou kunnen afvangen, omdat die misschien eerder uit de trein zouden kunnen stappen en dan het centrum in zouden kunnen komen, waardoor je inderdaad ... Ja, het station is gewoon heel erg druk en ik denk eigenlijk dat we het als knooppunt ook niet kunnen missen, dus we moeten niet zeggen: we gaan twee knooppunten maken, maar je kan wel afvangen door bijvoorbeeld een lightrail, waardoor je de mensen toch meerdere keuzes geeft en daardoor meerdere mogelijkheden geeft. Dan moet natuurlijk dat station Oostpoort, maar ja, dat plan ligt er al, moet dan natuurlijk verbeteren, want nu zie je ook nog dat mensen vanuit Oost en Zuid-Oost naar Centraal gaan fietsen om dan daar de trein te nemen. Die zouden ook veel beter naar Haarlem Spaarnwoude kunnen gaan, maar ware het niet, dat dat een veel minder prettig station is om naar toe te gaan en daar veel minder aansluitmogelijkheden zijn. Maar als dat beter wordt, en je dan ook die lightrail hebt, dan heb je denk ik wel een grote verbetering in het geheel. Een tweede punt is dat ik vind dat we moeten denken ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Aynan.

De heer Aynan: GroenLinks pleit dus voor een lightrailverbinding van station Spaarnwoude naar Centraal Station? Hoe moet ik dat ... Naar het centrum. Maar heeft u daar een bepaalde route voor u? Hoe dan? Want we kunnen hier allemaal plannetjes gaan opgooien.

Mevrouw Schneiders: Dat moet natuurlijk nog ontwikkeld worden, dat hebben wij niet. We weten dat hij over de Gedempte Oude Gracht kan rijden, die lightrail, maar verder hebben we hem nog niet zo bedacht.

De heer Aynan: Dus vanuit Oost, via de Gedempte Oude Gracht, alsnog naar het station?

Mevrouw Schneiders: Van mij zou hij helemaal niet, zou je dat rond kunnen rijden, zou je dat op een andere manier moeten zijn. Als je die ook nog naar het station laat gaan, dan heb je het station nog veel drukker. Dus ik denk niet dat je dat moet willen.

De heer Aynan: Ja, maar dat is dus precies mijn vraag, van wat probeer je dan te doen? Want je kunt dan wel zeggen: we gaan afvangen. Ik denk trouwens dat je veel meer moet inzetten op lightrailverbindingen richting Sloterdijk, ik denk dat dat veel efficiënter is, maar dus een heel klein lightraiiletje, een soort van boemeltje voor toeristen of zo, of?

De voorzitter: Mevrouw Schneiders.

Mevrouw Schneiders: Nou goed, nog niet verder uitgewerkt, de lightrailidee wat er hier al ligt. Misschien kan het ook wel een lightrailverbinding zijn die in plaats van onze treinverbinding is, als dat meer mensen zou kunnen vervoeren dan zou hij wel naar Centraal kunnen in plaats van misschien onze treinverbinding. In ieder geval moeten we zorgen dat er gewoon meer verbinding is tussen de lijn die richting Amsterdam gaat en ons Centraal Station, wat gewoon veel te overbelast is. Het andere punt wat ik wilde noemen, dat is dat als we dat station dan willen en we hebben daar die bussen, dat we zouden moeten denken aan twee lagen, dus of je niet toch die bussen in de kelder zou kunnen krijgen, of op het dak, of dat je de mensen op het dak kan laten lopen. Want als je twee lagen maakt, dan zou je misschien het aanzien voor de mensen van dat plein beter kunnen maken, want dan zou je kunnen zorgen dat het er wel gezelliger uit ziet en vriendelijker uit ziet dan nu die hele grote vlakke met al die bussen erop, terwijl je tegelijkertijd de bussen daar wel kan hebben. En misschien kan je dan wel onderlangs meteen dat station in, zodat je van de bus droog het station in kan lopen. Het is natuurlijk lastig, want we begrijpen best, dat is ook weleens eerder uitgedacht, dat je dan een aanvoerroute zou moeten hebben, maar ik vind dat het in ieder geval iets is wat we zouden moeten, wat daarbij onderzocht zou moeten worden.

De voorzitter: U heeft een interruptie, mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja, mevrouw Schneiders, ik voel een beetje cynisme bij mezelf opkomen. Vorige week hebben we de begroting hier behandeld, we hebben extreme tekorten in Haarlem, we hebben niet eens geld om de Rijksstraatweg op te knappen, het fietspad. En nu hoor ik allemaal prachtige plannen. Nou, nou weet ik wel dat het antwoord van u waarschijnlijk gaat zijn van dat u geen dekking heeft en dat dat aan het college is. Maar ik vraag me toch wel af: hoe kunt u dromen over dit soort mooie plannen?

Mevrouw Schneiders: Dit zijn toch langetermijnoplossingen die in een investeringsprogramma moeten worden opgenomen. En ik denk dat het belangrijk is om als je zoiets doet, dat je het dan probeert ook goed te doen en

voor de lange termijn houdbaar te doen. Ja, ik denk daarnaast wat de kortetermijnoplossing betreft, dat je zou moeten kijken wat je nog zou kunnen doen aan bijvoorbeeld het beperken van auto's. Er staat in het plan, in één van de ideeën, dat er twintig procent meer autogebruik zou komen. Nou, dat hoopt GroenLinks toch absoluut niet dat dat zo is, ik hoop dat het autogebruik alleen maar minder wordt. Maar we zouden toch naar mijn mening moeten proberen om toch iets te ontmoedigen, die N200, zodat het verkeer misschien toch iets meer verdeeld wordt over de N200, Jan Gijzenkade, N205 en N201, dus dat er gewoon een beetje verdeling komt.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Mevrouw Schneiders, kijk, ik snap: u als GroenLinkser heeft zoiets van nou, doe die auto's maar niet. Ik heb net een prachtig verhaal gehouden over het niet laten rijden van auto's in de binnenstad, en ze niet door de binnenstad heen te laten gaan. Bent u het dan met ons eens dat we beter kunnen kijken naar mogelijkheden en kunnen investeren in de mobiliteit van de auto om de stad heen?

Mevrouw Schneiders: Ja, mijnheer Aerssens, daar zijn wij ook niet voor, want het vervelende van het faciliteren van auto's door ze rustig om die stad heen te laten rijden, dat stimuleert ook weer het autogebruik. Dus daarom vinden we dat er wel een verdeling moet zijn, maar dat we beter toch het autogebruik moeten ontmoedigen, omdat we eenmaal nou met zijn allen echt uit die auto moeten.

De heer Aerssens: Dus u vindt dat met het aanleggen van een rondweg waardoor we ervoor zorgen dat auto's niet door het centrum gaan, dat we daarmee het autogebruik juist laten toenemen? Dus door oplossingen te verzinnen om auto's te weren uit het centrum, waar u een groot voorstander van bent, door oplossingen te zoeken buiten de binnenstad, gaan we juist autogebruik volgens u aanmoedigen?

Mevrouw Schneiders: Ja, klopt. Ik ben klaar.

De voorzitter: U heeft ook nog een interruptie voor mevrouw Schneiders? Gaat uw gang.

De heer Aynan: Auto's om de stad heen, prima idee. En u noemde net de Jan Gijzenkade. Ja, dan sla ik natuurlijk aan, want wij hebben ook het idee om de Jan Gijzenvaart mogelijkwerijs te gebruiken als tunnel. Dan heeft niemand er last van en het is een veel goedkopere optie dan de Kennemertunnel, waar u voor bent en die honderden miljoenen euro's kost. Bent u bereid om ... Ja, ja, het staat in de SOR en u heeft toen niet tegengestemd. Bent u bereid om met ons te kijken of dat een haalbare kaart is?

Mevrouw Schneiders: Volgens mij waren wij helemaal niet voor die Kennemertunnel, dat staat ook in ons verkiezingsprogramma, dat we daar helemaal niet voor zijn. En het staat inderdaad wel in de SOR.

De heer Aynan: U heeft bij de Structuurvisie Openbare Ruimte, heeft u keihard voorgestemd. Maar laten we daar even niet over kabbelen.

Mevrouw Schneiders: Nou, wij zijn dus niet zo erg, want dat is natuurlijk hetzelfde idee, zo'n Kennemertunnel helpt heel erg de mensen die er bovenop wonen, ben ik het helemaal mee eens, luchtkwaliteit wordt veel beter, maar het stimuleert tegelijkertijd ook het autogebruik en daarom zijn wij toch niet zo erg, zijn wij dus niet voor het op die manier faciliteren van auto's. Want als je weer sneller om die stad heen kan, dat is net als met alle wegen die er nu weer worden aangelegd om files te voorkomen, daardoor gaan alleen maar meer mensen in de auto zitten.

De voorzitter: Nog eenmaal, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Nou ja, ik constateer dat u dan voor het vastlopen van het verkeer bent, met alle nare gevolgen van dien.

Mevrouw Schneiders: Ja, maar dat is een kortetermijnprobleem en daarmee helpen we wel dat de mensen uit de auto gaan.

De heer Aynan: Ja, dat is misschien valse hoop.

De voorzitter: Wie kan ik dan het woord geven? Ja, mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, dank u, voorzitter. Ja, ik heb toch het idee dat hier voor ons ligt de probleemanalyse en integrale visie op het Stationsgebied. En dat brengt mij toch ook wel met een kritiekpunt op die visie die hier voor ons ligt, want dat slaat eigenlijk over wat wij in het verleden al niet hebben besproken over dit Stationsgebied en ook bijvoorbeeld over hè, de vervoersbewegingen van de bussen. En dan breng ik nog even in herinnering de Zuidtangent waarvoor wij de stad zouden ondertunnelen, maar voor een gedeelte was dat ook gericht op een vertramming van die zelfde Zuidtangent en daarvoor zijn bepaalde wegen, namelijk de Gedempte Oude Gracht, de Turfmarkt, de Jansstraat al qua fundering geschikt gemaakt voor lightrail of een tram. Dus het is handig, als wij nou toch zo'n grote stap de toekomst in gaan, dat we nog even kijken met een kaartje, met de gegevens die in het verleden al verzameld zijn, dat we niet opnieuw alles moeten bedenken. Wat Hart voor Haarlem toch een beetje stoort aan deze visie, is de totale fixatie op groei. Wat ons betreft hoeft het allemaal niet zo'n vaart te lopen en zou het ook wel iets bescheidener kunnen. Dan kom ik ook op het ...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: U heeft het over groei. De afgelopen twee jaar was de groei tien procent. Je ziet meerdere procenten groei ook in het spoorvervoer, jaar op jaar. De voorspellingen zijn gewoon dertig tot veertig procent groei de komende jaren en dat zien we ook elk jaar gebeuren, want elk jaar worden prognoses overschreden. Dus groei is volgens mij niet een doel, maar we zien het gewoon gebeuren. En als u zegt: ik ben tegen die groei, ik wil op een of andere manier die groei afremmen of zo, dat betekent dus dat al die mensen wel de auto in gaan, dat Haarlem helemaal vastloopt. En volgens mij wilt u dat ook niet.

Mevrouw Van Zetten: Nou, wij zijn helemaal niet tegen de auto en die auto's worden ook steeds schoner, dus in die zin deel ik de angst ook niet van GroenLinks hoe dat het allemaal zo erg is.

De heer Visser: Nee, maar de auto's die nemen wel heel ruimte in. Op dezelfde hoeveelheid vierkante meter, kan je veel meer mensen met het openbaar vervoer en de fiets vervoeren, dan met de auto. Ik weet niet of u weleens die mooie foto's hebt gezien met één brug waarop dezelfde hoeveelheid mensen in een auto of in een bus of op fiets zitten.

De voorzitter: Mijnheer Visser, kort alstublieft.

De heer Visser: Het kost gewoon vierkante meters die we in Haarlem niet hebben.

Mevrouw Van Zetten: Ja, ik begrijp uw stokpaardjes, maar wat ons betreft hoeft die stad ook niet zo idioot te groeien en vinden wij al die woningen die gebouwd moeten worden, hebben wij ook onze vraagtekens bij. En

trouwens, als we kijken naar de toekomst, het gaat in golfbewegingen. Tien jaar geleden voorspelden we ook heel veel groei, toen kwam er een crisis, toen nam het af en nu neemt het weer toe en dat kan over een paar jaar ook afgelopen zijn. Maar ik begrijp zeker dat wij natuurlijk naar het Stationsgebied gaan kijken, dan verwacht je natuurlijk niet alleen maar de aandacht voor mobiliteit, maar ook over het plaveisel, hoe zijn de bussen gepositioneerd, wat kunnen we eraan verbeteren en nou, ik hoop toch wel dat het college er deze periode uit zal komen, want we zijn hier al sinds 2008 mee bezig en inmiddels toch ook al meer dan 35 miljoen verder, met het resultaat wat er nu ligt. Dus ik hoop dat we er wat van kunnen maken de komende tijd. Wij vinden natuurlijk ook dat het veel integraler bekeken moet worden. Want het gaat natuurlijk niet alleen om het Stationsgebied, het gaat natuurlijk ook om de oost-radiaal, hoe gaan we daar oplossen bij station Spaarnwoude, maar natuurlijk ook bij het Houtplein en ja, wat hangt ons nog boven het hoofd? Het mobiliteitsplan kan je natuurlijk ook niet los zien van deze visie die hier ligt en wat dat betreft vind ik het een beetje teleurstellend, want het gaat wel echt een beetje een bepaalde richting in. Ik denk: je kan de stad niet heel erg veranderen en die toekomstvisie hebben, zonder het integraal te kunnen bekijken. En wat dat betreft vinden we dit dan te beperkt.

De voorzitter: Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Ja, Liberaal Haarlem is pessimistisch, geheel tegen mijn aard in, maar ik word gewoon heel erg somber, want we zijn gewoon te laat. We gaan maar door met bouwplannen en we blijven maar doorbouwen. De stad zit al eigenlijk op slot en we weten al heel lang dat heel veel Haarlemmers in Amsterdam werken. En nu blijkt ook nog eens een keer dat er niet de juiste cijfers zijn over het aantal mensen wat noodzakelijk dus met het openbaar vervoer moet, begrijp ik net van mijn buurman de heer Visser, dus ja, ik zou zeggen: haal eerst die cijfers boven water, dan weet je waar je aan moet beginnen. En ik sluit ook aan bij Hart voor Haarlem: je moet integraal kijken. Want we hebben ook nog het Houtplein, we hebben overall problemen in Haarlem. Nou, daar antwoord graag op van de wethouder.

De voorzitter: De heer Rijbroek, Trots.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Even allereerst heel kort een stukje geschiedenis en ik heb een vraag aan de wethouder, de heer Robbert Berkhout. 2012 opgeleverd, nee, ik ga geen hele tirade houden, 2012 opgeleverd, november 2013 uiteindelijk de conclusie: 33 miljoen euro, was het Stationsplein en busplein, van begin af aan bekeken, foto's enzovoorts. Ik wil eigenlijk gebruik maken van mijn budgetrecht, want we hebben een enorme uitdaging op het gebied van beheer, dat werd door mijn collega's ook al gezegd, en dat is: kunt u een overzicht geven van alle bestaande reparaties die zijn gedaan en die nog gaan komen? En laat het ook ter lering en vermaak zijn voor de ontwikkeling van het Stationsplein en het gebied, want we zijn heel gek op Chinese natuursteen, maar dat heeft heel slecht uitgepakt, zoals we weten. Vervolgens hebben we het over de verkeersbewegingen, het eerste gedeelte bij de Kruisweg, bij het spoorviaduct, tot aan de Parklaan is autoluw, met het idee de luchtkwaliteit te verbeteren, naar ik me herinner, maar achter ons Kennemerplein gaan de verkeersbewegingen, gaan toenemen, Prinsen en Staten Bolwerk. De vraag hier voor de wethouder is het volgende: uitspraak van de rechter dat gaat over die stikstofdeposities en PFAS, alsof het net als pook op Nederland neerdaalt, wat is daarvan de invloed voor dat wij kunnen bouwen, dat wij infraprojecten kunnen uitvoeren en dit soort visies concreet kunnen maken? Dan het volgende, we hebben natuurlijk een aantal scenario's in deze visie. Dat is eentje hoog laag, wordt genoemd, ik hou het simpel, voor 2040, waarbij wordt gezegd: de groei van de auto 25 procent, ov houdt men op nul procent en de krimp echter voor het ov, WLO Laag is tien procent en dan hebben we nog basis en hoog, waarbij basis zegt: een stijging van ov van vijftig procent. Dat vertaalt zich eigenlijk in het aantal bussen op dit moment in de spitsmomenten van 175 bussen,

dat stijgt naar vijftig procent. Collega's zeiden het al en een inspreker zei het ook: we moeten bestaande busroutes aanpassen. Ik stel voor, we hebben de HOV, we hebben daarbij het Delftplein, we hebben het Houtplein, mogelijk een vraagteken in Schalkwijk en centraal in het centrum het Stationsplein en dat we daarbij goed aansluiten met de buslijnen voor eventuele overstap, zodat mensen hun trein eventueel niet missen. Dan nog even iets anders. Wat ik eigenlijk veel belangrijker vind, dat werd door Moussa ook een beetje aangekaart, Aynan, sorry, de heer Aynan, en dat gaat over, er zijn van die ateliers geweest over de MRA, gesprekken met de buurtgemeentes. En die vind ik allereerst nog veel belangrijker voordat we wat dan ook gaan doen, wat dan ook gaan bouwen als bouwopgave. Want heb je eenmaal in beeld waar je knelpunten zijn, heb je ook je oplossingen, heb je ook weten waar je kan parkeren, hoe je het kan oplossen en dan weet je dus ook wat je kan bouwen en niet. Dat weten we dus uit ervaring, daar zeg maar bij Pim Mulier daar en bij het CIOS, hè, bij De Krim. Dan hebben we ook nog te maken met iets nieuws, dat is, dat werd besproken, daar komt nog verdere uitwerking, dat weten we allemaal nog niet op detail, de Omgevingswet, wat dat voor invloed is op bestaande of nieuwe wetgeving. En dan had ik er nog eentje, denk ik, ja, wat zijn dan de dingen die spelen? Die MRA, het is onder andere de woningen waar ik het over had, extra verkeersbewegingen, maar we hebben ook te maken, hier wat dichterbij in het centrum, de HOV, de fietsbrug. Want de druk wordt van tijd tot tijd op de spitsmomenten drukker, we kennen allemaal dat debacle met die Dolhuysbrug, hè, en we hebben ook gesproken, dat is die wijkraad, bij de Frans Hals, dat die verkeersbeweging van die auto, dat we dat moeten oplossen richting het Kennemerplein. En dan hebben we natuurlijk aan de andere kant de Rottepolderplein die her in wordt gericht, richting Halfweg en dan vervolgens Fly-over hebben we dan nog. En ik weet niet of die ook nog moet worden verlegd, dat weet ik niet, want dat geeft druk richting de Spaarndamseweg. O ja, en dan nog één ding, wat ik heel belangrijk vind als wij dus de auto's om de stad willen hebben, dus gebruik maken van ov, waar blijven de twee of drie parkeertransferia? Want dat wordt hier telkenmale als vraag neergelegd, waar blijft dat? Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u, voorzitter. Ik wil graag aansluiten bij de ChristenUnie voor wat betreft de korte en de lange termijn, ik denk echt dat we dat uit elkaar moeten gaan halen. Het busstation bij de Schipholweg, de hub, ik verbaas mij er altijd over dat al die bussen op verschillende plekken stoppen, maar niet bij elkaar in de buurt, vind ik vreemd en ik zou denken: maak daar één busstation van, dus volgens mij moeten we dat onderzoeken. En ook de lijn van Schalkwijk naar Haarlem-Oost, maar volgens mij is iedereen daar inmiddels wel voor. Station Haarlem zou ik graag een andere routing zien, dat aan de ene kant erop en aan de andere kant. Je kan met de fiets vanaf de Jansweg niet bij de fietsstalling komen, dan moet je weer over de Parklaan. Volgens mij rijdt het daarom zo vast daar met die fietsen. En meer bankjes, een roltrap voor fietsen naar de fietsstalling en een overkapping op het station. En vooral gesprekken met gebruikers van ov om te kijken wat die willen.

De voorzitter: Volgens mij heb ik iedereen gehad. Dan ga ik snel het woord geven aan de wethouders. Wie wil als eerste? De heer Roduner, gaat uw gang.

Wethouder Roduner: Dank u wel, voorzitter. Misschien toch even één stapje terug. Een aantal, volgens mij twee of drie jaar geleden, heeft het college een eerste startnotitie voor het Stationsgebied neergelegd. Dat ging eigenlijk veel meer uit van de herontwikkeling van het complex Beresteyn. Daarvan heeft u als commissie gezegd: nee, het moet wat ons betreft gaan over vooral het Stationsplein en het ov-gebruik op Stationsplein. De heer Van Leeuwen heeft in de commissie Ontwikkeling het gehad over ov op één, ov op twee, ov op drie. Nou, dat heeft het college zich aangetrokken en is uiteindelijk een nieuw traject gestart, een traject gestart dat

inderdaad startte met het in kaart brengen van wat is nou eigenlijk de behoefte die we hebben op het gebied van ov? En eigenlijk het resultaat daarvan, dat ziet u in deze analyse. Er is gestart met een analyse over van hoe is de groei, gebaseerd op zoals de Partij van de Arbeid zegt, in eerste instantie het WLO 2-scenario, dat is een landelijk scenario van het Planbureau voor de Leefomgeving, maar wel aangevuld naar aanleiding van de Haarlemse situatie. Wat we namelijk constateerden is dat in het WLO 2-scenario er relatief weinig ov zat, terwijl we constateerden dat de afgelopen jaren juist het ov in Haarlem aanzienlijk is gegroeid, zowel bus- als treinverkeer. En we constateren ook dat onze buurgemeente Amsterdam en wij hier in Haarlem natuurlijk ook, er maatregelen worden genomen om juist ook het autogebruik en –bezit verder terug te dringen. Dus er zal denk ik veel meer een verschuiving zitten tussen verschillende vormen van modaliteiten. Wat het college betreft ook overigens heel verstandig, het ov neemt veel minder ruimte in, de heer Visser heeft er al over gezegd, dan een auto, is gewoon een veel efficiëntere manier van vervoer en is uiteindelijk op dit moment ook nog schoner. De analyse laat eigenlijk zien dat als het zo doorgaat zoals het is, er heel veel ruimteclaims op het Stationsgebied afkomen. Enorme extra vraag aan busstations om die enorme stijging van vijftig procent bussen te accommoderen en ook een aanzienlijke extra behoefte voor stallingsgebruik voor fietsers. En dat is dus de opgave die er uiteindelijk voor ligt, om dat ook een plek te geven en in combinatie met uiteindelijk ook een aantrekkelijke ontwikkeling van het Stationsgebied, ook met horeca, nou, gewoon meer sfeer, dat is uiteindelijk de uitdaging die voorligt. Dan ga ik ook al een klein beetje vals spelen, voorzitter, want we hebben het ook best wel veel gehad eigenlijk over de vervolgstap, dus niet alleen de analyse, waarvan ik in ieder geval constateer dat die door deze commissie gedeeld wordt, maar ook al een beetje de vervolgstap van ja, hoe moeten we dan verder? De heer Frank Visser, om toch nog één punt te maken ten aanzien van de analyse, u stelt wat vragen over die getallen, klopt dat wel? Ik kan u bevestigen, het klopt wat ons betreft, het is gecheckt met onze partners, het is gebaseerd op ov-chipkaartdata, daarmee ook volgens mij heel erg nauwkeurig hebben we in kaart kunnen brengen waar bezoekers vandaan komen en hoe hun reisgedrag is, dus ik denk dat de analyse op zich heel goed is. De vraag is uiteindelijk of nog verdere analyse uiteindelijk leidt tot een ander resultaat, maar misschien is dat dan ook vooral het gesprek wat wij moeten voeren bij de volgende stap, namelijk zijn we het eens met elkaar over de oplossingen? Zoals een aantal van uw commissieleden constateert, veel bussen, groeit sterk. Dat past eigenlijk niet meer goed op het Stationsplein in de binnenstad. Vandaar dat wij als college al hebben gezegd: nou, dit, zoals het nu is, willen we het houden en juist die groei willen we opvangen door andere gedeelten van de stad te ontsluiten met een bus, dus bussen te herrouteren, waardoor ook andere delen van de stad beter ontsloten worden, ik denk dat dat ontzettend wenselijk is en uiteindelijk is er dan ook een behoefte voor een extra bushub op de kop van de Europaweg, ook waar veel ontwikkelingen zullen plaatsvinden, wat inderdaad een hele goede start is voor, zoals de VVD het zegt, de aansluiting naar Amsterdam Zuid en de Bijlmer, dat is denk ik een hele mooie plek dat ook daar vandaan bij wijze van spreken bussen kunnen starten die richting op. Nou, dat is ook meer een doorkijkje naar de oplossing. Nou, korte termijn vraagt de ChristenUnie nog, wat doen we al? Nou, we hebben volgens mij het aankomstperon al, recentelijk hebben we gezegd: daar moet meer ruimte komen, dus dat zijn volgens mij van die echt hele kortetermijndingen. Maar ik moet dan denk ik ook wel eerlijk zijn: u moet van ons niet op korte termijn hele grootse en meeslepende dingen verwachten op het Stationsplein. Ik denk dat we gaan kijken naar een ontwikkeling, uiteindelijk samen ook met de eigenaar van Beresteyn, hoe kunnen wij komen, op lange termijn, naar een nieuw gebied? Daar is uiteindelijk de startnotitie die we gaan bespreken ook de eerste start voor. Maar op korte termijn, ja, we gaan niet miljoenen investeren nu in het Stationsplein, grotere platforms maken, overkappingen, groots en meeslepend, terwijl we dan weten: over een aantal jaar gaan we echt naar iets heel anders toe.

De voorzitter: De heer Visser, ik wil eigenlijk even voorstellen, ik heb hier twee wethouders zitten, dat ze even hun verhaaltje afmaken en dat u dat eventueel meeneemt in uw tweede termijn, dat lijkt me even nuttiger en efficiënter. Dus de heer Roduner, bent u klaar? Want dan geef ik het woord ... Nee.

Wethouder Roduner: Nou, bijna. Volgens mij, GroenLinks vroeg nog aandacht voor, nou, heeft eindelijk een dubbel busstation hè, of een juist efficiënt gebruik van het maaiveld, nou dat is denk ik ook een onderdeel wat wij in de startnotitie met elkaar kunnen bespreken. Hart voor Haarlem had het over fixatie op groei, nou, we zien die groei ook gewoon gebeuren, dat ziet u uit de cijfers komen, Trots had volgens mij een hele hoop vragen die eigenlijk niet zoveel met dit onderwerp te maken hebben, dus ik denk niet dat het heel zinnig is als we daar uitgebreid over in gaan, maar misschien wel goed om nog even te verwijzen naar een ingekomen stuk ook over de artikel 38-vragen en de beantwoording ervan die zijn gesteld over stikstof, dus die zitten bij de ingekomen stukken vandaag, het is denk ik goed om in ieder geval kennis van te nemen.

De voorzitter: De heer Berkhout.

Wethouder Berkhout: Ja, ik gun het collega Roduner die ene keer dat hij in de commissie Beheer zit om uitgebreid eigenlijk ook mijn antwoorden mee te geven. Nee, ik ga even aanvullen voor zover het niet al gezegd is. Ik denk dat het wel goed is ook te benoemen dat we in dit proces gezamenlijk optreden met de provincie, dat is echt om meerdere redenen waardevol, denk ik. Zij zien het ook echt als knooppunt, maar het helpt ook in het vervoltraject en dan hebben we een goede samenwerking, ook trouwens met NS en ProRail op dit vlak, dus er is echt wel een coalitie gegaan die zegt: dit knooppunt is belangrijk, niet alleen voor Haarlem, maar ook voor de regio. Dan veel punten die zijn genoemd, komen inderdaad terug, D66, in de startnotitie integrale toekomstvisie, ik hoop dat dat Liberaal Haarlem ook wat geruststelt, startnotitie integrale toekomstvisie, zit over twee weken in commissie Ontwikkeling. En daar hebben we al een paar van oplossingsrichtingen benoemen we ook, gelijk aan denk ik een deel van de zorgen die u ook uit. Ik denk wat ook nog wel heel erg kan gaan helpen, is het herrouteringsonderzoek wat we ook gelijk met de visie eigenlijk in het derde kwartaal van volgend jaar terug zullen gaan zien en dat kan ook al effect hebben op wijzigingen van busroutes mogelijk binnen de concessieperiode. Dan heb ik eventjes, PvdA heeft nog wel nadrukkelijk gezegd: het fietsparkeren. Nou, ik begon met een mededeling over het fietscarré, dus binnen korte termijn hopen we in elk geval een aantal honderd plekken daar weer beschikbaar te stellen. En tegelijkertijd zien we wel, en dat ziet u ook in het stuk, dat we echt een aantal duizend plekken tekort zullen gaan komen, dus het vraagt om, voor zover we dat nu kunnen zien, maar dat moet de visie ook uitwijzen, eigenlijk een uitbreiding van de fietsenkelder zoals hij er is. Dat is best een flink bedrag en project, maar daar zullen we wel op moeten gaan focussen. Dan, even kijken, het CDA heeft ook gezegd van als het gaat om de Kennemerbrug, kan dat ook een ondertunneling zijn van een fiets eigenlijk richting het station? Ja, daar kijken we ook zeker naar. Dat lijkt me ook een hele logische, of praktische insteek om mee te nemen in de overwegingen. Even kijken, het CDA heeft ook gezegd: hubs rondom de stad. Nou, zoals in de startnotitie gezegd, is de bushub bij de Europaweg een richting. Even kijken, ik denk dat, ja, een aantal zaken zullen echt ook terugkomen in de startnotitie, dus daar laat ik het even bij.

De voorzitter: Dank u wel. Even kort een tweede termijn dan. Eerst de heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank voor de antwoorden en ik denk dat de heer Roduner het heel goed zei: herroutering gaat vooral over het opvangen van de groei die we nu nog verwachten en niet zozeer minder bussen op het Stationsplein, want dat is een illusie, tenzij natuurlijk uiteindelijk die tram er komt, maar dan hebben we een ander verhaal. De discussie over korte en lange termijn, die gaan we in de commissie Ontwikkeling denk ik wel voeren, en over de Beijneshal. Er was wel een vraag nog wat ik dan verstond over

korte termijn. Ik heb het er niet over dat we nu op de korte termijn al allerlei dingen op het Stationsplein moeten gaan doen, maar ik zie wel in die herroutering van die bussen mogelijkheden om dingen heel snel door te voeren. Zoals we dit jaar lijn 244 zijn gestart, nou, die bus vanuit Schalkwijk naar Amsterdam Zuid, die zou bij wijze van spreken volgende maand kunnen starten, want daar is gewoon een markt voor. En als ik dan hoor dat er pas derde kwartaal volgend jaar, dat routeringsonderzoek komt, dan duurt het weer een jaar voordat we misschien in het vervolg van het vervoerplan wordt verwerkt, dus ik wil de wethouders toch uitdagen om met Connexxion het gesprek aan te gaan, gezien die tien procent groei in twee jaar tijd, kunnen we niet gewoon eind 2020, als de nieuwe dienstregeling start, ook die bus vanuit Schalkwijk naar Amsterdam Zuid gaan starten? Hoeven we niet op te wachten, kunnen we kijken of we al extra reizigers in het ov kunnen krijgen en wat minder reizigers op station Haarlem. Dat is eigenlijk concreet mijn verzoek. En wat je ook op korte termijn kan doen, is de entree van station Bloemendaal beter maken, zodat het voor mensen uit Haarlem aantrekkelijker wordt om in Bloemendaal op de trein te starten.

De voorzitter: Mijnheer Visser, ik wijs u erop dat u nog geen drie minuten meer over heeft voor de rest van de vergadering. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, nog een opmerking naar aanleiding van de opmerking van de heer Roduner. Hij ziet de groei gebeuren, dat ben ik natuurlijk met hem eens, dat zien wij ook, maar ik denk ook dat u dat ook aan uw eigen beleid ook te danken heeft, want als u die hele binnenstad sluit voor auto's, dan zal zich dat door bepaalde straten voortbewegen. Dus ik denk, ja, die groei, wij vinden het een fixatie op groei, omdat wij per se in de toekomst heel erg moeten groeien en zo zien wij dat anders. Maar wij zien natuurlijk ook wel dat bij het Stationsplein de toestand natuurlijk onhoudbaar is, dat begrijpt u ook wel.

De voorzitter: De heer Abbasi, Partij van de Arbeid.

De heer Abbasi: Ja, dank u wel. Dank ook de wethouders voor hun antwoorden. Iets heel concreets, ik snap dat de wethouder Roduner zegt dat nu geen investeringen gedaan kunnen worden op het Stationsplein, omdat er nog veel dingen besloten moeten worden, maar kan u niet kijken naar tijdelijke oplossingen? Bijvoorbeeld zo'n overkapping, ja, dat zou je bijvoorbeeld, je zou een tijdelijke overkapping kunnen plaatsen voor mensen die nu gewoon letterlijk in de regen aan het wachten zijn op de bus. En als jij bijvoorbeeld mindervalide bent en je kan minder goed bewegen, dan moet je helemaal onder de overkapping bij de Starbucks gaan staan en dat is voor niet iedereen altijd even makkelijk, dus misschien kunnen er naar tijdelijke oplossingen gezocht gaan worden.

De voorzitter: De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Ja, ik schrik toch een beetje dat de wethouder zegt van nou ja, we gaan nog geen grote plannen maken en eigenlijk klinkt alles toch een beetje als pappen en nat houden, terwijl dat, ja, ik bedoel, in een bus passen tussen de vijftig en de honderd mensen, in een tram passen tussen de driehonderd en de zeshonderd mensen. Als we naar tram kunnen gaan overstappen, hoeven er veel minder voertuigen door de stad en daar wordt de stad een stuk leefbaarder van. En het is echt bizar dat we nog steeds denken: nou, dat stellen we nog wel even uit en we kunnen ondertussen nog wel wat maatregelen doen. Het is toch duidelijk dat het helemaal klem loopt en dat dat gewoon niet verder kan zo? Wordt het niet eens tijd om een goede visie daarop op te stellen en eens te gaan kijken of er niet wat geld vrijgemaakt kan worden ergens?

De voorzitter: Heb ik iedereen gehad voor een tweede termijn? Dan geef ik het woord aan één van de wethouders. Ik hoop dat u er kort op kan reageren.

Wethouder Roduner: Nou, misschien nog even in reactie op de Actiepartij, maar u blijft volgens mij, bij de startnotitie zult u ook zien wat de kosten zijn van vertramming. En hoewel daar deels al een deel, zoals mevrouw Van Zetten al heeft aangegeven, ook een deel is gefundeerd, zijn die kosten echt aanzienlijk hè. Dat gaat over miljard plus en dat is op dit moment nog niet rendabel te krijgen en heeft ook nog niet de toegevoegde waarde die we nu zien. Dus dat is een enorme investering, waarvan we zeggen: nee, op dit moment kunnen we dat met bussen oplossen en op termijn is vertramming misschien opportuun.

De voorzitter: De heer Hulster.

De heer Hulster: Ja, nu doet u net alsof wij dat zouden gaan betalen, maar er wordt echt in heel Nederland nooit een tramlijn aangelegd die door de gemeente wordt betaald. Dus het is een beetje merkwaardig om te doen alsof wij daar over zouden gaan. U moet een goed plan maken en moet gaan kijken of het Rijk of de provincie daar geld voor hebben.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Roduner: Nou, ook de provincie is niet bereid op dit moment volgens mij daar een miljard op tafel te leggen, dus wat we hebben afgesproken ook met de provincie, is dat we in MRA-verband ook nader onderzoek gaan doen naar vertramming uiteindelijk, op termijn. Alleen, nogmaals, vanuit vervoersoptiek, en dat is natuurlijk ook het primaire belang denk ik vanuit de provincie om echt naar die vervoersbehoefte te kijken, is er nu gewoon geen vervoersbehoefte en kan het prima met bussen worden opgelost, wat gewoon een aanzienlijk goedkopere manier is. En volgens mij, perspectief houden we wel, ligt alleen denk ik verder in de toekomst dan u graag zou willen. Partij van de Arbeid, ja, we hebben niet concrete maatregelen voor een tijdelijke oplossing op dit moment. Mijn ervaring is ook dat een tijdelijke oplossing, ook al, u heeft het over overkappingen, relatief duur zijn, dus dat maakt denk ik wel uiteindelijk ook onze worsteling die wij hebben. ChristenUnie, doe jij die, Robbert?

Wethouder Berkhout: Ja, ChristenUnie, ja, u had het over ja, we moeten eigenlijk dit jaar al een nieuwe buslijn gaan rijden vanaf Schalkwijk. Ik snap dat u dat wil. Misschien gaat dat te snel, maar we zijn altijd in gesprek met provincie, Connexxion over het vervoersplan voor volgend jaar en daar is best wel wat binnen mogelijk, zoals u zelf zei over de 244. Dus ja, daar zijn we continu over in gesprek, maar niet zo concreet als u dat nu net aanstipt.

De voorzitter: De heer Dreijer, interruptie.

De heer Dreijer: Dank u wel. En dan open ik nog even op de heer Roduner. U zegt van we kunnen het nog wel met bussen handelen allemaal. Ik denk dat we het ook eens een keer van de andere kant moeten bekijken. Natuurlijk, we kunnen nog meer bussen inzetten, maar de overlast die het geeft in bepaalde straten in Haarlem die is natuurlijk wel heel erg aanzienlijk. En als je het vanuit dat oogpunt bekijkt, moet je juist toch meer gaan kijken naar een andere modaliteit. Sowieso, herroutering zal ook nog wel helpen natuurlijk, maar je kan niet zomaar gaan zeggen van we kunnen nog wel met bussen gaan verschuiven, je moet ook gaan kijken naar hoe is het met de leefbaarheid in de stad? Want hè, de Tempeliersstraat, de Buitenrustlaan, of Rustenburgerlaan, het zijn echt straten, die mensen hebben er ontzettend veel last van.

De voorzitter: De heer Roduner, wilt u daar nog op reageren?

Wethouder Roduner: Nou, dat realiseert het college zich en daarom zeggen wij ook: de groei die moet plaatsvinden, of de groei die benodigd is, die willen wij ook niet meer aanvullend door die reeds druk belaste straten hebben. Dus dat is in ieder geval de pauzeknop waar we op drukken. En we proberen die groei dus juist ook om op andere plekken vorm te geven. En misschien kan dat op termijn ook zelfs een klein stukje van de huidige drukke straten ontlasten. Alleen de vraag denk ik die vanuit de Actiepartij voorlag is van ja, is het nou niet opportuun en zijn er mensen bereid op dit moment ook buiten de gemeente om een aanzienlijk bedrag neer te leggen voor vertramming? En in ieder geval wat wij geconstateerd hebben is dat vanuit de provincie daar nu niet de bereidheid toe is om tot zo'n enorme investering over te gaan. En ik denk dat het goed is dat we daar nog wel naar blijven kijken, dat die niet verdwijnt, want dat kan inderdaad heel veel doen uiteindelijk ook voor de leefbaarheid, maar dat kan elektrificering van de bussen uiteindelijk ook en dat ook, op veel kortere termijn is dat misschien ook wel een oplossing.

De voorzitter: Mooi, ik denk dat we een hele goede en lange discussie hebben gehad over dit onderwerp. Dank daarvoor, ook de wethouders dank daarvoor. Het is voldoende besproken. Het gaat niet door naar de raad.

Ter advisering aan de raad

7. Vaststellen Verordening tot wijziging van de Afvalstoffenverordening Haarlem 2019 (RB)

7a (op verzoek PvdA toegevoegd:) Brief vereniging Distributiebedrijven

De voorzitter: Ik wil graag met u door naar agendapunt 7, wellicht kunnen we het hier even wat korter over hebben, dat zou mij wel wat waard zijn en dat is het vaststellen van de Verordening tot wijziging van de Afvalstoffenheffing Haarlem 2019. Met de motie die in 15 februari 2018 door de raad is aangenomen, heeft de gemeente besloten de ja-ja-sticker in Haarlem in te voeren en om de invoering per 1 januari 2020 van deze maatregel ter preventie van reclaimedrukwerk een wettelijke basis te geven, moet een artikel over ongeadresseerd reclaimedrukwerk aan de Afvalstoffenverordening worden toegevoegd. Het staat ter advisering op de agenda. Wie kan ik de eerste termijn geven? Ja, o, de heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik ga het weer kort doen. Ik ga vandaag niet het spel doen wie als eerste met het initiatief gekomen is in de raad, want goede ideeën kennen natuurlijk vele vaders en moeders. Maar we hebben dit al besloten als raad. We hebben gezegd: we gaan wachten tot dit door de rechtbank is vastgesteld in Amsterdam. Er zijn ook andere modellen, waarbij je ook naar andere huis-aan-huisbladen kijkt. Wat ons betreft gaan we nu over tot uitvoering, gaat het college het ook in de loop, als we eenmaal bezig zijn, bijvoorbeeld eind 2020 evalueren, kijken naar andere modellen, maar zeggen we nu: ja, dit doen. En dan zat er ook nog een brief bij van de zorgen van de reclame-industrie. Dat ben ik heel blij dat wij het op, ik ben het even kwijt, 14 of 24 februari 2018 al hebben besloten bij het aannemen van die motie, dus dat is ruim over de termijn die zij voorstellen voor de overgangperiode. Dus we gaan dit doen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: De heer Abbasi, Partij van de Arbeid.

De heer Abbasi: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik zal het ook heel kort houden. Ja, we zijn het inderdaad ook hiermee eens, dus laten dit zo doen. Enig, ja, klein vraagje is: om te zorgen dat de reclamebranche huis-aan-huisbladen niet vol zet met reclame, is afgesproken om minimaal tien procent van de krant aan lokale nieuwsartikelen te wijden. Is tien procent niet iets te weinig? Ja, ik snap dat een wijkkrant niet iedere dag heel

veel spectaculair nieuws kan brengen, maar ja, ik ben toch bang dat zo'n wijkkrant vol gaat staan met reclame, want tien procent is misschien wel iets te weinig. Dus misschien goed om daar naar te kijken, maar helemaal eens met mijnheer Van Leeuwen: de motie is in februari 2018 aangenomen en pas vanaf april 2020, dus meer dan twee jaar later, gaat er gehandhaafd worden, dus meer dan genoeg tijd voor de reclamebranche om die transitie te maken. Dank u wel.

De voorzitter: De heer De Lint, CDA.

De heer De Lint: Ja, ik had hetzelfde punt als de heer Abbasi opgeschreven, ik vind die tien procent, vond ik wat karig, maar ik denk dat we dat het beste gewoon kunnen gaan afwachten en dan zien we wel als het op een later tijdstip nodig is om dat weer aan te passen. En ik had nog een puntje over de informatievoorziening. Ik vroeg mij af hoe dit nou naar de Haarlemmers gecommuniceerd gaat worden. En wat mij betreft is dat niet de rol van de gemeente, maar ik hoop dat de gemeente er op kan aansturen bij die ondernemers die deze folders uitdelen, dat die daar gewoon een leuk briefje bij doen en zeggen: als u deze folders wil blijven krijgen, plak een ja-ja-sticker erop, desnoods een ja-ja-sticker er ook in en is het voor iedereen duidelijk. Misschien dat de wethouder dat wil meenemen. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Bij het aannemen van deze motie, en het zal u niet verbazen, was de VVD tegen. En dat zijn we eigenlijk nog steeds. We zien liever deze ja-ja-sticker niet ingevoerd. Maar u heeft de VVD de afgelopen jaren ook leren kennen als constructief en positief. Dus laten we nou even over dat wij hier tegen zijn ...

De heer Aynan: Ja, ja.

De heer Aerssens: Laten we er even overheen stappen dat wij hier tegen zijn en even kijken naar het invoeren hiervan. Voor de VVD staat het voorop dat we de branchevereniging alle tijd moeten gunnen om een overgangstermijn hiervoor te geven en te gunnen. En de branchevereniging heeft zelf een overgangstermijn aanbevolen en we zouden ons daar dan ook in kunnen vinden. Daarnaast vinden we wel dat de gemeente een risico neemt met het invoeren, aangezien er nog altijd een mogelijkheid op cassatie bestaat, en vinden we daarom eigenlijk dat er ook gewacht moet worden tot deze mogelijkheid verstreken is.

De voorzitter: De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Uitstekend plan, we zijn het er mee eens.

De voorzitter: Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Wij vinden het ook een heel goed plan en meteen zo snel mogelijk uitvoeren.

De voorzitter: Mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Ook wij zijn heel blij dat het nu eindelijk zo ver is en dat het uitgevoerd kan worden. En inderdaad die vraag hoe we dat nou gaan communiceren, dat is natuurlijk nog wel, we hopen dat de wethouder daar nog iets over kan zeggen.

De voorzitter: De heer Amand, Trots.

De heer Amand: Ja, voorzitter, dank u wel. Trots was er natuurlijk al van begin af aan bij, dus blij dat de motie eindelijk uitgevoerd gaat worden.

De voorzitter: De heer Mohr, Hart voor Haarlem.

De heer Mohr: Ja, wij zien het ook helemaal zitten.

De voorzitter: Nou, dan ga ik het woord geven aan de wethouder.

Wethouder Berkhout: Fijn, dank, voorzitter, dank voor de brede steun. Dank nog aan Trots, die toch de motie hebben ingediend in 2018. Even kort de vragen. We gaan het gewoon invoeren dus, als ik dit zo hoor, per 1 januari. D66 zegt: evalueren we dat? Ja, want we doen dit ook gelijktijdig met een aantal gemeenten. En sommige gemeenten, of Utrecht bijvoorbeeld, hanteert weer een ander model, daar kijken we dus ook naar de komende jaren, maar in principe gaan we dat op deze manier nu vormgeven. Dan PvdA en CDA hebben het over de tienprocentnorm. Volgens mij hebben de huis-aan-huisbladen in Haarlem dat nog niet gehaald zeg maar, of negentig procent reclame nog niet gehaald, dus het is een soort van ondergrens. Ik ben het met u eens dat het dan wel echt een reclameblad wordt en weinig huis-aan-huisnieuws waarde heeft. Dus volgens mij komen de bladen daar nog niet aan, dus dat is ook een onderdeel van de evaluatie, want in Amsterdam is bijvoorbeeld zo'n reclameblad wel ontstaan, met negentig procent reclame en tien procent vulling dan qua nieuws, dus dat is natuurlijk onwenselijk, dat ben ik met u eens, dus dat houden we ook in de gaten. Naar ik weet, vragen over hoe zijn ondernemers hierbij betrokken, zijn zij voor de zomer al geïnformeerd. Toen gingen we nog uit van een eerdere uitspraak van de rechter, dus we hebben toen een termijn van drie maanden geïnformeerd en dan neem ik aan dat zij ook zelf bijvoorbeeld, mijnheer De Lint, zo'n ja-ja-sticker in het laatste pakketje stoppen. Het is overigens, de ja-ja-stickers zijn vanaf 1 december ook bij het loket op te halen. En de VVD, ja, ik hoor wat u zegt. U zegt nog wel: risico van cassatie. Ja, dat erkennen we, maar dat calculeren we in. Dank u wel.

De voorzitter: Mooi, dan is dit stuk wat mij betreft zo voldoende besproken. O, de heer Aerssens, VVD nog.

De heer Aerssens: Sorry dat ik u onderbreek, voorzitter. Ik heb toch nog een kleine vraag aan de wethouder, namelijk over dat die sticker is op te halen bij de publieksbalie. En ik denk dat het een bijdrage zou zijn aan de hele reclamebranche, maar ook aan de lokale ondernemers, om daar iets proactiever in te zijn, om misschien zelfs voor te stellen om die sticker gewoon een keer te verspreiden vanuit de gemeente.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Nee, dat gaan we niet doen, want dat zou natuurlijk het tegenstrijdige effect zijn wat we willen bereiken. Maar zij zijn zelf in staat om deze te verspreiden bij hun reclamefolders en dat zullen ze net zoals in andere steden, hebben ze dat gedaan en zullen ze dat ook doen.

De voorzitter: Mooi. Dan concludeer ik nog een keertje dat dit voorstel voldoende is besproken. Hoe kan ik dit naar de raad sturen? Als hamerstuk, hamerstuk met stemverklaring? Hamerstuk, iedereen mee eens? Dan gaat het als hamerstuk naar de raad. Dank voor de korte bespreking. Ik zie u graag om zeven uur terug, dan gaan we verder met deze commissie.

Overige punten ter bespreking

8. Transitievisie Warmte (TVW): Plan van aanpak tvw (RB)

De voorzitter: Dames en heren, welkom bij het tweede gedeelte van de commissie Beheer. We gaan beginnen met agendapunt 8 en dat is Transitievisie Warmte, het plan van aanpak. Haarlem heeft de ambitie om in 2040 aardgasvrij te zijn en in het klimaatakkoord krijgen de gemeenten het mandaat om wijken aan te wijzen en het aardgas af te koppelen. Dat doen de gemeenten in de Transitievisie Warmte. Voor onze stad betekent het dat we twintig wijken in twintig jaar van het aardgas af gaan halen. In de wijken die door de gemeente worden aangewezen, nemen we twee jaar de tijd om samen met de bewoners, ondernemers en instellingen een wijkuitvoeringsplan te maken, een WUP en de gebouweigenaren krijgen vervolgens acht jaar de tijd om de woning aan te passen voordat het aardgas afgekoppeld wordt. Nou, de raad geeft via diverse besluiten richting aan de energietransitie, zoals beschreven in de bestuurlijke tijdlijn en de Transitievisie Warmte wordt in april 2020 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Het plan van aanpak van de Transitievisie Warmte dat nu wordt vastgesteld is een collegebesluit dat ter bespreking aan de commissie wordt voorgelegd door het college. Aan wie kan ik als eerste het woord geven? Nou, mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, bedankt, voorzitter. Ik ben erg enthousiast over het stuk warmte energietransitie visie, het concept dat daar nu ligt. Mijn betoog vraagt twee dingen: één, het verwijderen van het woord momenteel op pagina 8 en twee het uitwerken van een vierde scenario in de RES, waarbij rekening wordt gehouden met lange termijn en de biodiversiteit in onze omgeving. Punt één, het amendement Geen verbranding van houtige biomassa is unaniem aangenomen bij ons in de raad, om in onze transitie energievoorzieningen geen gebruik te maken van houtige biomassastromen, dus ik denk dan ook dat het een foutje is om het woord momenteel toe te voegen op pagina 8 en wilt u dat dan ook verwijderen? En punt twee, er is nogal wat gebeurd deze week op het gebied van de Regionale Energiestrategie. De Eerste Kamer heeft een groot gedeelte van de subsidie voor biomassacentrales stopgezet en de subsidie voor pellethoutkachels is afgeschaft. De toepassingen zijn ongezond voor onze omgeving en dus niet duurzaam. Maar wat er ook gebeurd is, is de vaststelling van onze RES Noord-Holland Zuid. En daar was gisteren een bijeenkomst, waar we drie scenario's hebben besproken. En ik neem de ruimte in om deze bijeenkomst ook bij dit punt te bespreken, vanwege de bijlage tijdlijn besluitvorming energietransitie. Voorzitter, deze tijdlijn is niet up to date, maar hij zit wel als bijlage bij dit punt, dus als ... Dan gaat het dus ook over de Regionale Energiestrategie.

De voorzitter: Ik geef u een beetje ruimte daarvoor, maar wilt u het alstublieft beperkt houden inderdaad. Dank u wel.

Mevrouw Oosterbroek: Ja. Zoals ik gisteren heb begrepen, hebben we net een maand gehad waar we deze drie scenario's hebben besproken en dat er dan in februari deze scenario's al in beton gegoten zijn, dus dat is niet in lijn met wat er bij de tijdlijn besluitvorming energietransitie staat. En het zou helemaal niet zo erg zijn, een snel tempo, daar houd ik wel van. Maar waar ik niet van houd, is dat we bij de bijeenkomst met de zaal tot de conclusie komen dat er een langetermijns scenario mist, waarbij de biodiversiteit wordt ontzien en dat dan het antwoord van de procesmanager is dat dat niet binnen de opdracht van het Rijk past. En daar schrok ik erg van, en de Regionale Energiestrategie is er juist voor om de gemeente de regie te geven en dat gebeurt op deze manier niet. En vandaar dat ik deze feedback ook geef. We waren het met elkaar eens, dat is ook samengevat door één van onze bestuurders uit de Kennemerregio, de wethouder van Heemstede. Die zag ook dat we daar nog iets mee moeten doen. Dus nou, ik vond deze bijeenkomst redelijk onaangenaam daarvan, omdat alle drie de scenario's die we hebben uitgewerkt ten koste gingen van de biodiversiteit en de

natuurwaarde in onze omgeving. En dat terwijl we in ons coalitieakkoord hebben opgenomen dat een circulaire economie belangrijk is en binnen de circulaire economie is biodiversiteit een voorwaarde van al onze activiteiten. En we hebben ook al eerder vastgesteld dat we Haarlem klimaatneutraal willen. En als we dat willen, en we willen ook economisch blijven groeien, wat we op dit moment ook doen, dan is het noodzakelijk om zoveel mogelijk duurzame energieopwekcapaciteit te maken. En als we hiermee niet afhankelijk willen zijn van de planning van de netbeheerders, dan is het ook belangrijk dat we kijken naar het opwekken van elektriciteit waar het wordt gebruikt, decentrale systemen. Ook dat komt onvoldoende terug in de scenario's en er is nu zelfs een scenario gemaakt waarin onze netbeheerder niets hoeft te investeren in de energietransitie, een scenario met de naam kostenefficiënt. En wat mij betreft is het een duurzame, economische goede beslissing om juist wel volop in te zetten op een investering in de infrastructuur, zodat we een duurzame economie op de optimale manier kunnen vormgeven. En de toepassing van deze twee doelstellingen, namelijk circulaire economie en Haarlem klimaatneutraal, zorgt voor een goede aansluiting bij landschappelijke kwaliteit, positieve effecten op de natuur, biodiversiteit, veel CO₂-reductie, hoge eenmalige investering en stabiele jaarlijkse inkomsten, dus effecten die binnen deze scenario's worden gebruikt om de raad een afweging te laten maken. Als we de langetermijninvesteringen in het zicht houden, dan is duurzame energie uiteindelijk goedkoper, doordat wind, zon, water en aarde bronnen zijn die geen inkoopkosten nodig hebben. Dus mijn dringende oproep aan de wethouder, voorzitter, en ook punt twee van mijn betoog: is het mogelijk om een langetermijnscenario te maken, het vierde scenario, waarbij we alle mogelijke bedenkbare bouwstenen inzetten om zoveel mogelijk energieopwekmogelijkheden te creëren waar de energie ook wordt gebruikt, zodat we op die manier effectieve energiesystemen stimuleren en wilt u daar zo snel mogelijk achteraan gaan, omdat het een super snel proces is?

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Ja, de heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, wij krijgen natuurlijk bijzonder veel stukken langs, ook een startnotitie over de warmtenetten en nu de Transitievisie Warmte, dus het loopt soms wat door elkaar heen, qua betoog. Ik ben vandaag vergeten mijn klimaatdrammertrui aan te doen, maar het staat natuurlijk als een paal boven water dat wij van D66 vol inzetten op deze transitie. Tegelijkertijd zijn er wel een aantal randvoorwaarden. Eerste randvoorwaarde, en ik zal eerlijk bekennen, er zijn dagen dat ik hem niet lees, vandaag stond er in de Telegraaf een stuk over Utrecht, waar geen openheid is over de lasten, baten en rendementen van het warmtenet daar, het gebrek aan keuzevrijheid, waardoor de mensen eigenlijk te veel moeten betalen. Daar heeft D66 ook daar een punt van gemaakt, ja, en dan zou het heel gek zijn als ik dat hier niet doe. Oftewel, wij pleiten bij zulke warmtenetten voor openheid over de rendementen, de lasten, de baten en ook waar mogelijk de keuzevrijheid, want er moet niet een lock-in ontstaan waar uiteindelijk onze Haarlemmers duurder uit wat zijn, want dat is wat we hier met zijn allen niet willen, hebben we ook al vaker gezegd. Als we dan gaan kijken naar deze notitie, dan zitten daar een aantal zaken in die verbazen of wellicht bevreedden en dat zijn allereerst de business cases. De business cases die rekenen natuurlijk rond en zeker op Ramplaankwartier, maar ook in Meerwijk is de vraag: wat nou als het niet bij alle panden lukt? Want er wordt nu gekozen voor twee wijken, twee wijken waarvan je je ook af kan vragen: hoe efficiënt is het? Zeker in een wijk als het Ramplaankwartier, met heel veel privaat bezit. Er zijn mensen al lid van een bepaalde vereniging, maar vaak rendeert zo'n warmtenet pas als er echt heel veel mensen mee gaan doen. Dus vraag aan de wethouder: hoe zou de business case of de keuze voor de wijk eruit zien als er minder mensen meedoen? Dat is vraag één. Vraag twee is: welke andere wijken zijn overwogen en waarom zijn die het niet geworden? Want dat is voor ons als raad natuurlijk ook wel boeiend. En vraag drie is, ook nog terugkomend op mijn eerste punt: kunt u iets zeggen over de openheid over rendementen, lasten, baten en ook de keuzevrijheid bij warmtenetten? Dan een andere, en daar heb ik al eerder aandacht voor gevraagd ook hierin. Er zijn in onze

stad mensen die vanwege de gezondheidssituatie, vanwege hun leeftijd, bijzonder beperkt mogelijkheden hebben voor een extra hypotheek, dus oftewel private eigenaren, ook in Meerwijk, voor wie het eigenlijk niet meer loont en ook niet meer de energie oplevert om hun huis daar te gaan verduurzamen. Nou, ik heb ook hier al vaker gezegd: mijn ouders wonen in Meerwijk, en telkens als dit in de krant komt, het college besloot dat, krijg ik een appje: hé Bas, daar ben jij toch niet voor hè? En dan zeg ik: daar zijn we wel voor, alleen er moeten wel een aantal dingen goed geregeld kunnen worden. A is de overgangstijd, hoe lang duurt het nou voordat je over moet stappen? Ook binnen onze afdeling zijn hier veel geluiden over. Ja, vroeger kwam het gasbedrijf geloof ik bij je thuis, toen het aardgas uit Groningen kwam, om de geiser aan te stellen. Welke rol spelen we nou als overheid om mensen die transitie te laten maken en hoe ziet die overstaptijd eruit? Dat is de eerste. En de tweede: hoe zet u nu in op dingen die wel in ontwikkeling zijn, maar nog niet werken, zoals gebouwgebonden financiering, want dat kan ook in heel veel situaties niet, ga ik gelijk zeggen, hoe speelt dat mee in uw afweging voor die wijken? Dus nog even terug, openheid, lasten en baten, keuzevrijheid, waarom deze wijken en waarom geen andere wijken, welke zijn er nog meer meegewogen en wat als niet iedereen meedoet, hoe ziet dan de business case eruit en hoe gaat u om met mensen die vanwege moverende redenen niet uiteindelijk lastenneutraal zijn en dus gewoon niet mee kunnen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Mohr, Hart voor Haarlem.

De heer Mohr: Ja, voorzitter, dank u wel. Het is geen verrassing dat Hart voor Haarlem geen voorstander is van een warmtenet. En we hebben eerder betoogd waarom dat zo is. We zien de notitie die hierover eerder verscheen als, nou, in ieder geval niet realistisch, omdat daarin ook veel cijfers ontbraken. We hebben die cijfers ook in een eerdere vergadering aangeleverd. Als wij Haarlem op warmtenetten willen aansluiten, dan kost ons dat veertig miljoen per jaar vanaf 2020. Dat is achthonderd miljoen in twintig jaar. Dat betekent dat als wij Haarlem inderdaad op warmtenetten gaan aansluiten, dat wij vanaf 2020 iedere werkdag acht woningen moeten verbouwen. Wij zien dat niet gebeuren, niet vandaag en ook niet morgen. Bovendien kennen wij geen business cases die ons van het tegendeel overtuigen en gaf het college ook in eerdere notities aan dat de markt faalt. En wij begrijpen die markt wel. Voorzitter, dat zijn onze opmerkingen over het warmtenet. Nemen wij gelijk die andere punten uit dit agendapunt mee, dus ook die Urgenda-idiotie?

De voorzitter: Nee, zeker niet, dat is een ander agendapunt.

De heer Mohr: Oké. Dan hebben we ten aanzien van de warmtenetten een aantal vragen. Ook wij vinden keuzevrijheid van belang. Kan de wethouder aangeven welke rechten wat hem betreft de Haarlemmers krijgen bij warmtenetten? Hoe de wethouder voorkomt dat Haarlemmers in de in de notitie genoemde wijken niet een voorloperspositie wordt opgedrongen? En hoe waarborgt de wethouder de keuzevrijheid voor de Haarlemmers die de keuze hebben om aangesloten te worden op een warmtenet? En bent u het met Hart voor Haarlem eens dat keuzevrijheid ook noodzakelijk is in het warmterecht? En wij sluiten ons ook aan bij de vragen van D66 over het volloopriscio, dus graag een reactie van de wethouder daarop.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Ja, mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. De PvdA is blij in het kader van de sociale energietransitie dat juist Meerwijk ook met haar aardwarmtenet als startwijk is geselecteerd. We hebben nog een paar vragen over Meerwijk. Klopt het nog steeds dat in het eerste kwartaal van volgend jaar dat seismologisch onderzoek bekend is, om te kijken of dat echt wel kan, dat aardwarmtenet daar? Hoe zit het met de proefboringslocatie? We maken ons er zorgen over dat alleen de rioolzuiveringslocatie is geselecteerd, dat die pas na 2022, dus na deze bestuursperiode wordt opgeleverd en dat misschien de volkstuinen of woningbouw van het Verre Oosten

daar ook wel komt. Dus hoe reëel is het nog dat dat aardwarmtenet, nou ja, misschien zelfs volgende bestuursperiode überhaupt gerealiseerd wordt? En we wilden de wethouder vragen, als het goed is heeft hij deze week een uitnodiging ontvangen voor de tweede ronde van de Rijkssubsidie, voor de aardgasproefwijken, of proeftuinen, geloof ik. En dan heeft u de tijd tot 1 april om alsnog weer een Rijkssubsidie aan te vragen, gaat u dat doen? Dan het participatieproces, ook heel belangrijk voor de PvdA. Hoe gaat dat verlopen? Hoe houdt de wethouder ons straks op de hoogte van het participatieproces? En nu het specifiek over warmte gaat, duurzaam omgaan met warmte betekent in eerste instantie natuurlijk de behoefte aan warmte verminderen door isolatie. De wethouder heeft al heel lang een isolatieflyer beloofd aan alle 78.000 Haarlemse huishoudens. Wanneer gaat u die verzenden? Zeker omdat de RVO-subsidie voor het isoleren van huizen nu weer net open is gesteld. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, en voor 1 januari komt de ja-ja-sticker, dus dan kan die flyer gewoon de bus niet meer in. Moet u wel een beetje opschieten. Wie wil het woord hebben? O, mijnheer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Een heleboel is al gezegd over dit onderwerp, maar ik wil nog wel een aantal dingen herhalen die ik ook in het verleden al heb gezegd. De VVD is in tegenstelling tot sommige partijen wel voor een warmtenet, maar dan moet dat wel behapbaar en betaalbaar zijn voor alle bewoners van onze stad en voor alle wijken waarin we het gaan proberen. Wij missen hier nog het financieel plaatje, zowel voor bewoners als voor gemeente. Ondanks dat we nu het plan van aanpak slechts vaststellen, althans, dat is vastgesteld door het college, vinden we wel dat het belangrijk is om de financiële kant van de keuzes die we maken te weten en die ook te communiceren. En inderdaad, ook, het is al gezegd, de vrijheid van mensen om te bepalen of ze wel of niet mee willen doen, vinden we erg belangrijk. We vinden niet dat het een verplichting moet worden voor bewoners om mee te doen aan een warmtenet als ze dat niet zouden willen. En ook missen we nog de alternatieven en dat komt meer op de gemeente zelf neer, want wat nou als er helemaal geen sprake is van een warmtenet? Wat nou als we uiteindelijk geen warmtenet kunnen aanleggen in Haarlem? Althans, dan hebben we het over de geothermische bronnen, als we die niet kunnen aansluiten op dat warmtenet, wat zijn dan de alternatieven en zijn die wel voldoende qua capaciteit om geothermische bronnen te kunnen vervangen binnen een warmtenet?

De voorzitter: De heer Smit, OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Hoe verstandig is het om 2040 als ambitiejaar te hebben om van het aardgas af te zijn? Onze gemeente lijkt financieel op dit moment uit balans. Dat is geen schande, maar we hebben veel uitgegeven, we hebben veel ambities en we moeten de komende tijd onze financiële positie heroverwegen, dus ook onze reikwijdte van de mogelijkheden. Als we nu volop inzetten op investeringen in duurzame economie, met de stand van de huidige techniek, dan is dat in de ogen van OPHaarlem risicovol, want wij denken dat de wet van de remmende voorsprong ons dan echt parten gaat spelen.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Mijnheer Smit, wat weet u van de huidige techniek?

De heer Smit: Ik weet van de huidige techniek, en ik was daar gister bij, bij de RES, dat de huidige techniek in 2050 volledig achterhaald is. Is dat een goed antwoord voor u?

De voorzitter: Gaat u gewoon verder met uw betoog.

De heer Smit: Dank u. Wat mij gister wel duidelijk was uit een opmerking van het projectteam, is dat wij van heel veel investeringen in alternatieve energie, energiebeperkende maatregelen, eigenlijk niet weten wat de levensduur is. Dat betekent dat je ook niet weet hoeveel die investering per jaar kost en daarmee kun je ook niet afwegen welke investering beter is en welke investering minder goed is. Dat is heel vervelend als je probeert rationeel te denken over de inzet van financiële middelen voor de toekomst. Overigens, het klimaatakkoord, als het er straks helemaal ligt, gaat er vanuit, en mijnheer Van Leeuwen constateerde het ook min of meer, dat het niet leidt tot meer lasten voor de mensen, in principe niet tot meer lasten voor de mensen. Daar moeten we zeker ook mee opletten en wat OPHaarlem eigenlijk wil aangeven in dit verhaal, test dingen, probeer dingen, vraag je af of de berekeningen met betrekking tot de vermindering van CO₂-uitstoot en anderszins inderdaad het rendement opleveren wat er wordt gezegd, want op dit moment zijn Essent en Nuon nog steeds de grootste vervuilers van CO₂ in Nederland.

De voorzitter: Ik zit even op een gaatje te wachten, maar die creëer ik dan nu even zelf. U heeft namelijk twee interrupties, eerst van de heer Hulster, Actiepartij en daarna nog van mevrouw Oosterbroek, GroenLinks. De heer Hulster.

De heer Hulster: Ja, mijnheer Smit, uw analyse lijkt mij heel gedegen en interessant. U zegt: we weten eigenlijk niet zo goed wat het allemaal oplevert en wat het kost, maar weten dat eigenlijk bij conventionele techniek wel? Want daar gaat ook heel erg veel subsidie naar toe en waar we eigenlijk ook niet zien wat we daar voor terugkrijgen, behalve dat we de aarde om zeep helpen. Neemt u dat ook mee in uw berekening?

De heer Smit: Ik maak geen berekening, ik vraag of anderen een berekening maken. En ik constateer dat ze dat niet kunnen, vanwege het feit dat levensduur van een investering niet bekend is. Ik probeer even weg te gaan van de opmerking dat ik de aarde in de vernieling help, zo bedoel ik het niet. Ik bedoel dat wij heel wijs naar een wereld moeten, en daar is Nederland maar een klein stukje van, maar een hele wereld die beter omgaat met het klimaat en probeert hele slimme energiebronnen vorm te geven. De vraag is alleen: hoe doe je dat efficiënt, hoe doe je dat het slimst, zodat je je eindresultaat haalt? En als je voor die tijd financieel helemaal op je gat ligt, omdat je geïnvesteerd hebt in dingen die wellicht state of art leken in 2020, maar in 2030 al drie keer achterhaald zijn en op dat moment heb je geen geld om te herinvesteren, dan loop je risico's. Dat is de waarschuwing die ik meegeef. Ik ben alleen geen profeet, maar ik geef wel de waarschuwing mee.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie. Die is van mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, mijnheer Smit, ik denk wel dat ik het, ik kan het dus met één punt heel erg met u eens zijn en de conclusies die u daarna trekt niet echt, maar ik denk dat dat wel hetzelfde raakt als dat mij gister overkwam bij de bijeenkomst, is dat we gewoon niet de afschrijvingstermijnen van de techniek niet worden meegenomen in onze besluitvorming op dit moment. En dat gaat dus ook over de levensduur van onze techniek. Er is bijvoorbeeld ook een geothermiebron ook in Frankrijk, die bestaat al honderd jaar. Ja, dat soort kennis, dat komt niet naar voren, dat komt niet naar boven en dat zijn wel belangrijke dingen om mee te wegen in wat nou goedkope vormen van energie zijn, want dan, als je de levensduur van vijftig jaar op een geothermieput kiest, dan is dat de meest goedkope vorm van het opwekken van energie en ja, dan is dat gewoon de mooiste oplossing en dan denk ik dat mijnheer Smit ook tot dezelfde conclusie komt als ik.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, ja, een interruptie is kort, want dat is gewoon aantrekkelijk qua debat en dan krijgt u hopelijk ook een kort antwoord van mijnheer Smit. En ik wijs u erop, u heeft nog vijf minuten nog wat. Het lijkt veel, maar er komen nog twee onderwerpen aan waar u vast nog wat over wil zeggen en de

ene is zelfs door u geagendeerd, dus let op uw tijd. Dan ga ik nu de heer Smit vragen om kort te reageren, en dan kunnen we even scherp dit debat verder voeren.

De heer Smit: Ik ben het met u eens waar het gaat om die onduidelijkheid waar het gaat over die levensduur van investeringen. We zaten gisteren allebei in de RES-bijeenkomst en dan krijgen we een plaatje hoe in 2050 onze uitkomst van al onze uitspanningen eruit ziet. Nou, ik kan u één ding vertellen: het ziet er niet zo uit als op dat plaatje, want in 2050 zijn we vier, vijf generaties technologische ontwikkeling verder en dat onthouden wij te weinig. En dat is het begin en ook straks het eind van het verhaal, laten wij in wijsheid niet zozeer proberen in 2040 van het gas af te zijn, maar wel als het kan gister van de steenkool af te zijn. En Nuon en Essent die stampen nog steeds de meeste CO₂ in de lucht, omdat ze steenkoolcentrales hebben. Nou, met die wetenschap vraag ik alleen: neem wijze besluiten, hang niet teveel aan 2040, hang aan wijze besluiten en zorg dat je ook wat geld overhoudt voor de toekomst als nieuwe technologische ontwikkelingen baanbrekend zijn. Als we dan financieel op ons gat liggen, dan hebben we nu teveel geld uitgegeven, dan zijn we te ambitieus geweest en dat kan ook soms te zijn. Dank u wel.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Ja, de heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, de Transitievisie Warmte. Er staan een paar goede uitgangspunten in. Het moet betaalbaar zijn, alle Haarlemmers moeten mee kunnen doen in de energietransitie hè, we spreken van een woonlastenneutraliteit. Het moet betrouwbaar zijn, bewezen technieken gaan we mee werken, we gaan niet pionieren en we gaan samen met de stad doen. En dat is ook natuurlijk heel belangrijk. En het CDA gaat er dan ook vanuit, zoals ook al door meerderen gevraagd is, dat de mensen ook nog wat keuzevrijheid gaan hebben. In het concept opgesteld door DWA dat voor iedere CBS-wijk een kleine eenheid, een hub wordt opgesteld, nou, dat is op zich ook goed, er wordt natuurlijk naar vele kleinere eenheden, dat is een heleboel afkortinkjes, maar er wordt naar kleine eenheden gekeken, dus niet grote wijken, maar we gaan echt veel meer op kleinere schaal ook kijken wat daar de beste manier is om te gaan verduurzamen. Hoe de toekomst eruit gaat zien, dat weet eigenlijk nog niemand, want het is een behoorlijke opgave. We hebben niet een grote bron, zoals we met aardgas destijds voorhanden, dat we denken: we kunnen heel Nederland voorzien. Die grote bronnen hebben we niet, dus we zullen het met meerdere andere bronnen moeten gaan doen. Zoals ook de PvdA al heeft gezegd, het belangrijkste is isoleren, het verlagen van de warmtevraag is het belangrijkste waarmee je kan beginnen. En die investering, die kun je heel makkelijk uitrekenen, en die kun je ook netto contant maken, dat is niet zo moeilijk. De bewezen technieken kun je ook best wel goed uitrekenen, mijnheer Smit, een warmtepompje bijvoorbeeld, daar zijn heel wat negatieve berichten over, maar de techniek an sich dat bestaat ook al tientallen jaren. En ook niet alle warmtepompen zijn voor iedereen geschikt. In dat licht heb ik nog wel een opmerking over het stuk, op bladzijde 13 staat iets over het Garenkokerskwartier en daar staat eigenlijk een beetje als een voldongen feit opgeschreven dat de woningen moeten zoveel mogelijk geïsoleerd worden en voorzien worden van een hybride warmtepomp. Dat vind ik wel een beetje een rare zin in dit stuk. Waarom staat hier nou al opgeschreven dat het er gaat komen? Een erg voorbarige conclusie, en ik zou graag van de wethouder een uitleg daarover willen hebben. Ik merk ook dat een heleboel Haarlemmers zich zorgen maken over de energietransitie en met name mensen die een beetje van het rapport van CE Delft iets afweten, die zien dan opeens: o, mijn wijk ook, wij moeten aan de warmtepomp. Want wij zitten in het centrum, wij krijgen geen warmtenet, dus wij moeten aan de warmtepomp. O gemeente, waarom doet u ons dit aan? Ik denk dat er een stukje onrust weggenomen zal moeten worden door de gemeente, door uit te gaan leggen wat dit nou eigenlijk betekent, dat de mensen niet morgen al dingen moeten veranderen, dat we ook de tijd daarvoor gaan nemen en dat niks opgelegd wordt, dat er echt nog wel dingen gaan gebeuren en dat de gemeente gaat

helpen. Dus mijn oproep is ook aan de wethouder om wat breder te communiceren en alstublieft, haal die onrust weg, want het is zonde van, ja, de stress die de mensen ervan krijgen. Nou ja, en ik had het al genoemd, de nota dak, ik noem hem hier nog een keer, om ons te helpen in de hele energietransitie, moeten we meer doen met zelf energie opwekken en daar kan eventueel het plaatsen van zonnepanelen of anderszins op beschermd stadsgezichtwoningen gaan gebeuren. Alleen moeten we er wel goed over nadenken, want ik denk ook niet dat we alles moeten gaan doen op beschermd stadsgezicht, maar laten we er wel een keer over gaan praten. Nou, tot zover.

De voorzitter: Uitstekend. Wie wil dan het woord? Niemand. O, de heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. We zijn al een tijdje met dit hele plan bezig en het lijkt allemaal heel erg mooi. De collega's die haalden het aan: het financiële plaatje en ik denk ook dat bij de meeste Haarlemmers het toch altijd weer om het geld gaat, maar ik hoop dat de wethouder het waar kan maken in een of andere folder naar de Haarlemmer, die dan nog door de bus gaat, dat hij daar toch eens even mee in conclaaf gaat. Want een hoop mensen hebben geen kranten meer, ze lezen het niet, dus er moet eigenlijk meer gebeuren dat de burger erbij betrokken wordt. Anders dan verzandt het zo meteen en dat is de bedoeling niet. Ik hoor ook collega's over boringen, nou, ik weet zeven, acht jaar geleden was er al sprake van boringen in Schalkwijk. Het is nog niet gebeurd, dus dat kan nog wel even duren, denk ik dan. Maar het is nu wel zo, als je zo'n plan wil ontwikkelen, wethouder, dan lijkt het me toch zinniger dat we nog meer de Haarlemmers daar bij gaan betrekken. En vooral dat hele financiële gedoe wat erbij komt, vooral ouderen die het niet zo breed hebben, kijk, de coöperaties trekken de kar wel, daar ben ik niet bang voor, maar het gaat enkel om dat we die mensen allemaal moeten helpen. Dus ik hoop dat u hier wat mee gaat doen. Dank u.

De voorzitter: De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u wel. We zijn blij met deze update. We begrijpen heel erg dat er nog allerlei vragen zijn en ik denk ook dat het heel terecht is om te vragen naar of er wel over afschrijvingstermijnen wordt nagedacht. Wij zijn in ieder geval blij dat de Ramplaan ook als startwijk wordt genoemd en we zijn erg benieuwd hoe de derde wijk geselecteerd gaat worden, of dat dat ook iets is wat we meer, als het voorbeeld van Ramplaan straks duidelijker wordt, dat misschien andere wijken het ook gaan oppakken en dat dat dan gefaciliteerd wordt, want er staat nu een beetje, lijkt het alsof de gemeente dat aanwijst, maar je hoopt eigenlijk ook dat het vooral ook vanuit de bewoners gaat komen en dat de gemeente dus zo snel mogelijk ook gaat kijken of er andere actieve bewoners zijn die hiermee aan de slag willen. Vooralsnog zie ik in dit stuk nog niet echte problemen, dus ik ben heel erg benieuwd naar de vervolgstap, als er ook wat meer over de financiën duidelijk wordt.

De voorzitter: Iemand anders nog het woord? Nee. Dan ga ik het woord geven aan de wethouder.

Wethouder Berkhout: Dank u wel, voorzitter. Dank voor uw reacties. Ja, dit is het plan van aanpak voor de Transitievisie Warmte, dus we staan in het begin. Ik hoor u ook allemaal inderdaad terechte vragen noemen als het gaat om betaalbaarheid, als het gaat om techniek, als het gaat om bronnen. Daar gaan we mee aan de slag met elkaar. Wat we hier zeggen, is: wij kiezen ervoor om als we in 2040 aardgasvrij willen zijn, om te gaan beginnen met deze wijken, Meerwijk en Ramplaan. En voor iedereen die in de commissie Beheer zich met duurzaamheid bezig houdt, zullen die wijken niet uit het niets komen. Dat is voor de bewoners daar ook niet het geval. Tegelijkertijd gaan wij nog de komende maanden tot april, wat de voorzitter net zei, waarin u uiteindelijk deze Transitievisie vaststelt, ook met deze bewoners in gesprek. En mochten we dan uiteindelijk zeggen van nou, dit zijn de wijken die wat ons betreft als eerste kansrijk zijn, en laat ik daar dan ook eventjes

bij zeggen: volgens mij is dat ook vrij prettig, want dat betekent dat de komende tien jaar de gemeente deze mensen gaat helpen, dus dat wil ik nadrukkelijk ook, zoals het CDA ook zegt, zo moeten we het ook gaan zien. Deze wijken zien wij als kansrijk, kansrijk omdat ze zowel of goede bewonersinitiatieven hebben die ontzettend aan de weg timmeren, niet omdat het nou het type woning is wat zo in aanmerking komt voor een energietransitie, maar omdat het de bewoners zijn die gezamenlijk daar zeggen: wij kunnen dit. Tegelijkertijd hebben we daarnaast ook Meerwijk, Meerwijk waarbij we juist met de corporaties in gesprek zijn en zien dat we IVORIM, afschrijving van corporaties en vervolgens een warmtenet aan elkaar kunnen koppelen en daarmee in één keer in de eerste stap dus 1200 woningen van het aardgas af gaan brengen. En de laatste, en daar werd het voorbeeld in de krant van '...' genoemd, zijn de 1500 woningen in deze stad die eigenlijk na 1995 zijn gebouwd, woningen waarbij nu ongeveer die cv-ketel afgeschreven gaat worden, daar gaan we ook mensen helpen dus dat zij niet nog eens voor de komende twintig jaar zo'n boiler aanschaffen, maar dat ze eens kijken van hé, misschien kan ik met een overbruggingstermijn, kan ik daar een andere stap in gaan zetten.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Smit van OPH.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijnheer de wethouder, deze notitie vereist nog een stukje uitwerking en pas vaststellen volgend jaar april hè, als ik het goed zeg, ja. Maar ik hoor in uw stem geen enkele onzekerheid meer, u weet de wijken al, die gaan het worden. En is dat een traject waarin wij als commissie en als raad aandachtig mee kunnen kijken hoe u het gaat regelen, of heeft u nog ergens gedachtes dat er misschien nog kinken in de kabel kunnen komen?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Nou, kink in de kabel, we gaan het gesprek aan met de wijken. Wat ik net zei, volgens mij, het is niet alsof we nu opeens zeggen: hé, we wijzen deze twee wijken aan. Zoals u weet is het SpaarGas en DE Ramplaan in het Ramplaan zijn al jaren bezig. Zoals u weet, bij Meerwijk hebben we het hier ook al uitvoerig over gehad, er is een klankbordgroep in de wijk, dus dit is eigenlijk een continuering van dat participatieproces wat we al met deze buurten aan het voeren zijn. Maar ja, ik kan u de data geven waarop we met de buurt in gesprek gaan. Misschien moet je het zo zien. Dan zou ik wel u willen vragen om daar als toehoorder aanwezig te zijn, omdat we hier primair met de bewoners in gesprek gaan, maar als u zegt: daar wil ik graag naar kijken. En als een wijk dan in meerderheid zegt: dit willen wij niet, ja, dan gaan wij het niet doen. Maar wat ik wilde zeggen, is: ik denk dat deze wijk zich gelukkig mag prijzen dat wij met hun aan de bak gaan middels eerst intensief twee jaar lang kijken hoe ga je nou, elke wijk vraagt om maatwerk, aan de slag en vervolgens die acht jaar die uitwerking daarvan realiseren, dus ja, en dat willen we graag beginnen in Meerwijk, maar mocht dat niet zo zijn, dan niet. Ik wil even wat vragen aangaan.

De voorzitter: Ja, u mag nog reageren, mijnheer Smit.

De heer Smit: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik kan het misschien gemist hebben, mijnheer de wethouder, wat is op dit moment het percentage van de bewoners in de Ramplaan dat zich positief heeft uitgesproken voor het warmtenet?

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Zover zijn we nog niet, die gesprekken gaan we met elkaar voeren. Oké, dan ga ik eventjes de vragen af. Want heel veel vragen trouwens heb ik ook in eerdere gesprekken hierover ...

De voorzitter: Sorry dat ik u even onderbreek. Mijnheer Rijbroek, u steekt uw hand op, maar u krijgt niet het woord, want er is één woordvoerder per agendapunt en dat is dus de heer Amand in dit geval. En ik wil nu even de wethouder zijn betoog laten afmaken, want dat lijkt me zinvol.

Wethouder Berkhout: Nou, precies om de breedte van de vragen die u soms stelt, hebben wij gepoogd met een tijdlijn u mee te nemen op de momenten waarin we dit erover gaan hebben. De nota betaalbaarheid volgende maand, hier in commissie Beheer. Het warmtenet Meerwijk en de proefboring begin volgend jaar. En zo proberen we u aan de hand mee te nemen, dat steeds u zegt: we willen nu echt de diepte in op een bepaald onderwerp, als het om techniek, bronnen, et cetera gaat, dan kiezen we daar een moment voor. Op dit moment is het plan van aanpak Transitievisie Warmte, dus dat wil ik wel eventjes meegeven. Maar ik ga even op een aantal vragen in. Ja, dan begin ik misschien bij GroenLinks. Ja, dat woord momenteel gaan we schrappen. Terecht, goed opgemerkt. Dit is in een eerdere visie misschien blijven hangen, maar sindsdien heeft u als raad ingegrepen en gezegd: dat willen wij hier niet, houtige biomassa in Haarlem, dus die verwijderen we in de definitieve versie. Maar dan komt u over de RES te spreken. En ik wil u toch zeggen: het gaat hier niet over de RES. Het gaat hier niet over de RES. Dit is de Transitievisie Warmte. De RES waar u gisteren in een atelier zat, de Regionale Energiestrategie, komt nog in een conceptversie, het is een conceptversie van de deel-RES IJmond-Zuid-Kennemerland en die komt in juni naar u toe als raadsbesluit. Dus ik neem aan dat u gisteren in het atelier ook duidelijk heeft kenbaar gemaakt dat u een vierde scenario wenst, zoals alle stakeholders daar waarschijnlijk hun input hebben meegegeven. Er komen nog meerdere ateliers aan, maar u beslist erover in juni of en hoe die vorm gaat krijgen. Dus dat is denk ik het moment om over de RES te spreken.

De voorzitter: Ja, heel kort, want hè, ik heb u net een beetje ruimte gegeven.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, we hebben daar kenbaar gemaakt dat we graag een langetermijnvisie willen, maar in het proces zijn we niet gehoord en is aangegeven dat het Rijk daar de ruimte niet voor biedt.

De voorzitter: Wethouder, heel kort en wilt u dan verder gaan met het eigenlijke onderwerp?

Wethouder Berkhout: Ik weet niet precies hoe dit zit, maar ik wil u dus meenemen dat uiteindelijk, de RES is een vrij groot proces, aangestuurd door de provincie in principe, dat heeft een hele eigen dynamiek, binnen zes gemeentes, binnen IJmond-Zuid-Kennemerland, binnen Noord-Holland Zuid, waar u uiteindelijk nog volgend jaar hierover komt te spreken. Dan D66, nou, in eerste instantie zegt u: leren wij van warmtenetten in de rest van het land? Ja. Vorige maand hadden we het over het Rekenkamercommissierapport naar aanleiding van het warmtenet in Rotterdam. U haalt er nu Utrecht bij. Zolang wij zelf nog geen warmtenet hebben, gelukkig leren wij van de ervaringen van andere gemeentes. U heeft het ook over open net, uitgangspunt zoals vastgesteld eerder door u. Maar in februari 2020 komen we hierover te spreken, specifiek over het warmtenet in Meerwijk. Misschien geeft u dat wat comfort over uw andere vragen die u ook heeft, over business case et cetera. Want ook dit is, u ging vrij de diepte in over de business case van de Ramplaan, daar zijn we dus nog niet. Mocht na de participatie de komende maanden tot april duidelijk blijken dat ook Ramplaan graag die stap wil maken als wijk voor de komende jaren, dan gaan we met zo'n wijkuitvoeringsplan ook met hun in gesprek en dan komt zo'n business case uiteindelijk in zicht. En u noemde wel gebouwgebonden financiering en dat is inderdaad een cruciaal instrument. Dus u kunt ook volgens mij zien, het klimaatakkoord wordt eind van de maand bij het VNG-congres besproken. Daaruit voortvloeiend komen er ook een aantal instrumenten onze kant op, zoals de gebouwgebonden financiering en ik denk dat die, ik weet niet de situatie van uw ouders, maar mogelijk voor de oudere generaties kan dat dus juist wel iets zijn, omdat het gekoppeld is aan een gebouw in plaats van aan een hypotheek. Dus dat. Dan zag ik nog een hand. Of

anders ga ik naar een andere partij. Ja, ik ga gewoon lekker door. Even kijken, Hart voor Haarlem, ja, u had een aantal, even kijken, een aantal uitgangspunten genoemd. Zoals vorige keer ook had u eigenlijk uw eigen berekening erop los gelaten. Nou, die lijkt me niet helemaal kloppend, eerlijk gezegd, de grootte van de vierhonderd miljoen waar we het over hebben. Een aantal van deze business cases zijn best wel rendabel te maken, soms met een kleine onrendabele top, maar bij lange na niet in de hoogte van de bedragen waar u over spreekt. U heeft het over keuzevrijheid. Nou, met een open net proberen we daar wel mee om te gaan. Tegelijkertijd, maar daar gaan we in het warmtenet Meerwijk over spreken, zal voor een bepaald startmoment, moeten we daar kijken: hoe kunnen we zo dat opstarten? Maar daar komen we nog over te spreken.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Mohr.

De heer Mohr: Ja, voorzitter, ik heb dat ook de vorige keer aangegeven. Kijk, die cijfers komen niet uit de lucht vallen, dat is gewoon TNO die dat berekent en die zegt: gemiddeld twintigduizend euro, veertigduizend woningen, met de ambitie die u heeft is achthonderd miljoen voor twintig jaar, is veertig miljoen per jaar in Haarlem. Daar deugt niets niet aan, zo iets. En de vraag is dus: waar ligt dat geld? Want ik heb het in onze begroting niet aangetroffen en ik geloof ook niet dat er andere partijen zijn die bereid zijn om achthonderd miljoen te investeren.

De voorzitter: Wethouder.

Wethouder Berkhout: Gelukkig pakken wij niet één stadsbreed plan aan en zeggen we: daar moeten we eventjes bij de begroting achthonderd miljoen voor vrijmaken, dus dat kan ik u in geruststellen. Tegelijkertijd is er bij bepaalde partijen, zoals banken, investeringsfondsen, behoorlijk wat geld beschikbaar, pensioenfondsen, om wel te investeren. En zo zijn ook, we zijn niet de eerste die een warmtenet in Nederland starten, er zijn andere partijen die dat ook doen zonder volledige eigen vermogen in te stoppen. Dus ik kan u ook nog vragen: als u dit technisch op papier wil zetten, kunt u ook een technische verklaring krijgen, maar zo moeten we er naar kijken wat mij betreft. Dan ga ik door. Partij van de Arbeid is blij vanuit het sociale oogpunt dat we met een wijk beginnen waar tachtig procent sociale huurwoningen heeft, als ik het goed hoor. Ja, vinden we zelf ook erg prettig, dat is vanuit het signaalpunt. Tegelijkertijd is dat ook makkelijk, omdat het om corporaties gaat, dus het is ook snel een groot aantal bereiken. U heeft een aantal vragen over de seismologische test en de proefboring. Ik weet niet de laatste stand van zaken. Volgens mij, voor zover ik weet nu op dit moment, is er geen sprake van vertraging, dus gaat het gewoon nog volgens plan. De proeftuin waar u het over had, zoals in het stuk te lezen is, gaat naar Meerwijk, dus die zullen we selecteren en indienen als verzoek bij die regeling. En de brief naar alle Haarlemmers die komt er binnenkort aan, daar wordt druk aan geschreven. En dan de VVD. VVD heeft ook een aantal vragen gesteld over betaalbaarheid. Nou, ik wil echt, ik kijk reikhalzend uit naar de behandeling volgende maand in de commissie Beheer, nota betaalbaarheid. Even kijken, ja, het CDA heeft, daar ben ik op ingegaan, onrust wegnemen, ik neem me dat ook ter harte, als dat er ook is. Er is ook, dat is vaak ook inderdaad vanuit een soort van onbekendheid met wat komt er op mij af, het overvallen voelen, dus we zullen daar zeker in de communicatie aan moeten werken dat we mensen meenemen in deze transitie en dat is ook echt mijn insteek. Dus niet overvallen, we nemen de tijd, we hebben ook nog even de tijd, dit zijn plannen die tien jaar in beslag nemen richting 2030 en zo gaan we door. Maar ik neem dat, nogmaals, ter harte. Eigenlijk zegt Trots dat ook, Haarlemmers erbij betrekken. Nou, de Transitievisie Warmte is bij uitstek er eentje waar we met de participatie samen met de wijken aan de slag gaan. Het is wel zo dat we ook wel dan, ja, we gaan ook wel echt met deze wijken aan de slag hè, dus er zit ook een bepaalde mate van doorzetting in, want we hebben ook als ambitie dat we in 2040 aardgasvrij gaan, maar

dat gaf u mee. Dan Actiepartij tot slot. Even kijken, volgens mij heb ik dat al deels trouwens in het begin van mijn verhaal toegelicht. U zei van hoe komen we nou tot die wijken? Dus wat ik zei: we hebben de categorie eigenlijk logisch, Meerwijk, daar komen verschillende zaken samen zoals IVORIM. Bewonersinitiatieven zoals Ramplaan, misschien ook Garenkokerskwartier. Ik ga trouwens nog even kijken, nu ik dat zeg, naar de opmerking van het CDA over hoe dat zit met die warmtepompen, alsof dat al vaststaat, lijkt mij ook niet zo stellig erin moeten staan. En die andere wat ik zei, de nieuwe woningen die nu eigenlijk in een vervangingstijd komen, zo kijken we er naar. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mooi. Volgens mij hebben we dit stuk zo voldoende besproken. Het gaat ... Nee, de heer Mohr wil nog een termijn. Kort dan alstublieft.

De heer Mohr: Ja, het kan heel kort. En dan betreft het vooral de vragen, althans, waarvan ik meen dat ze niet beantwoord zijn. Ik heb gevraagd aan de wethouder welke rechten hij meent dat Haarlemmers bij de aanleg van warmtenetten moeten krijgen, wat hem betreft. Hoe voorkom je dat Haarlemmers in een voorloperspositie worden gedwongen? En hoe waarborgt u de keuzevrijheid van de Haarlemmers? U heeft iets gezegd over als een wijk niet wil, dan doen we het niet. Die opmerking was mij niet helemaal duidelijk, kunt u die inhoudelijk toelichten?

Wethouder Berkhout: Ja, een aantal zaken moeten zich nog uitkristalliseren, zoals u weet. We zitten nu in een plan van aanpak. We hebben trouwens wel de governance met elkaar besloten, die is trouwens niet vastgesteld vorige raad, maar die staat in principe, dus daar hebben we ook een aantal uitgangspunten hoe we hier mee omgaan. Maar u wijst op ... Kijk, keuzevrijheid proberen we door een open net te garanderen. Deze wijken, in eerste instantie, Transitievisie Warmte is niet iets van Haarlem, dat vindt overal plaats. Wat wij wel doen is dat vrij snel daarmee aan de slag gaan. En in eerste instantie wordt daar gesproken van het aanwijzen van wijken. Wat wij nu zeggen, is: wij gaan wel degelijk het gesprek aan met wijken. Maar dat zullen we, en daar zult u ook over moeten oordelen in april, hoe wij tot die conclusie komen uiteindelijk, dat wij zeggen: we gaan met deze wijken aan de slag. Nogmaals, wij zitten daar als college anders in dan u. Wij zeggen: wij gaan dus deze wijken, lopen vooruit en wij gaan een helpende hand bieden, dus zij hebben ook een aantal voordelen ten opzichte van wijken die nog niet meegenomen worden, die oplopende gasprijzen zien en uiteindelijk ook geconfronteerd worden met een energietransitie die ze zelf zullen moeten realiseren. Dus wat dat betreft wil ik u wel meegeven: als wij uiteindelijk besluiten voor zo'n wijk te kiezen, ik kan er niet vanuit gaan dat iedereen volledig binnen die wijk zegt: daar gaan we voor, dus dat zal niet een honderd procent meerderheid zijn, dan nemen we ook die verantwoordelijkheid daarin. Tegelijkertijd kan dat dus ook aan het eind van de rit, in 2030, betekenen dat nog niet iedereen zegt: ik voel mij senang bij de gekozen richting, of dat een collectief warmtenet is of wat dan ook, ik doe daar niet aan mee. Ja, dan komt er een scenario waarschijnlijk waarin enkele woningen nog steeds op het aardgas aangesloten zijn, daar moeten we dan even gaan kijken hoe dat komt. Het Rijk zelf heeft gezegd dat ze de gemeentes instrumenten gaan geven, zoals het afsluiten van de gaskraan, mocht het zover komen, dus dan komt daar op een gegeven moment in dat we die keus moeten gaan maken, maar voor nu is dat nog wel iets voor de middellange tot lange termijn.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, als interruptie daarop, voorzitter. Ik ben benieuwd, dit gaat dan uit van mensen die nog in hun oudere situatie zitten. Wat nou als mensen voorlopen, als mensen nu al helemaal verduurzaamd zijn, een warmtepomp hebben en daarom niet aan willen sluiten, houdt u ook daar rekening mee, met de business cases die u gaat maken?

Wethouder Berkhout: Ja, uiteraard. Daarom nemen we twee jaar de tijd voor wijkuitvoeringsplannen per wijk, zoals misschien mevrouw Oosterbroek, die zit in een wijk die zelf al helemaal van het aardgas vrij, zou het gek zijn als we haar dan opleggen om toch op een warmtenet aan te sluiten, dus we houden zeker ook rekening met de koplopers, ja.

De voorzitter: Fijn. Dan hebben we dit stuk zo voldoende besproken. Het gaat niet door naar de raad en zoals eerder gezegd wordt de Transitievisie Warmte in april 2020 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

9. Gemeentelijke uitvoering maatregel 11 Urgenda (RB)

De voorzitter: Dan ga ik met u naar agendapunt 9 en dat is Gemeentelijke uitvoering van maatregel 11 Urgenda. Bij de ingekomen stukken van de raadsvergadering van 19 september was een brief opgenomen van de TAPP Coalitie en in de brief geeft de TAPP Coalitie een handreiking hoe gemeenten maatregel 11 van Urgenda in kunnen passen. En maatregel 11 gaat over minder vlees eten. Het college heeft aangegeven in februari 2020 met een reactie te komen op de 42 Urgendamaatregelen naar aanleiding van de aangenomen motie 62bis. Vooruitlopend hierop is deze brief nu op verzoek van de fractie van GroenLinks Haarlem geagendeerd. Dus als u dat in uw achterhoofd heeft, dat we het hier nog over gaan hebben in februari 2020, dan is dat fijn. Voordat we overgaan tot de behandeling zijn er nog twee sprekers, de heer Buiten en mevrouw Van Wijgerden. Als u beiden, als u aanwezig bent, naar voren wilt komen en wilt plaatsnemen bij een microfoon waar een pasje ligt. U hoeft niks met het pasje zelf te doen. Welkom. Ik ga mevrouw Van Wijgerden als eerste het woord geven, mag u het knopje op de microfoon rechts indrukken. Ja, en dan heeft u drie minuten de tijd om uw verhaal te doen. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Wijgerden: Dank u wel, voorzitter. Ik ben hier eigenlijk als Soesja, bewoner in Haarlem, maar ook vanuit stichting Haarlem Food Future. Wij zijn een stichting in Haarlem gevestigd en wij richten ons op het verduurzamen van de voedselsystemen hier in de stad. We hebben hiervoor twee projecten nu lopen, de Gered Voedsel Schakelaar en dat gaat om het verbinden van supermarkten met sociale initiatieven, ik heb drie minuten hè? En doggybags om voedselverspilling in restaurants tegen te gaan. Daarnaast hebben we net een film gelanceerd, die heet Maak gehaakt van CO₂ en dat gaat eigenlijk met name over minder vlees eten en alle effecten die daarvan gediend zijn. Wij zijn als stichting hier erg bij betrokken en we denken ook graag mee met de gemeente naar positieve manieren om voedsel en duurzame voedselvoorziening onder de aandacht te brengen. Ik heb een paar woorden opgeschreven. Daadkracht is denk ik een mooie. Ik vind dat dit een actie is die heel veel daadkracht toont. Ik ben zelf niet vegetarisch, maar ik probeer het wel en ik denk dat op het moment dat een gemeente hiermee ook op een proactieve manier aan het werk gaat, dat mij ook meer motiveert. Daarnaast ondernemerschap. Ik weet dat het een belangrijke term is. Ik ben zelf freelancer, dus dat spreekt mij ook aan. Wat je ziet in het voedselvoorziening en ondernemerschap, is dat daar veel mogelijk is. Er zijn veel erg koplopers in de ondernemers die echt zich focussen op de voedseltransitie en die hierin ook veel meer gehoord kunnen worden op het moment dat een gemeente hier stappen in gaat zetten. En daarnaast educatie. We hebben jonge mensen onder ons die hier al drukker over maken soms dan de ouderen, maar die ook nog een heleboel kunnen leren van voedselvoorziening, waar komt de appel vandaan, maar ook waar komt biefstuk vandaan en wat heeft het effect als je deze dingen consumeert? En ook hier kunnen wij vanuit Haarlem Food Future graag over meedenken en een positieve, ja, boodschap de wereld in brengen om de wereld leefbaarder te maken met zijn allen. Dan sluit ik eigenlijk af, een minuut voor tijd, met dat ik denk dat het heel erg lef toont op het moment dat de gemeente hier ook al stappen in zet voordat alle burgers al aan boord zijn. En dan had ik ook een gedachte, de kantine zonder vlees, dat is één maaltijd op de dag, dat lijkt me een heel mooi begin. Dankjewel.

De voorzitter: U ook dank u wel. U mag uw microfoon uit doen. Mijnheer Buiten, u zit helaas niet bij een microfoon met een pasje. Als u er eentje opschuift naar rechts, voor u, dan hebben we dat snel in orde gemaakt. U heeft drie minuten de tijd, gaat uw gang.

De heer Buiten: Dank u wel. Een halve eeuw geleden leefde ik met mijn broertjes, zusje en ouders in een groot huis met grasland en natuur. We verbouwden onze eigen aardappelen en groenten, haalden rauwe melk bij onze boerende buurman. Op zondag en bijzondere dagen aten we vlees, of zelf gevangen vis. Het was een paradijs. Ik leerde hoe uitzonderlijk vlees eten in ons bepaald niet rijke families was. Ik zag ook welke wissel de intensivering van de landbouw op het boerenleven trok. Ik werd mij bewust van mijn rol in de samenleving. Vandaag de dag eet en drink ik nog weinig dierlijke producten. Ik ben steeds op zoek naar alternatieven. Ik schaam mij voor de gevolgen van de uitstoot voor het klimaat en de natuur. Haarlem heeft de klimaatcrisis uitgeroepen. Ik ben blij dat u vandaag spreekt over de gemeentelijke uitvoering van maatregel 11 van Urgenda. Ik wil u voorstellen in het kader van burgerparticipatie lokale organisaties zoals Extinction Rebellion Haarlem bij de uitvoering van maatregel 11 te betrekken, omdat Extinction Rebellion Haarlem onlangs tijdens het inspreken bij de commissie Bestuur een soortgelijke maatregel voorstelde, waaruit betrokkenheid bij het onderwerp blijkt, en met succes actief is op het vlak van bewustwording in Haarlem. Mogelijk heeft zij toegang tot delen van de samenleving waartoe de gemeente moeilijker toegang heeft, zoals jongeren, kinderen en mensen die op dit punt het vertrouwen in het stadsbestuur verloren hebben. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: U ook bedankt, beiden voor het inspreken in deze commissie. Zijn er nog commissieleden die een verduidelijkende vraag voor deze twee sprekers hebben? Of kunnen we gaan? Ja, de heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer, u heeft het over het verloren gaan van het vertrouwen in het stadsbestuur. Wilt u dat nader specificeren?

De heer Buiten: Mensen, ik ben ook actief bij Extinction Rebellion, wat ik daar merk is dat sommige mensen vinden dat we hier in Haarlem te soft zijn richting de politiek. Dat zijn mensen die graag willen radicaliseren, zal ik maar zeggen, ja, daar weet ik ook heel veel vanaf. Dat is de reden dat ik het zeg. Dat zijn mensen die echt op het punt staan, die geen vertrouwen meer hebben in de politiek, die vinden dat de politiek gewoon te weinig doet. Ik zelf heb dus wel de contacten hier, dat gebeurde hier gewoon in deze ruimte, toen er de vorige keer werd ingesproken. Dat is de reden dat ik dat gezegd heb.

De voorzitter: Dank u wel. U wilt nog een aanvullende vraag stellen?

De heer Aynan: Graag, want ik schrik een beetje van het woord radicaliseren. Als we het over sommige geloven hebben, dan staat de AIVD met de ME voor de deur. Maar kunt u ook dat uitleggen? Wat bedoelt u met radicaliseren?

De heer Buiten: Radicaliseren, nou mensen vinden het inspreken te soft. En ik denk dat je dan, als dat gebeurt in je maatschappij, dat je ervoor moet zorgen dat je contact legt en houdt met die mensen, zodat het niet uit de hand loopt. En ja, vroeger zijn heel vaak ook hier, zijn wel dingen uit de hand gelopen. Je moet niet denken aan IS of dat soort dingen, maar gewoon dat mensen gaan schreeuwen hier bijvoorbeeld in de zaal, dat jullie niet kunnen vergaderen, wat jullie graag willen.

De voorzitter: Dank u wel. Iemand anders nog een vraag voor deze sprekers? Ik wil geen vraag meer over radicalisatie of zoiets. Even gewoon bij het onderwerp blijven alstublieft. De heer Aynan, gaat uw gang.

De heer Aynan: Nou, voorzitter, volgens mij worden we in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen en dat doe ik netjes. Aan mevrouw van de Food Future, want uw verhaal deed me inderdaad denken aan Extinction Rebellion. Heeft u daar contact mee?

Mevrouw Van Wijgerden: Dat vind ik een hele aparte connectie.

De heer Aynan: Nou, voor mij niet, want u strijdt wat dat betreft misschien minder radicaal, maar eigenlijk wel een beetje voor hetzelfde.

Mevrouw Van Wijgerden: Oké. Ja, ik zal uw vraag beantwoorden. Ik strijd niet, ik ben geen strijder. Ik heb veel respect voor Extinction Rebellion en ik snap heel goed dat zij uit hun frustratie werken. Wij werken juist vanuit een positieve houding. Wij zien een heleboel mogelijkheden en wij zien een heleboel prachtig laaghangend fruit wat we makkelijk met zijn alle kunnen plukken. En ik denk eigenlijk dat de motie, nou, heet het de motie, dat minder vlees eten een hele mooie simpele instapvorm is van verduurzaming. En daarvoor zit ik hier vandaag en daarvoor werken wij bij Haarlem Food Future. Beantwoordt dat uw vraag?

De heer Aynan: Dank u wel. Ja, blijkbaar heeft u dus inderdaad geen samenwerking. Bedankt.

De voorzitter: Mijnheer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, ik heb ook een vraag voor mevrouw Van Wijgerden, zeg ik het goed? Ja, heel mooi. Ik vroeg me af: bent u bekend met het initiatief Carnivoor? Geef het door? En zo ja, wat vindt u daarvan?

Mevrouw Van Wijgerden: Nee, daar ben ik niet mee bekend, maar het klinkt leuk.

De voorzitter: Mooi. Dan, zijn er nog andere vragen voor deze sprekers? Nee. Dan wil ik u allebei duidelijk danken voor het inspreken, mag u weer plaatsnemen op de publieke tribune, gaan wij dit onderwerp nu behandelen. Het onderwerp is op verzoek van GroenLinks op de agenda gezet, dus die ga ik ook als eerste het woord geven. Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, bedankt, voorzitter. Nou, wij hebben dit op de agenda gezet, zodat we met elkaar een gesprek in kunnen gaan over hoe we als gemeente ervoor kunnen zorgen dat we minder vlees gaan eten. Het standpunt vanuit GroenLinks is duidelijk. Wij willen graag dat de gemeente, ja, voedsel gaat faciliteren met een lage CO₂-uitstoot. En dan is de conclusie ook dat we plantaardig gaan serveren. Nou, dat is misschien op dit moment, hè, donkergroen, maar zo kennen jullie mij ook. En ik wil het er in ieder geval over hebben dat ik weet waar we staan en hoe we dit kunnen invullen.

De voorzitter: De heer Aerssens, VVD, u heeft een interruptie?

De heer Aerssens: Ik hoor u eigenlijk de gebruikelijke woorden van u zeggen dat u als gemeente zijnde weer volledig van het vlees af wil. En ik denk juist dat we dingen moeten faciliteren, maar zeker niet mensen moeten gaan verplichten om geen vlees meer te eten. En ik heb u in het verleden horen zeggen in deze commissie dat u het vlees helemaal het stadhuis uit wil bonjournen. Ik hoop toch niet dat u dat nog steeds voorstelt.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ik stel dat nu wel voor, ook omdat ik niet daarmee mensen verplicht. Ik merk, net heb ik vegetarisch gegeten, dan moet ik een heel pakket aan folie openen, ik voel me, ja, mensen zien dat ik vegetarisch eet, ik vind ook het eten wat op dit moment wordt geserveerd, dat is meer saus dan plantaardig voedsel. En dat is gewoon, dat zorgt voor een hoge CO₂-uitstoot en wij moeten het goede voorbeeld geven, in ieder geval, dat vind ik. En het is niet zo erg om de gemeente zeg maar plantaardig vlees te laten faciliteren, omdat u altijd de vrijheid heeft om zelf naar de supermarkt te lopen en daar zelf een biefstukje te eten.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, kort alstublieft.

Mevrouw Oosterbroek: Wij hoeven dat als gemeente niet te faciliteren, dat ongezonde voedsel.

De voorzitter: Mevrouw Oosterbroek, kort alstublieft, want dat is echt veel beter voor de discussie. U heeft inmiddels al drie interrupties. Ik ga nog eerst het woord eventjes geven aan de heer Aerssens en dan kom ik bij de heer Lint en mevrouw Van Zetten.

De heer Aerssens: Ik vind het echt een geschifte gedachte dat u ten eerste ook al zegt tegen de catering hier zo wat u vindt van het eten. Ik denk niet dat u dat moet zeggen hier zo. Maar ook vind ik het echt heel erg apart dat u mensen gaat verplichten om geen vlees meer te eten. En dat is echt wat u zegt. U heeft de vrijheid om zelf te kiezen wat u eet en dat u graag vegetarisch wil eten, dat moet u volledig weten, maar dat moet u niet anderen opdringen en dat doet u nu wel.

De voorzitter: Mijnheer Aerssens, ook voor u graag kort, beter. Wilt u daarop reageren, mevrouw Oosterbroek?

Mevrouw Oosterbroek: Nou, ik zeg niet dat mensen moeten worden verplicht om vegetarisch te eten, want ik ben zelf ook geen vegetariër en ik eet af en toe ook wel vlees. Ik denk alleen dat als wij minder CO₂-uitstoot willen in Nederland, en dat willen we, we willen klimaatneutraal zijn, we willen geen stikstof bijboeren, dan moeten we zelf ook iets doen aan ons gedrag. En dat kunnen we gewoon doen, dat is niet moeilijk.

De voorzitter: Mijnheer De Lint, CDA.

De heer De Lint: Dank u wel, voorzitter. In het kader van de opmerking van de heer Aerssens zal ik u een handreiking doen. Vindt u het niet beter om als we hier dan van het vlees weggaan, dan te zeggen: in principe doen wij zonder vlees, maar als u daar om vraagt, krijgt u vlees?

Mevrouw Oosterbroek: Ja, ik denk dat dat ook een goede stap is. Dat zou kunnen, ja, zeker.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten was eerst.

Mevrouw Van Zetten: Ik vind eerlijk gezegd een beetje jammer dat deze discussie nu ineens gaat over het eten wat we net hebben gehad, ons aangeboden is hier in de refter. En dat u zich eigenlijk schaamt voor uw vegetarische maaltijd die zichtbaar is door het aluminiumfolie, dat ben ik natuurlijk helemaal met u eens, dat is echt heel slecht voor het milieu. Maar dan zou ik denken, als u dan zo principieel bent, waarom neemt u dan gewoon niet zelf een boterham met kaas mee en gaat dat dan opeten? Want dat is namelijk ook een mogelijkheid.

De voorzitter: Dames en heren, mag ik u echt even verzoeken, we zijn hier niet om het diner van mevrouw Oosterbroek te bespreken. Ik vond het al eigenlijk niet echt nodig om dit onderwerp op de agenda te hebben,

we gaan het in februari in een compleet pakket bespreken. Mag ik u verzoeken om dit onderwerp af te ronden, dan kunnen we verder met onderwerpen die ook op de agenda staan. Mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, daar konden we natuurlijk op wachten, want ook ik dacht: wat gaan we bespreken onder dit agendapunt? Maar natuurlijk gedegen als een D66'er, ben ik gaan kijken van ja, wat kunnen we nu? Want aan de ene kant ben ik klimaatdrammer, aan de andere kant ben ik een sociaalliberaal, zijn wij voor keuzevrijheid, waar mijnheer Aerssens van de VVD net een beetje op los ging. En wat leert de verbazing? Er zijn professoren in het land met prachtige ideeën. Professor Henriëtte Prast, die gaat over gedragsbeïnvloeding onder andere, die heeft enkele jaren geleden op Lowlands een prachtige lezing gehouden, namelijk dat wij bijna nooit een bewuste keuze maken. Ik kies niet wat ik vanavond ga eten, ik loop hier naar toe en ik krijg vlees voorgeschoteld. Zo gaat het ook bij borrels, zo gaat het ook bij broodjes, eigenlijk in deze hele gemeentelijke organisatie. En wat is nou het mooie? Bij verschillende ministeries, bij verschillende gemeentelijke overheden hebben zij het initiatief van mevrouw Prast omarmd en dat heet, u raadt het al: Carnivoor? Geef het door. Wat betekent dat? In principe krijgen wij een vegetarische maaltijd voorgeschoteld. Wilt u dat niet? Geeft u aan: ik wil vlees. Op dit moment moet iedereen bij gemeentelijke borrel, bij een avondmaaltijd, bij een afscheidsreceptie, bij een lunch, moet je doorgeven als je vegetarisch bent. En hoe logisch zou het zijn als het een bewuste keus wordt om vlees te gaan eten? Dus vandaar dat ik in deze gemeenteraad pleit voor Carnivoor? Geef het door. Heel makkelijk, is al in meerdere, is al bij het ministerie van OCW, bij verschillende gemeentes gebeurt het al, kan gewoon, is daar ook nog goedkoper, want die rosbief is hartstikke duur.

De voorzitter: Sorry, mijnheer Van Leeuwen, ik ga u echt onderbreken, ik ga echt een einde aan deze discussie maken. Ik neem dit punt mee naar het presidium, ik hoor dat er opmerkingen zijn over het eten wat geserveerd wordt tijdens. Kunt u zich dan daar niet meer op richten? Heel graag.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, ik heb een voorbeeld. U gebruikt ook weleens voorbeelden in uw betogen ...

Mevrouw Otten: Voorzitter, ik heb een interruptie al de hele tijd.

De heer Van Leeuwen: Ik heb een betoog over dit agendapunt en dat gaat over het gemeentelijk beleid ten aanzien van deze maatregelen, namelijk het minder eten van vlees. En ik gebruik voorbeelden, dat doet u ook weleens, u heeft ook prachtige voorbeelden vaak en ik ga kijken of er in deze commissie draagvlak is voor het prachtige initiatief van gedragsbeïnvloeding, eigenlijk een soort van hoe heet het ook al weer, ja, priming en nudging, maak een bewuste keus, ga voor Carnivoor? Geef het door bij de gemeente Haarlem, dus ik ben benieuwd of er draagvlak voor is. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: U heeft een interruptie. Mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Ja, ik had mijn vinger al heel lang in de lucht en ik had een interruptie op beiden, mevrouw Oosterbroek en mijnheer Van Leeuwen. Vindt u dit nou echt een onderwerp voor de gemeenteraad? Met alle respect, hartstikke belangrijk, maar richt een praatgroep hiervoor op buiten de gemeenteraad.

De heer Van Leeuwen: Daar wil ik op reageren. Zoals ik al zei, toen dit onderwerp geagendeerd werd, ben ik ook gaan kijken: is dit inderdaad een onderwerp voor de gemeenteraad? En wat is het mooie? Na het lezen van die spreektekst van deze professor kwam ik tot de ontdekking: ja. Ja, want wij kunnen het goede voorbeeld geven. Wij kunnen een goed voorbeeld geven als stadsbestuur hier. De gemeente, waar wij de aanvoerder van zijn, kunnen als organisatie het goede voorbeeld geven, want er zijn door dit initiatief, zoals ik

zei, bij verschillende ministeries, bij verschillende gemeentes, gaan meer organisaties dit doen. Dus moeten wij hier het gesprek over voeren? Ja. Kunnen wij hier het gesprek over voeren? Ook gelukkig ja, zolang de voorzitter mij dat toestaat. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie, neemt u gerust uw tijd.

De heer Visser: Zoveel spreekijd heb ik niet. Voorzitter, een aantal voorstellen in deze notitie vind ik volstrekt onrealistisch en niet een taak voor de overheid, maar een aantal andere juist wel. Ik sluit me wat dat betreft aan bij D66.

De voorzitter: De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Ja, ik zal er niet over uitweiden. Wat mij betreft zouden we zo snel mogelijk naar een vegetarische invulling van het eten wat we maken, maar überhaupt in de stad dat de default, ik kan er geen goed Nederlandse vertaling voor vinden helaas, maar standaard is nu dat je vlees eet. Als je bij een restaurant gaat eten, op de kaart staat er altijd eerst het vlees, dan de vis en dan als je drie bladzijden verder bent staat er ergens helemaal onderaan dat er nog iets vegetarisch is. Eigenlijk vind ik dat dat omgekeerd moet en misschien moeten we als gemeente ook wel met de restauranthouders gaan praten of dat niet andersom kan. En inderdaad, dat hier in het bedrijfsrestaurant ook de default vlees is, is eigenlijk heel zorgelijk, dat je echt moet vragen, bijna als een soort alsof je verboden middelen aan het bestellen bent, een vaag pakje krijgt, dat moet gewoon niet. Dat moet echt andersom en dat kan ook andersom en dat lijkt me heel goed om dat te gaan doen. Niet zo moeilijk, gewoon doen.

De voorzitter: De heer De Lint, CDA.

De heer De Lint: Ja, ik had eigenlijk een stuk langer verhaal voorbereid, maar ik dacht: voor u houd ik het kort. Dit stuk vond ik nogal verbazingwekkend, de dingen die erin stonden. We hebben vorige week een hele hoop uiterst pijnlijke bezuinigingen doorgevoerd en dan komt nu dit voorbij. Ik zie dit als een taak van de samenleving, niet van de gemeente. Het voorstel om onze kantine aan te passen, daar ik misschien nog wel wat in zien. Dat is het, dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou, persoonlijk, ik doe ook maar een confessie, ik kom nooit in de kantine van de gemeente en ik neem altijd zelf een boterham mee met een stukje kaas, dus dat kan ik ook weer iedereen geruuststellen. Ik heb met verbazing toch wel een beetje dit stuk gelezen. Ik dacht ook: waar komt dat in godsnaam vandaan? Waar ik nu over viel, en ik denk ja, we zijn toch ook altijd heel erg bezig met diversiteit en iedereen zijn eigen dingen doen, en dan lees ik: GGD's en gemeenten kunnen zich richten op speciale doelgroepen die relatief veel vlees eten. Ja, dat vind al zo stigmatiserend, en wie zijn die groepen? Jongens, mannen, ouderen, Turken, Marokkanen, nou, ik vind dat echt, ja, dan denk ik: nou, dat stel dit hele TAPP Coalitie, of hoe heet die vent? Ik had hem eigenlijk wel willen bellen, stelt het dan ook wel in een bepaald daglicht. En ik denk dat wij als toch vrijdenkers en LHBT-genieurs en weet ik veel wat, dat wij hier gewoon afstand van nemen. Daar kan je toch niet in meegaan in dit soort dingen? En dat we het überhaupt gaan bespreken, dankzij GroenLinks, hartelijk dank mevrouw Oosterbroek, kunnen wij weer kennis nemen van hoe sommige mensen over de samenleving denken.

De voorzitter: De heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Volgende week ga ik aan de worteltjes, ik neem radijsjes mee en ik neem gebakken bloemkool mee. Dus bij dezen.

De voorzitter: Mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Nou, het is aan mij als overtuigd vegetariër om het fractiestandpunt over te brengen. We sluiten ons aan bij de VVD. PvdA is voor keuzevrijheid tussen vlees, vis en vegetarisch.

De voorzitter: U heeft een interruptie. Ja, gaat uw gang, mijnheer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, mevrouw Wisse, wij bepleiten over keuzevrijheid, alleen u moet wel even doorgeven. En de standaardoptie wordt net even anders dan hoe dat nu is. Hoe verhoudt dat zich tot uw fractiestandpunt?

Mevrouw Wisse: Ja, dat zal ik mijn fractie natuurlijk moeten vragen, maar ik ben helemaal voor het omkeren, dus in principe vegetarisch en vlees als je erom vraagt. Dat moet ik dus nog met de fractie overleggen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, ik kijk uit naar de verdeelde stemmen.

De voorzitter: Mevrouw Eckhard van de SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u wel. Ik vind het een uitstekend plan, vooral dat de gemeente zelf het goede voorbeeld gaat geven, behalve de verspreiding van de huis-aan-huissticker, dat lijkt mij dan totaal onnodig.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Gaat de SP ook onze Marokkanen en Turken erop aanspreken dat zij eigenlijk bij de doelgroep teveel vlees eten, gaan we ze omturnen, gaat u daar ook mee langs de deur, met deze boodschap?

Mevrouw Eckhard: Nee, dat lijkt me niet.

De voorzitter: Heeft iedereen gezegd wat hij wilde zeggen? Ja, wethouder, gaat uw gang.

Wethouder Berkhout: Ja, gemakkelijk van deze kant, de behandeling van dit stuk. Ik zie het ook vooral als opiniërend dan eigenlijk richting de behandeling in februari van de motie, waar alle veertig punten worden besproken, waaronder ook deze maatregel 11. Maar ik hoorde wel eventjes, dat hoor ik graag dan, een wedervraag aan D66. Ik hoorde D66 verheugd de vraag aan de PvdA stellen, of de suggestie wekken alsof er verdeeld gestemd gaat worden. Betekent het dat u een motie gaat indienen op dit vlak? Dat hoor ik dan graag even terug. Of wilt u wachten, ik kan dit ook meenemen, ik zat even te kijken, volgens mij voor uw voorstel is er dan wel een meerderheid, dus ik kan zoiets meenemen in de uitwerking van dit agendapunt in februari. Dus of u dient een motie in, of ik neem het op die manier mee terug.

De voorzitter: U wordt gevraagd om te reageren, dus gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, wellicht kan de voorzitter even een draagvlakpeiling doen, want dan kunt u het a, meenemen in uw voorstel. Tegelijkertijd, het is ook niet zo om moeilijk om de mensen die dit soort dingen organiseren, het tegelijk ook al mee te geven, want dat kunt u gewoon als wethouder zeggen tegen uw gemeentesecretaris: hé, er is draagvlak in de gemeenteraad om. Dus niet alleen een

plannetje maken, maar ook gewoon gelijk doen, zou ik zeggen, als er draagvlak voor is. Want ik ben natuurlijk wel een democraat.

De voorzitter: Is er draagvlak voor het voorstel van D66? Als u uw hand opsteekt, dan bent u voor. Ja, dan lijkt ervoor dat daar draagvlak is, wethouder.

Wethouder Berkhout: Helder, dan neem ik dat mee. Dank u wel.

De voorzitter: Zo, dat was dan een zogenaamde, hoe noemen ze dat ook al weer, zo'n stemming, zo'n populaire stemming, die ja.

10. Vaststellen 213a onderzoek: "Betrouwbare informatie over duurzaamheid" (RB)

10A RKC Adviesbrief 213a onderzoek Betrouwbare informatie duurzaamheid

De voorzitter: Dames en heren, ik ga verder naar agendapunt 10 en dat is het vaststellen van het 213a onderzoek Betrouwbare informatie over duurzaamheid. Het college heeft een toepassingsgericht 213a onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor ...

De heer Hulster: Van de orde.

De voorzitter: Pardon. U wilt iets zeggen?

De heer Hulster: Voorzitter, het valt me op dat u wel erg uw eigen mening laat doorklinken bij de behandeling van het vorige onderwerp. Het stoort mij.

De voorzitter: Ik heb ... Wat is mijn mening dan?

De heer Hulster: U heeft bij herhaling gezegd dat het wat u betreft niet op de agenda had hoeven komen, u heeft het op verschillende manieren gediskwalificeerd, dat vind ik onprettig. Wij gaan over de agenda, wij vinden dat dit op deze manier behandeld mag worden en dat lijkt me dat we dat ook gewoon prima kunnen doen dan.

De voorzitter: Nou, dan heeft u mij helemaal verkeerd begrepen. Ik vind het onlogisch dat het nu op de agenda staat, omdat het beter in zijn geheel in februari behandeld had kunnen worden, daar ben ik ook gewoon heel duidelijk over geweest, dat had ik functioneler gevonden. Dat heb ik ook aan mevrouw Oosterbroek aangegeven, er zijn meerdere mensen in deze omgeving die dat hebben gevonden, dus dat is mijn mening. En voor de rest heb ik er inhoudelijk niks over te zeggen. Ik vond dat het ontspoorde, ik heb mijn best gedaan om het recht te trekken en dat is mijn taak als voorzitter, zo zit ik er in. Maar ik heb uw opmerking aangehoord voor kennisgeving. Ik ga wel verder naar agendapunt 10 en dat was dus het vaststellen van het 213a onderzoek Betrouwbare informatie over duurzaamheid. Het college heeft dus een toepassingsgerichte 213a onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor niet-financiële informatie en data voor duurzame ontwikkelingsdoelstellingen dat voldoet aan de vereisten van betrouwbaarheid vanuit een accountantsperspectief. En door het Centraal Bureau van de Statistiek zijn drie instrumenten onderzocht. Het Centraal Bureau van de Statistiek en FreshB komen tot de conclusie dat het niet haalbaar is om een directe koppeling te maken tussen de SDG's, dus de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen en de begroting van de gemeente Haarlem. En de huidige beschikbare SDG-meetinstrumenten bieden geen basis voor effect, impact, monitoring van de begroting en het beleid. De RKC heeft een adviesbrief bij dit onderwerp geschreven en het

agendapunt is op verzoek van de fractie van GroenLinks Haarlem geagendeerd. Wij hebben insprekers bij dit onderwerp. Eén inspreker, nee, geen insprekers meer, dat is ook prima. Wat zegt u? Ja, zo snel gaat dat joh, geen insprekers, wel insprekers. Even kijken, dan ga ik het woord geven aan GroenLinks. Ik weet niet of de RKC, of u daar vanuit die positie nog iets wilt zeggen, of dat we gewoon tot behandeling kunnen overgaan van het stuk? Ja. Dan geef ik gewoon GroenLinks het woord. Mevrouw Schneiders.

Mevrouw Schneiders: Ja, dank u wel. Ja, nee, iedereen heeft gelezen wat de RKC vond, dus dat laten we er gewoon even verder buiten. Wij vinden als GroenLinks, vonden we het in zoverre belangrijk en dat hebt u vorige week ook kunnen merken met de behandeling van de begroting, dat wij een motie hebben ingediend omdat we vinden dat er een duurzaamheidsbegroting zou moeten worden toegevoegd aan de begroting en dat is dus niet zozeer per se in de cijfers, de cijfers komen wel terug in de begroting, maar dat we willen dat er gewoon indicatoren zijn waarop we kunnen meten hoe het gaat met onze duurzaamheidsopgave. Wij hebben een coalitieprogramma en dat is stevig, daar zit een stevige opgave in, dus daar moeten we dus zo goed mogelijk dat kunnen meten. Dus dat hadden we vorig jaar, was dat al een plan. Toen kwam dit 213a onderzoek en daar staat eigenlijk weer alle ruimte in, dat geeft alle ruimte om het weer op de lange baan te schuiven, dat duurzaamheidsonderzoek, want dan gaan we met die, de SDG's die zijn nog niet ver genoeg, nou, die WCCD-dingen die kunnen we dan wel gebruiken, maar het geeft ruimte om het niet te doen en wij willen juist heel graag dat het wel gebeurt. Dus daarom zou ik zeggen: dat 213a onderzoek, u heeft als college eigenlijk niet aangegeven wat u ermee wilt, u vraagt het alleen vast te stellen. Daar hebben we niet zoveel aan, het vaststellen van dit onderzoek, want het is al gemaakt. Dus wij zouden graag willen dat u als college dit 213a onderzoek gebruikt om inderdaad ervoor te zorgen dat we zo snel mogelijk en niet wachten tot volgend jaar, maar al eerder beginnen met het vaststellen van indicatoren, zodat we kunnen gaan meten en kunnen gaan afrekenen en controleren of we de duurzaamheidsopgave gaan halen.

De voorzitter: Wie kan ik dan het woord geven? Ja, mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou, we hadden even naar het onderzoek gekeken. Een 213a onderzoek is meestal toch wel een redelijk serieus onderzoek vanuit het college. En wij constateren eigenlijk dat het een flutonderzoek is en dat het gewoon weer tienduizend euro heeft gekost. En de uitslag, ja, daar had u mij ook voor kunnen bellen, had ik het ook gegeven, want dat verrast ons natuurlijk helemaal niet.

De voorzitter: Wie dan? De heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Eigenlijk om daarop door te gaan, de RKC geeft ook al aan dat het eigenlijk helemaal geen 213a onderzoek is. Het is geen onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid. Ik zou de wethouder toch wel willen vragen om in het vervolg wel een fatsoenlijk onderzoek hiervoor te gaan gebruiken.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. We hebben de motie van GroenLinks vorige week gesteund bij de begroting, dus wij zijn voor duurzaamheidsindicatoren. Wethouder Snoek heeft toegezegd een conferentie over indicatoren te organiseren, dus daar kunnen we dan mooi deze duurzaamheidsindicatoren in meenemen. En we wilden de wethouder vragen hoe het staat met de G40-pilot voor het verwerken van SDG-doelen in gemeentelijk beleid. Dat staat in de kadernota van vorig jaar, maar ik heb er niks meer van gehoord. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik wil ook eerst het RKC ook bedanken voor de brief en de reactie erop. En ook, nou ja, namens het RKC ook vragen wat het college van deze bevindingen vindt. De RKC schrijft ook over de WCCD en dat staat ook in het rapport, maar ik heb eens zitten kijken naar de cijfers van het WCCD. Amsterdam is van 2016 geloof ik, en Rotterdam 2014, dus het gebruik van WCCD is eigenlijk helemaal niet relevant. Tenminste, als je, zoals we eigenlijk willen, cijfers krijgen en op basis van die cijfers kunnen acteren, nieuw beleid maken of dat soort dingen. Dus dat wil ik meegeven dat het niet zo relevant. We hebben tegen de motie gestemd vorige week in de raad, de duurzaamheidsmotie van GroenLinks, omdat we een duurzaamheidsbegroting willen. En de RKC zegt eigenlijk ook in het rapport ook: het is best wel ingewikkeld nog om goede indicatoren te gaan verzinnen op die SDG. En je komt eigenlijk niet verder dan een goede effectindicatoren te maken, maar de prestatie-indicatoren, daar moeten we goed over na gaan denken. En ik denk dat het dus heel goed is, zoals net mevrouw Wisse ook al zegt, dat we het voorstel van de wethouder Snoek afwachten en gaan praten over die indicatoren. En natuurlijk, er moet meer duurzaamheid in de begroting, dat is wel evident.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Ja, we zijn het in grote lijnen met het CDA eens. Wij denken inderdaad ook dat we liever wachten op een daadwerkelijke duurzaamheidsbegroting, zodat we echt kunnen gaan zien wat de investeringen die we doen bijdragen aan het verduurzamen van onze stad. En wat mij betreft zou dat met een A tot en met G-label voor al het beleid kunnen komen, zodat we kunnen zien of we echt A++ beleid aan het maken zijn, en in sommige gevallen zal het ook neutraal zijn, of dat we gewoon nog steeds hier en daar ook zwaar vervuilend beleid aan het voeren zijn.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u wel. De fractie van de SP is ontzettend blij met het 213a onderzoek naar duurzaamheid dat het CBS onder toezicht van de organisatie FreshB heeft opgesteld in opdracht van het college. Er is eindelijk onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor niet financiële informatie en data voor duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, de zogenaamde SDG's, zodat die voldoen aan de vereisten van betrouwbaarheid vanuit accountantsperspectief. We zijn ook verheugd te vernemen dat de deelluitvoerder van het onderzoek drie instrumenten heeft onderzocht, de WCCD, de USC en de SDG-monitor en dat deze alle drie voldoen aan de getrouwheidsvereiste van de controleverklaring van de accountant. In hoofdstuk 4 blijkt dat de ontwikkelingsrichting van de prestatie-indicatoren in de type input, throughput en output kunnen worden onderverdeeld. Dat is natuurlijk prachtig. Prachtig ook dat op die manier 148 subdoelen zijn geïnclassificeerd. Daarna wordt ons ook nog een mooi figuur uitgelegd, de public valueparadigma. Het rapport van FreshB heeft ons echter ook geleerd dat los van de accountant en de controleverklaring de raad en het college ook willen beschikken over betrouwbare informatie in de verantwoording. Gelukkig wordt deze controledoelstelling omschreven met het acroniem CAVECOD de completeness, accuracy, valuation, existence, cuff off en obligation of rights en dan spreek ik het nog allemaal niet uit. O, de disclosures vergeten we. Ook dienen de indicatoren op duurzame wijze, waardig, vergelijkbaar en consistent te zijn. Bij de conclusies kunnen wij ons vooral scharen achter de conclusie 3b, herformuleer en verrijk het beleid en de doelenboom met het materieel belang en stel deze SMART op. Ik denk dat het college zich daar geen buil aan gaat vallen. De fractie van de SP wenst het college heel veel succes en wijsheid toe met dit onderzoek, maar ik denk dat de gemiddelde inwoner van Haarlem van dit stuk onderzoek en/of eindrapport helemaal niets begrijpt en ik wil de wethouder vragen vanaf nu beter geschreven rapporten te produceren.

De voorzitter: De heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik heb nu een beetje Engelse les gehad, maar ja, I don't know care, I don't know. Dus daar kan ik het eigenlijk bij laten voor de gewone mensen, maar het rapport is hartstikke mooi voor iemand die het goed kan lezen, want daar komt het wel een beetje op neer. Als ik soms het gehakkel hoor, dan denk ik: dat gaat niet goed. Dus wij zouden van Trots Haarlem toch wel even adviseren om het in gebruikelijke mensentaal voortaan even een goed product van te maken. Dus ik hoop dat u dat meeneemt en dat u ook met de RKC, met de rest, altijd gewone Nederlandse taal, daar hebben we het meeste aan. Dank u.

De voorzitter: Wil iemand anders nog het woord over dit onderwerp? Nee. Dan ga ik het woord geven aan de wethouder.

Wethouder Berkhout: Ja, dank, voorzitter. Ja, kijk, dit onderzoek zal voor u ook niet helemaal uit het niets komen, dit heeft uitvoerig in de kadernota gestaan voor de zomer, in de duurzaamheidsparagraaf daar ook. Helaas is hier uitgekomen dat de SDG's als zodanig niet op te nemen zijn in de begroting zoals wij dat doen. Dat kan. We hebben het onderzocht, dat werkt niet. Maar dat betekent niet dat wij afwijken van onze ambitie om een klimaatbegroting op te stellen, zoals ook in het coalitieakkoord afgesproken. Daar werken we aan, dat heeft u vorige week ook weer in meerderheid vastgesteld bij de begroting, waar we een revolverend fonds energiebesparing hebben opgesteld, in eerste instantie als het gaat om de LED-verlichting, dus dat is een instrument. Daarnaast zijn we bezig de duurzaamheidsparagraaf bij elk beleidsstuk uiteindelijk toe te passen, op basis van het afwegingskader en komen we bij de kadernota 2020 hiervoor bij terug. Daar zijn we op dit moment met pilots op dat vlak mee bezig. Dus zo werken we aan die klimaat- of duurzaamheidsbegroting in algemene zin, want dat is een opdracht die de coalitie het college heeft gegeven. Dat dat niet zo makkelijk is, dat wisten we van het begin af aan ook, maar daar werken we dus wel stap voor stap aan. En deze, met de SDG's, werkte niet, niet in ieder geval één op één. En dan, u gaat het eigenlijk, van GroenLinks, mevrouw Schneiders, het gaat u om de indicatoren, zoals u ook vorige week in de begroting aangaf. En dan kan ik eigenlijk alleen maar aansluiten bij de opmerking van de PvdA dat hier ook op voorstel van wethouder Snoek een conferentie zal worden ingesteld om die indicatoren, ook deze, maar ook andere, gewoon een conferentie over indicatoren, om daar het gesprek over aan te gaan om zo de begroting te verbeteren. En vanuit duurzaamheid sta ik daar natuurlijk altijd voor open om dat beter in kaart te brengen voor wat voor een opgave we staan. Dus dat kan ik vanuit de inhoud alleen maar omarmen, maar ik denk dat de conferentie een eerste moment is om die indicatoren met elkaar te bespreken. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft nog een interruptie van mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, want kijk, dat u niet wijkt met uw ambities, dat lijkt mij hè, het zou tegenvallen als dat wel zo was. Maar ik begrijp gewoon, het gaat ook om een 213a onderzoek, daar heeft het college een budget voor, daar horen eigenlijk gewoon gedegen onderzoeken gedaan te worden voor het geld dat we ervoor uitgeven. En ik constateer, en ik denk dat ik niet de enige ben, dat dit toch niet het niveau heeft van een normaal 213a onderzoek. En dan kijk ik u aan als lid van het college, u heeft hier opdracht voor gegeven, u heeft hier tienduizend euro voor betaald, gaat u hier nog een vervolg aan geven?

Wethouder Berkhout: Nee, ik deel ook die mening niet wat dit betreft. We gaan hier op dit moment, op dit onderwerp ook geen vervolg aan geven. Elk jaar worden er artikel 213a onderzoeken opgesteld. Ik kan me voorstellen dat vanwege, nou ja, het is uw duiding, die is voor uw rekening, maar dat de afwijkende vorm wellicht te maken heeft met ook het afwijkende onderwerp deze keer, de SDG's in algemene zin en in een begroting inpassen, dus dat zijn niet de geijkte 213a onderzoeken, dat kan ik er op zeggen.

Mevrouw Van Zetten: Ik vind het een beetje van '...' dat het dit onderwerp is dat dit soort rapporten oplevert, dat zou ik verontrustend vinden. Het gaat erom natuurlijk, de overheid heeft bepaald beleid, we geven ergens geld voor uit en dan wil je natuurlijk een gedegen, ja, onderbouwing of dat goed is wat je doet en dat doet het onderwerp, doet er niet aan af, dat moet voor elk onderwerp opgaan. En juist voor dit soort onderwerpen, ja, dan zou ik er extra op letten. We willen u toch ook wel serieus kunnen nemen.

De voorzitter: Wethouder, wilt u nog reageren?

Wethouder Berkhout: Wij zijn dus ook niet ontevreden met het onderzoek, u bent ontevreden met het onderzoek, dat hoor ik duidelijk.

De voorzitter: Mevrouw Schneiders had nog een interruptie.

Mevrouw Schneiders: Ja, of een hervraag. Kunt u dan ook aangeven wanneer het plan is om die conferentie te gaan houden? En kunt u anders de wethouder, bij de collega-wethouder erop aandringen dat dat een beetje spoedig is, bijvoorbeeld al in januari, zodat we daarna, dat voor de kadernota al voor elkaar hebben?

Wethouder Berkhout: Ik zal het bij collega Snoek navragen en erop aandringen.

De voorzitter: Mooi. Dan heb ik volgens mij iedereen gehad. Ja? Volgens mij is dit stuk dan ook zo voldoende besproken. Het gaat niet door naar de raad. Sorry?

11. Spreektijd voor belangstellenden (over niet op de agenda staande onderwerpen)

De voorzitter: Dan ga ik door naar agendapunt 11 en dat is het spreekrecht voor belangstellenden. Er is één inspreker bij een onderwerp wat niet op de agenda staat en dat is mevrouw Prins, van de Haarlemse Bomenwachters als ik het goed heb. Nou, u heeft drie minuten de tijd, u weet hoe het werkt, welkom. En als u het rechterknopje indrukt, dan kunt u inspreken.

Mevrouw Prins: Goed. Net zoals dat u weet dat ik Hilde Prins ben van de Haarlemse Bomenwachters. Wij zetten ons in voor een beter, groen Haarlem en één van de zaken die ik daarom met u zou willen bespreken, is het feit dat u nu een duurzaamheidsnota aan het bespreken was. En dan denk ik: maar dat is toch niet zo moeilijk? Duurzaamheid is toch gewoon waardecreatie voor de stad? Benoem eens wat u aan ecologie wilt hebben, welke waarde wilt u voor die ecologie hebben? Benoem eens de financiële waarde van het groen dat we hier in de stad hebben. We weten eigenlijk ook niet echt exact hoeveel bomen we hier in de stad hebben. Onze data zijn niet eens op orde. Laten we dan eens daarmee beginnen, met in deze duurzaamheidsnota op te gaan nemen dat we een bepaalde levensduur van onze bomen willen gaan bereiken en dat we graag naar waardevermeerdering van de biodiversiteit willen gaan door een nulmeting te houden en daarna om de zoveel jaar weer een nieuwe meting te maken. Dan heeft u bepaalde duurzaamheid beschreven. Dan had ik een ... Ach, nou ben ik mijn mail kwijt. Even kijken. Ja, dat komt ervan als je eerst over wat anders wil gaan praten, waar u net over gesproken heeft. Maar het gaat er eigenlijk om dat ik graag van u wilde weten of u aandacht wil besteden aan de levensduur van de bomen door de bomen in een wat langere, betere groeiplaats neer te zetten. De afgelopen jaren zijn de bomen geplant in kleine gaatjes, nog steeds van acht, zes en vier kuub voor een boom, eerste, tweede, derde grootte en als we de HIOR zien, dat zijn vele malen meer afmetingen die een boom nodig heeft om duurzaam oud te kunnen gaan worden. We zouden aan de wethouder willen vragen wanneer Spaarnelanden eindelijk eens een keer de opdracht krijgt om conform de HIOR zijn bomen te gaan planten. Ik zou u ook willen vragen of de Schalkwijkbomen nog eens een keertje

opnieuw beoordeeld gaan worden. Er is een richtlijn, richtlijn voor de bomen, hoe je populieren moet gaan beoordelen of ze wel of niet kapwaardig zijn. Dat is een landelijke richtlijn en ik zou u willen vragen of conform die landelijke richtlijn nog eens een keer dunnetjes het onderzoek over gedaan kan worden voor de Schalkwijkbomen. Dan is er strakjes nog Dreefzicht. Ik denk dat ik heel kort kan zijn, dat we allemaal wel begrijpen dat de Bomenwachtters voor plan B zijn. En ik wilde u vragen of u wilde kijken naar het maaiadvies wat ik u gegeven heb, omdat er een voorstel ligt om vijf keer twee ton te gaan bezuinigen, zonder verdere randvoorwaarden, met alleen maar de mededeling: dat is goed voor de biodiversiteit.

De voorzitter: Mevrouw Prins, wilt u afronden? De minuten zijn om.

Mevrouw Prins: Ja. Als u nu ziet hoe daar gemaaid wordt, een hele grote maaimachine die gaat in één ronde langs en die neemt alle insecten, al het maaisel en alle zaden mee. Dus dat is echt niet de goede methode. Er moet een beheerkaart komen waar we wat willen gaan maaien en een ecooloog, al was het maar een ecooloog die op projectbasis ingehuurd wordt, moet zo'n maaikaart dan beoordelen op de haalbaarheid. Bermen die heel veel voedsel hebben, moeten juist vaker gemaaid worden en andere bermen waar je bepaalde soorten bloemen of bepaald soort insecten wil hebben, die moet je op verschillende tijdstippen maaien. En dat soort advies is hierbij nodig.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Prins: Wilt u daar in ieder geval een budget voor zo'n ecooloog en zo'n onderzoek doen?

De voorzitter: Mevrouw Prins, dank u wel voor het inspreken namens de gehele commissie. Zijn er commissieleden die een verduidelijkende vraag hebben aan mevrouw Prins? Ja, mevrouw Oosterbroek, GroenLinks.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, bedankt, voorzitter. Nou, mevrouw Prins, u heeft het over de levensduur van bomen. Nou heb ik laatst een project gezien in Apeldoorn, waar de gemeente driehonderd bomenkelders heeft. Bent u op de hoogte van zo'n project en wat vindt u daarvan?

Mevrouw Prins: Nee, ik weet niet wat u bedoelt met een bomenkelder.

Mevrouw Oosterbroek: Oké. Nou, dan ga ik daar nog, ja. Een verduidelijkende vraag toch? Ja.

De voorzitter: Zijn er nog andere commissieleden die een vraag hebben voor mevrouw Prins? Ja, mijnheer Aynan.

De heer Aynan: Ja, ik heb twee vragen voor mevrouw Prins. U heeft het over ecologie uitdrukken in eigenlijk geld. Kunt u daar iets meer over vertellen, want ja, sommige dingen denk ik dat je niet in geld kunt uitdrukken, dus kunt u dat verduidelijken? En bij Bomenwachtters heb ik het idee dat ze wel een beetje verstand hebben van bomen en dan hoor ik u eigenlijk vragen aan ons en aan de wethouder om iets te doen met die populieren. Maar ik neem aan dat u daar toch zelf ook wel een idee bij heeft?

Mevrouw Prins: Ja, maar ik ben niet iemand die buiten rond gaat lopen om al die bomen langs te gaan om te controleren hoe het met deze bomen staat. Ik denk niet dat dat mijn taak is in dezen. Dus ik zou het u willen vragen of u de heer Van Prooijen, degene die daar het meest deskundig is in Nederland, wil vragen of die nog eens een keer dit onderzoek dunnetjes over wil doen. En als u graag wil weten wat bomen opleveren en dan in

financiële zin, er is een i-Tree-onderzoek, daarmee kan je gaan berekenen voor bijvoorbeeld gebiedsvisies, wat de waarde is van de bomen die er nu zijn en wat ook de waarde is van de bomen die je eraan toe wil gaan voegen. En dan de waarde in financiële zin voor klimaat, voor gezondheid van de mensen, voor het milieu en eigenlijk alle waarden die multitaskende bomen hebben. Want de bomen hebben zo ontzettend veel waarde voor ons als mensen.

De voorzitter: Zijn er nog andere commissieleden die een vraag hebben? Nee. Mevrouw Prins, hartelijk dank voor het inspreken, u mag weer plaats nemen op de publieke tribune als u dat wilt.

Ter advisering van de raad

12. Beslissing op bezwaar van de heer R.E. Mooijekind inzake het afwijzen van een verzoek tot opheffing van geheimhouding (MS)

De voorzitter: Dan ga ik met u naar agendapunt 11 en dat is de beslissing op bezwaar van de heer Mooijekind inzake het afwijzen van een verzoek tot opheffing van geheimhouding. Op 31 januari 2019 heeft de raad de op 18 december 2018 door het college opgelegde geheimhouding op de antwoorden technische vragen Hart voor Haarlem over straatstenen aan het Floraplein bekrachtigd. Met een brief van 6 februari 2019 heeft de bezwaarde het college met een beroep op de Wob verzocht om alle informatie vastgelegd in de documenten die een relatie heeft met de verkoopprijs en inkooprijs van nieuwe en oude klinkertjes c.q. straatstenen, betrokken bij de herstrating van de omgeving Florapark openbaar te maken. Als een Wob-verzoek gaat over documenten waarop geheimhouding rust, moet dit verzoek volgens de Raad van State tevens worden opgevat als een verzoek tot het opheffen van de geheimhouding. Op 18 april 2019 heeft de raad besloten het verzoek tot opheffing van de geheimhouding op de twee betreffende documenten niet in te willigen. Hiertegen is door bezwaarde op 23 mei 2019 een bezwaarschrift ingediend en op 18 augustus 2019 heeft de commissie Bezwaarschriften de raad geadviseerd om het bestreden besluit in stand te laten. Voordat we overgaan tot bespreking, heb ik nog twee mededelingen. De eerste is dat op dit moment er dus een geheimhouding rust op de inhoud en antwoorden op de technische vragen en ik verzoek u dringend om daar rekening mee te houden bij uw bijdrage. En de tweede is dat we, voordat we overgaan tot behandeling, er nog een inspreker is. De heer Mooijekind, fijn dat u er bent. U heeft drie minuten de tijd. Als u het rechterknopje van uw microfoon indrukt, is de tijd voor u. Gaat uw gang.

De heer Mooijekind: Dank u wel, ja. Ik heb even gemeend in te moeten spreken, om ook mijn kant van het verhaal te laten horen. Ik ben van mening dat er geen geheimhouding berust op de stukken voor zover ik het Wob-verzoek heb ingediend, dat kan ik later uitleggen, dat kost me nu teveel tijd. Wat mij betreft is hier de centrale vraag: wie bepaalt wat openbaar wordt, of dat aannemer Heijmans is, of de Wet openbaarheid van bestuur? Ik ben van mening dat de Wet openbaarheid van bestuur de geheimhouding of de openbaarheid regelt. En daarbij is een heel belangrijk uitgangspunt, wat telkenmale zeg maar door de afdeling, dus de Raad van State of de rechtbank wordt bevestigd, alles is openbaar tenzij. Als in dit geval u, de gemeenteraad kan aantonen dat er een reden is om het geheim te houden, mag het geheim gehouden worden. Het college heeft een voorzet gedaan door te zeggen, via artikel 10.2.b, dat is de belangen van de staat zijn in het geding als we het gaan openbaren, kan ik zeggen: dat is onzin. De deal is gedaan, er is een handtekening gezet, er is tijd overheen gegaan. Er is misschien weliswaar de geheimhouding namens college in april opgelegd, maar dit gaat veel langer terug. Ik denk dat het zelfs een jaar geleden is dat ze over de prijzen zijn overeen gekomen. Wat verder ook van belang is, vind ik, dat is, er is een soortgelijke kwestie geweest enige jaren geleden bij het Stationsplein. Toen wilden ze de vaststellingsovereenkomst zien met de aannemer destijds. En toen heeft de juridisch controller, dus zeg maar de hoogste juridisch medewerker van de gemeente, heeft gezegd van ja, als

je zaken doet met de gemeente, moet je er vanuit kunnen gaan als leverancier dat er meer openbaarheid komt kijken. En dat is, destijds was dat de reden om het wel te openbaren. Verder, ik heb een Wob-verzoek gedaan en daar heb ik wel al documenten uit gekregen van B&W, onder andere mailtjes, en uit die mailtjes blijkt dat er twee externe deskundigen betrokken zijn geweest bij het bepalen van de marktprijs, of een inschatting daarvan te maken. En die twee externen die zeggen: dit is de marktprijs, de prijs die de gemeente heeft gekregen is een marktprijs. En vanuit dat oogpunt vind ik dat er geen sprake is van financiële belangen van Heijmans in dit geval. Dit gaat niet om financiële cijfers, geen beursnotering of wat dan ook, dit is gewoon een partijtje straatstenen die niet in het bestek waren opgenomen, op het bestek rust een grotere geheimhouding dan alles wat daar omheen wordt geregeld, dus dit kan gewoon geopenbaard worden. Ik vraag niet om jaarverslagen of jaarcijfers, dat soort zaken. Ik neem even door of ik het belangrijkste heb gehad. Ja, wat ook nog, het is een eenmalige transactie geweest. Ik heb al eens eerder ge-Wobt hier iets, en dat is afgewezen op het feit dat het een doorlopend contract is. Nou, daar kan je over discussiëren, maar in dit geval is dat niet het geval. Dit is een eenmalige transactie geweest, heel erg afgebakend en ik ben gewoon benieuwd wat de gemeente heeft gekregen voor die stenen. En ik vind, omdat het eigenlijk, je kan de stenen als kapitaal van de staat zien, van de gemeente, ik vind dat wij daar recht op hebben. Als er een pand wordt verkocht, via vastgoed, krijgen we ook te horen voor hoeveel het is verkocht. Waarom dit niet?

De voorzitter: Dank u wel. Uw drie minuten zitten er op. Namens de gehele commissie bedankt voor het inspreken en dat u hierheen bent gekomen. Zijn er commissieleden die een vraag aan de heer Mooijekind hebben? Ja, de heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Mooijekind, ik heb een vraag aan u, u kunt ja of nee antwoorden. Heeft u er nog wel vertrouwen in hoe het hier allemaal gaat in de gemeente Haarlem?

De heer Mooijekind: Ik maak van deze vraag even gebruik om iets te vertellen over deze Wob-procedure. Het is namelijk dat ik vaker Wob-procedures doe bij de gemeente en dan kom ik regelmatig in contact met ambtenaren en die zeggen dan: mijnheer Mooijekind, waarom Wobt u altijd? U kunt het gewoon aan ons vragen, want wij hebben gewoon een soort van informatieplicht, dat hoeft niet altijd via de Wob. Het ironische is dat deze kwestie is de eerste keer dat ik het heb gevraagd, ik heb gewoon een mailtje gestuurd, ik zeg: wat zijn die prijzen? En in afwachting op beantwoording van het mailtje, zijn de documenten geheim verklaard. Dus het eerste antwoord wat ik krijg, is van we kunnen het niet geven, want het is geheim verklaard. Maak ik even een brug over die geheimverklaring, want ik denk dat mijn Wob-verzoek niet van toepassing is op die geheimverklaring, omdat ik namelijk, even kijken, dan moet ik even, er is een regel dat als B&W iets geheim verklaart, moet dat in de eerstvolgende raadsvergadering bekrachtigd worden. Hier heeft B&W op 18 december de documenten geheim verklaard, maar het is pas 31 januari, in de vergadering van 31 januari bekrachtigd. En daartussen zat nog een raadsvergadering, op 20 december. Daarna, dat weet u misschien ook, is door een uitspraak van de rechter, zijn een aantal geheimverklaringen opnieuw door de raad gejaagd, maar die is niet van toepassing op mijn Wob-verzoek. Dus in die zin, wat er ook gebeurt, ik kan hiermee naar de rechter. Als een geheimverklaring goed is gedaan en u besluit van je krijgt het niet, dan heb ik geen poot om op te staan. Maar als de Wob eerder is dan de geheimverklaring, kan je nog allerlei kanten op. En dan een laatste, want ik zag dat hier stond in de agenda dat dit een onderwerp ter advisering aan de raad is, maar dat zie ik niet zo. U besluit hierover. B&W heeft het aan u gegeven, dus uw besluit is nu geldend.

De voorzitter: Ja, dank u wel voor uw opmerking. Dat klopt ook, dat staat inderdaad ter advisering, maar wij besluiten hoe het naar de raad gaat en daar wordt over besloten door de raad, dus in dat opzicht heeft u helemaal gelijk. Zijn er nog andere commissieleden die een vraag hebben? Nog een aanvullende vraag.

De heer Amand: Ja, voorzitter, ik heb een aanvullende vraag. Ik heb wel even een vraag nog over die stenen. Zou u nou van ons vragen, of aan de wethouder, willen weten: wat hebben die stenen nu echt opgebracht? Dat wil ik wel eens ...

De heer Mooijekind: Ja, maar dat is mijn Wob-verzoek, dat zijn die documenten. En daarbij zijn nog technische vragen er ook bij gedaan en die vallen daar dus ook onder, wat de antwoorden zijn op de technische vragen.

De heer Amand: Dank u wel.

De voorzitter: Prima. Geen vragen meer? Nee. Dan wil ik u bedanken voor het inspreken, mag u plaatsnemen op de publieke tribune. En gaan wij nu dit stuk behandelen. Wie kan ik als eerste het woord geven? Ja, de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Ik denk dat ik heel kort zijn. De VVD is voor openbaarmaking van de cijfers omtrent deze verkoop.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Mijnheer Mooijekind heeft een heel duidelijk en zuiver betoog gehouden. Daar kunnen wij in ieder geval ons bij aansluiten. De deal is al gesloten. Het is eigenlijk verjaard. Wat ons betreft is er ook geen belang in het geding. Dit soort dingen, daar moeten we eigenlijk niet zo krampachtig over doen. Ook, volgens mij hebben we hier eerder over moeten besluiten, wij waren toen ook tegen geheimhouding. Als je dit soort deals als gemeente sluit, weet je, het is eigenlijk een soort openbare verkoop, gooi die stenen wat mij betreft op de Marktplaats, kijk wat de hoogste bidder te bieden heeft en verkoop het gewoon. Dit heeft niets meer met openbaarheid of geheimhouding te maken, geen enkel belang in het geding, openbaar.

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja, Hart voor Haarlem heeft hier inderdaad vorig jaar vragen over gesteld. Ik heb eerlijk gezegd de cijfers ook gekregen. Het lijkt mij dat de inspreker, dat de tekst voor zichzelf spreekt. Wat mij nu ook verbaast, ik heb een gedeelte is geheim en een gedeelte is niet geheim, op dat geheime gedeelte staat geheim, maar daar staat dezelfde informatie, die is niet geheim. Dus eerlijk gezegd, het lijkt mij genoeg reden om nu na, uiteindelijk is het werk uitgevoerd in 2017, om die geheimhouding er vanaf te halen. Want ik ga bijna denken: ja, hebben we soms iets te verbergen? En er wordt een beetje gedaan alsof Heijmans in zijn, hoe noem je dat, geschaad wordt in zijn bedrijfsvoering, maar uiteindelijk is het natuurlijk een heel klein project voor een gigant als Heijmans. En het gaat, ja, als je naar die cijfers kijkt dan denk je: waar gaat het eigenlijk over? Wethouder, waar doet u zo moeilijk over?

De voorzitter: Mevrouw Van Zetten, u heeft geen spreektijd meer. De heer De Lint, CDA.

De heer De Lint: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij zijn nog wel voor geheimhouding, wij sluiten ons aan bij het advies van de commissie Bezwaarschriften. Dank u wel.

De voorzitter: Interruptie.

De heer Aynan: Waarom bent u voor geheimhouding?

De heer De Lint: Nou, we hebben in het stuk gelezen, we hebben hier naar gekeken, die overwegingen nemen wij deels over. Er staat bijvoorbeeld in dat de belangen van de gemeente worden geschaad als bekend wordt welke prijs de gemeente bereid is te betalen voor werkzaamheden van een dergelijk project. Dus ook voor welke prijs wij die stenen bereid zijn te verkopen.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Aynan: Maar voorzitter, welk belang wordt dan geschaad? Want als we inderdaad een pand verkopen, dan is dat ook gewoon achteraf bekend. Dus ik zie niet in wat voor belang er in ieder geval voor de gemeente geschaad wordt, en voor de koper ook niet.

De heer De Lint: De prijs waartoe wij bereid zijn gegaan om dat te verkopen, die onderhandelingspositie, dat wil je kunnen beschermen voor bij andere projecten.

De voorzitter: Nog, gaat uw gang.

De heer Aynan: Nou, dan gaat u er van uit dat er dus geen marktconforme prijs betaald is voor die steentjes.

De heer De Lint: Ik doe geen uitspraken over de prijs van deze steentjes. En u kunt de vraag blijven herhalen, maar ik ga hetzelfde antwoord geven.

De heer Aynan: Het is geen herhaling, het is een nieuwe vraag, want u gaat ergens vanuit. We gaan er vanuit dat het marktconform is, nou, dan kan het toch gewoon in de openbaarheid? Trouwens ook als het niet marktconform is.

De heer De Lint: Ja, ik ga niet uitspraken doen of ik deze prijs marktconform vind of niet.

De voorzitter: Mevrouw Otten, u had ook nog een interruptie.

Mevrouw Otten: Ja, mijnheer De Lint, heeft u alleen het rapport gelezen, of heeft u ook de cijfers bekeken?

De heer De Lint: Ik heb ook de cijfers bekeken.

De voorzitter: U wilt nog een interruptie?

Mevrouw Otten: Nee, geen interruptie.

De voorzitter: Termijn.

Mevrouw Otten: Maar ik wil zeggen dat ik voor openbaarmaking ben van deze stukken.

De voorzitter: Duidelijk. Iemand anders nog het woord? Ja, de heer Amand.

De heer Amand: Trots is voor openbaring van de stukken.

De voorzitter: Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u, voorzitter. Als voor vergelijkbare plekken als bij het Floraplein in de nabije toekomst aanbestedingen gaan plaatsvinden, dan heeft het advies van de bezwarencommissie gelijk. Als bij

toekomstige aanbestedingen aannemers weten wat voor prijs de gemeente bij een herbestrating wil betalen, dan beïnvloedt het de financiële positie van de gemeente nadelig. Dit gaat naar de mening van de SP in dit geval niet op voor de aankoop en verkoop van straatstenen. Bij aanbesteding is er vanuit te gaan dat alle straatstenen die bestemd waren voor hergebruik uit straatstenen uit Waalformaat bestonden. Een deel van de stenen waren echter Rijnformaat. De gemeente heeft toen tijdens de uitvoering van het werk besloten deze Rijnformaten aan de aannemer te verkopen en van de aannemer Waalformaten terug te kopen, dit omdat Waalformaten gemakkelijker zijn in beheer en onderhoud. De aan- en verkoopprijs waren dus geen onderdeel van de aanbesteding zelf. Bovendien gaat het om monumentale straatstenen. Er zijn in de eerste plaats maar weinig straten of pleinen in Haarlem waar monumentale klinkers liggen, zoals bij het Floraplein en in de tweede plaats zal de gemeente monumentale klinkers over het algemeen willen hergebruiken. Het gevaar voor het financiële belang van de gemeente wordt geschaad, is omdat zich in de nabije toekomst zich iets soortgelijks voordoet, is daarom gering. Verder heeft de actiegroep van de bewoners op het Floraplein gevraagd om hergebruik van de straatstenen met Rijnformaat. Het belang van openbaarheid is dat inwoners van Haarlem, en dan met name de omwonenden, dienen te weten of de klinkers wel tegen een redelijke prijs zijn verkocht. Stenen met Waalformaat zijn gemakkelijker in beheer en onderhoud. De gemeente had er dus belang bij om van de Rijnformaat stenen af te komen, zodat de wens van de bewoners niet meer zou kunnen worden ingewilligd. Het belang van de openbaarheid is daarom naar de mening van de SP groter dan het financiële belang van de gemeente. Dat geldt dan ook voor het mail- en briefverkeer over de verkoop en de aankoop van de straatstenen.

De voorzitter: Mevrouw Schneiders, GroenLinks.

Mevrouw Schneiders: Dank u wel. Ja, GroenLinks heeft natuurlijk hierop wel, nou ja, natuurlijk, heeft hier wel over getwijfeld wat we hier van vonden, maar het is naar mijn mening zo dat je moet kijken dan naar die geheimhouding vanwege die bescherming van de economische en financiële belangen. En dan kunnen we nu wel zeggen: die zijn er minder omdat die deal al geweest is, maar het gaat inderdaad natuurlijk in de relatie van eerdere deals ten opzichte van deals die eventueel nog gaan komen, waardoor je kunt denken dat er misschien belangen zijn als je weet dat de gemeente bijvoorbeeld wel heel makkelijk steentjes verkoopt, dan ga je misschien eerder een zaak aan als Heijmans en dan ga je misschien eerder een deal treffen. Of misschien hebben ze er wel heel veel voor gekregen en dan ga je er op een andere manier mee om. Dus wat er in het verleden is gebeurd, is natuurlijk ook wel belangrijk voor de toekomst. Het zou natuurlijk mooi zijn als dit openbaar komt, want het is natuurlijk altijd jammer om dingen geheim te moeten houden, het is nooit prettig natuurlijk, dat vinden wij ook. Is onze tijd al op? Oké. Maar toch vinden wij dat we dus, ook al is het een beetje schoorvoetend, zijn we er eigenlijk niet blij mee dat het niet openbaar kan, toch snappen we de overwegingen en gaan we dus akkoord met de geheimhouding, zullen wij stemmen voor geheimhouding.

De voorzitter: Wie wil het woord? De heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Wat de Actiepartij betreft, moet de geheimhouding er nu van af. Juist als je de geheimhouding opheft, zorg je ervoor dat er geen precedentwerking is, ik bedoel, Heijmans weet nu wat voor prijs hij kan krijgen, dus die zal de volgende keer weer zo'n deal sluiten en juist als we de geheimhouding eraf halen, ligt de markt nu helemaal open en zal er volgende keer gewoon op een nieuwe manier een prijs worden bepaald en kan niet meer op de oude manier de prijs worden bepaald. Daarom is het gewoon relevant om de geheimhouding er af te halen, want er is gewoon sprake van dagprijzen bij dit soort steentjes, dus kun je gewoon helemaal opnieuw er weer tegenaan kijken, dus wat mij betreft zit er geen enkel risico of nog belang bij om dit nog geheim te houden. Het moet er gewoon van af, dit is echt gewoon volkomen onzinnig.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, dank u wel. Ook de fractie van D66 heeft uitgebreid getwijfeld en wij sluiten ons na dit beraad aan bij het betoog van GroenLinks.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ik twijfel nog steeds, want er is niet voor niks een adviescommissie hierover, maar ik vind eerlijk gezegd de argumenten die tot nu toe op tafel worden gelegd door de inspreker en door met name de SP en de Actiepartij overtuigender dan de argumenten die ik tot nu toe van het college heb gehoord, gezien ook de uniekheid van deze deal. En ik ben heel erg voor openbaar, tenzij. Ik wil dat wel zorgvuldig doen, maar ik neig nu toch naar het er af halen van de geheimhouding, gezien de argumenten die ik tot nu toe heb gehoord. Dus ik wil echt van de wethouder betere argumenten horen.

De voorzitter: Ja, mevrouw Wisse, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook voor de PvdA geldt natuurlijk dat openbaar, tenzij een groot goed is. Dat zeggen we ook altijd bij de commissie Bestuur, dus zoveel mogelijk openbaarmaking en weglakken alleen van datgene wat echt commercieel gevoelig is of persoonlijk. Maar in dit geval willen we ons inderdaad aansluiten bij het advies van de commissie Bezwaarschriften, zoals GroenLinks ook heeft gezegd vanwege het beschermen van de toekomstige relatie van de gemeente met de aannemer. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij heb ik dan iedereen gehad. Wethouder, wilt u nog reageren?

Wethouder Snoek: Ja, dank u wel, en met name omdat de ChristenUnie hier ook nog gewoon concrete vragen stelt. We spreken hier nu voor de derde keer over. U heeft eerst geheimhouding opgelegd in januari, op het onderdeel hè, de prijs. Overigens ook weer even voor de goede orde, u kent de prijs wel hè, het gaat alleen niet naar buiten toe, maar als het gaat over controle op de deal, hè, wat is er precies over gesproken, wat heeft het gekost, heeft u er allemaal inzage in gehad. Vervolgens heeft u nog een keer geheimhouding opgelegd naar aanleiding van het Wob-verzoek en is er ook een bezwaar op het Wob, nou, het afwijzen van het openbaar maken in het kader van het Wob-verzoek geweest en heeft ook de commissie Bezwaarschriften daar een uitspraak over gedaan en die heeft ook geoordeeld in lijn met uw eerdere geheimhouding. Tweezijdig, één het belang van de gemeente. Eigenlijk werd het door de SP in aanloop heel goed verwoord, alleen u trekt een andere conclusie, u zegt: ja, de kans dat we nog eens een keer in zo'n zelfde situatie komen, achten wij niet zo groot. Nou, ik overzie dat op dit moment niet, of die kans dan heel groot is of niet groot is. Maar er zit ook nog een andere kant van de lijn, dat is de aannemer, die zal denk ik vaker in zulke situaties terechtkomen. Daarom oordeelt ook de adviescommissie Bezwaarschriften hè, is er sprake van onevenredige benadeling van zo'n partner, van de aannemer in dit geval. En als ik het gewoon heel plat naar termen, hè, als ik het op een feestje zou proberen uit te leggen: stel nou dat ik van tevoren tegen Heijmans heb gezegd, wij gaan een prijs met elkaar afspreken, maar ik ga hem wel op straat leggen, die prijs. Gaan we dan een betere prijs krijgen of een slechtere prijs? Ik denk dat als wij voortaan altijd zeggen: welke deal we ook maken, maar ik ga iedere prijs op straat leggen, met onze vaste partners, dan denk ik dat we slechtere prijzen gaan krijgen, want dat is dan maatgevend voor zo'n partner wat hij in het rest van het land moet gaan betalen, want in Zaanstad of in weet ik veel, in Groningen gaan ze dan natuurlijk ook zeggen: ja, maar in Haarlem hebben ze deze prijs betaalt, wij gaan toch zeker niet meer betalen. Dus helpt het ons nou echt om het allemaal op straat te leggen? Het moet transparant, u moet uw organisatie en dit bestuur kunnen controleren, u heeft de prijs gekregen, u kunt zich daar een mening over vormen. De adviescommissie heeft hier ook over geoordeeld, die

zegt: ja, wij zien de belangen van de gemeente en van de aannemer en wij ondersteunen ook die geheimhouding en ik vraag u dat om dat nogmaals nu een derde keer te doen.

De voorzitter: Mooi. Ja, u heeft geen tijd meer.

Mevrouw Van Zetten: Mijnheer de voorzitter, ik had een paar vragen gesteld en daar heb ik geen antwoord op gekregen, dus het is toch wel handig als ik het dan nog een keer mag stellen.

De voorzitter: Dat is zeker handig. Wethouder, heeft u de vragen?

Wethouder Snoek: Ik heb één vraag van mevrouw Van Zetten gehoord en die is: wethouder, waarom doet u nu zo moeilijk?

Mevrouw Van Zetten: Ik constateer over de geheimhouding dat een gedeelte van de staten van meer en minder werk geheim zijn, maar ik heb ook een definitieve status en daar staat helemaal geen geheim op, dus ik ga er wel vanuit dat het openbaar is, terwijl er in feite dezelfde cijfers in staan. Kunt u daar even op reageren?

Wethouder Snoek: Ja, sorry, dat overzie ik nu niet. Ik weet dan niet wat u dan nu precies voor u heeft waar u naar verwijst, wat niet geheim is, daar wil ik dan graag met u even naar kijken.

Mevrouw Van Zetten: Dat lijkt me dan handig, ja. Want als dit gewoon circuleert zonder geheimhouding, dan is het openbaar, lijkt mij.

De voorzitter: Anderen nog? Nee. O, mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Dank u. Wethouder, we kunnen het ook niet eens zijn over hoe vaak dit nog voor gaat komen, maar de aan- en verkoopprijs waren geen onderdeel van de aanbesteding en de aanbesteding is geheim. Dus dit hoeft helemaal niet geheim te zijn. En inwoners van Haarlem hebben ook recht op transparantie, niet alleen de gemeenteraad.

De voorzitter: Zijn er nog anderen die een tweede termijn willen? Ja, de heer Aynan.

De heer Aynan: Nog een vraag, voorzitter, ook van de inspreker. De procedurele opmerking dat één raadsvergadering overgeslagen is en daarmee dus de geheimhouding automatisch komt te vervallen, graag een reactie daarop.

De voorzitter: Anderen nog? Nee, dan ga ik de wethouder vragen te reageren.

Wethouder Snoek: Ja, de SP verwijst naar de relatie met de aanbesteding. Volgens mij, in de argumentatie over waarom het geheim moet zijn, leggen we die één-op-éénrelatie niet hè, omdat het onderdeel van de aanbesteding geweest zou zijn. Het gaat over de belangen van de gemeente bij een volgende deal en de belangen ook van Heijmans. De overgeslagen raadsvergadering, ja, ik denk, als wij op 18 december iets naar jullie sturen voor 20 december, dat dat niet goed gaat, dus dat in procedure in januari de eerstvolgende raadsvergadering is.

De voorzitter: Mooi. Volgens mij hebben we dit stuk zo voldoende besproken. Is dit beleidsplan rijp voor besluitvorming in de raad? En zo ja, hoe wilt u dit agenderen? Hamerstuk, hamerstuk met stemverklaring of

een bespreekpunt? Ik hoor bespreekpunt, dan gaat het naar de raad toe als bespreekpunt. Dank u wel. Dan ga ik door naar agendapunt 10, of wilde u uw mededeling eerst doen? Ja, gaat uw gang.

Wethouder Snoek: Ja, dank u wel. Een drietal mededelingen nog namens mij. De eerste gaat over de Rollandslaan. U bent eerder geïnformeerd dat wij de herinrichting zouden starten in 2019. Dat is niet haalbaar gebleken. Wij verwachten u in het eerste kwartaal, of hier staat januari, maar ik neem dan iets meer ruimte altijd, met de startnotitie hiervoor te komen. Dan de participatie groen, mevrouw Prins sprak hier net al. Eerder hebben we de bomenverordening hier op de agenda gehad en weer van de agenda ook gehaald. En ik heb u toegezegd in een eerdere mededeling in gesprek te gaan. Nou, op dinsdag 5 november heeft zo'n gesprek plaatsgevonden met Bomenridders, Bomenwachters en een ecooloog, , als zijnde de partijen die een advies hadden gegeven op de bomenverordening. Met elkaar hebben we daar gesproken over hoe we beter met elkaar kunnen samenwerken, van elkaars kennis en kunde gebruik kunnen maken en ook gekeken naar een zogenaamde roadmap, van welke ecologische, bomen, natuur, groenproducten zitten in komend jaar eraan te komen, hoe hangen ze met elkaar samen? En op basis daarvan en ook in overleg met deze partijen wil ik bij u terugkomen met een voorstel: wat gaan we dan nu eerst doen? Gaan we een aantal stukken, we gaan bijvoorbeeld wel eerst het beleid actualiseren, maar moet de bomenverordening nou eerst voor het groenbeleid of niet? Daar kom ik bij u over terug en ik wil begin volgend jaar u die samenhang ook tonen in een informatienota. Dan de derde, een aantal werkzaamheden die u misschien al gezien heeft of dus gaat zien. De Nassaulaan is recentelijk opnieuw geasfalteerd, de fietspaden bij de Raaksbrug en voor het eind van het jaar zal ook het asfalt op de Prins Bernhardlaan, het Liewegje en de Kleverlaan hersteld worden, daar waar nodig.

De voorzitter: Mooi, dank u wel voor uw mededelingen.

Overige punten ter bespreking

13. IVORIM, scenariokeuze masterplan (MS)

De voorzitter: Dan ga ik met u naar agendapunt 13 en dat is het IVORIM, het scenariokeuze voor het masterplan. Meerwijk kent een vernieuwingsopgave van de openbare ruimte en deze ziet onder andere op groot onderhoud wegen, op vervanging riolering en naast de noodzakelijke civieltechnische interventies is er de ambitie om een kwaliteits- en duurzaamheidsverbetering te realiseren voor de gehele openbare ruimte. In januari 2019 is over deze ambities door de raad de uitgangsnote IVORIM vastgesteld. Bij de uitwerking en de doorrekening blijkt het beschikbare budget van dertien miljoen euro onvoldoende te zijn om alle ambities uit deze uitgangspuntennotitie te kunnen realiseren. Het college vraagt de commissie om haar voorkeur uit te spreken voor één van de volgende scenario's. Het eerste scenario is Meerwijk maximaal verbeterd binnen het huidige projectgebied op gemeentegrond en dat betekent dat het budget moet worden verhoogd naar 25 miljoen euro. Het tweede scenario is Meerwijk verbeterd binnen het huidige projectgebied. Dat betekent dat het budget moet worden verhoogd naar twintig en een half miljoen euro. En het derde scenario is Meerwijk verbeterd, maar verkleind projectgebied en daarin wordt het projectgebied zodanig verkleind dat het past binnen het beschikbare budget van dertien miljoen, aangevuld met de nog niet geëffectueerde prijsindicatie vanaf 2012, dat betekent nog eens 1,9 miljoen. Een gegeven is dat er binnen de huidige planperiode geen ruimte is voor aanvullend investeringsbudget en door de omvang en de lange doorlooptijd van het project kan extra benodigd budget in het volgende IP-planperiode vanaf 2024 worden gereserveerd. Nou, ter bespreking wordt dit stuk dus naar de commissie Beheer gestuurd. Voordat we gaan beginnen met de behandeling zijn er twee insprekers als het goed is, dat is de heer Hilterman en de heer Buiten. Als ik u mag vragen om plaats te nemen bij een microfoon waar een pasje naast ligt, met het pasje hoeft u niets te doen, dan krijgt u beiden

van mij drie minuten. Ga ik beginnen met de heer Buiten, u bent al warmgedraaid, dus dat is vast prettig. U heeft drie minuten de tijd, gaat uw gang.

De heer Buiten: Geachte raadsleden, uw belangrijkste doelstelling in het gemeentelijke beleid betreffende de openbare ruimte is het beschermen en versterken van de groenstructuur, het staat in de structuurvisie openbare ruimte 2040. In het participatieproces van IVORIM is onder meer meer groen in de wijk bepleit en dan niet steriel groen, zoals grasveldjes met gazonbeheer, zonder afvoeren van het maaisel, maar grasveldjes welke één of twee maal per jaar in het najaar gemaaid worden, met lokaal inheemse kruiden en grassen, welke gunstig zijn voor wilde bijen, vlinders, andere dieren en vogels. Hiertoe horen ook lokaal inheemse struiken en bomen en waterpartijen met natuurvriendelijke oevers. Het is van belang voor ecologie, biodiversiteit en het tegengaan van de klimaatcrisis. Momenteel is hiervan op veel groenstroken in Meerwijk geen sprake, met uitzondering van het trapveld in het Poelbroekpark. Hier is vooral gazonbeheer zonder afvoeren van het maaisel, is dit jaar, rekening houdend met andere belangen, wel een proef gestart op een deel, ongeveer tien procent, van een oud gazon, een beheerde groenstrook in Meerwijk. Ik verzoek u de hiervoor omschreven wens toe te passen in het gehele proefproject van IVORIM. De hiervoor benodigde werkwijze wordt nauwgezet beschreven in de notitie maai-beheer van de Haarlemse Bomenwachters, welke u deze week ontving. Ik dank u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de heer Hilterman. Als u het rechterknopje van de microfoon indrukt, dan heeft u drie minuten de tijd.

De heer Hilterman: Ja, het is lang geleden dat ik hier gezeten heb, in een heel andere situatie overigens, maar ik stel het zeer op prijs dat ik kort een toelichting kan geven op dit voor Meerwijk zeer belangrijke onderwerp. In uw raad is het al twee keer aan de orde geweest, IVORIM, en dat betekent dat de noodzaak wat mij betreft niet meer versterkt hoeft te worden. Het is heel belangrijk dat een goede infrastructuur wordt gemaakt in Meerwijk en dat schoon, heel en veilig eigenlijk de basisbegrippen zijn waar ik eigenlijk als voorzitter van de wijkraad de afgelopen jaren op benadrukt heb hoe essentieel die zijn in een wijk als Meerwijk, omdat als het daar niet goed gaat, dat het dan ook sociaal verkeerd kan gaan. Ook de wethouder heeft dat recentelijk in een overleg met de klankbordgroep IVORIM aan de orde gesteld. Ik wil eerst mijn dank uitspreken en de dank gaat met name dan over de participatie die er tot nu toe heeft plaatsgevonden. Ik denk dat we kunnen zeggen dat er ruim geparticipeerd is, zowel vanuit de wijkraad als vanuit de klankbordgroep IVORIM, als vanuit, ja, zelforganisaties in de wijk en ook digitaal via een brievenbus konden de bewoners aangeven wat ze wilden. Dat heeft ertoe geleid dat we een ambitieus plan hebben. En dan is de vraag van wat moeten we nou gaan doen? En in de wijkraad is daar uitgebreid over gediscussieerd en we zijn eigenlijk tot de conclusie gekomen dat een aantal elementen die nu in de scenario's die voor ons liggen van dermate belang zijn dat ze een doorslaggevende functie hebben in onze uiteindelijke keuze. En ik wil een aantal van die noemen en de eerste is de dertigkilometerzone. We hebben al heel vaak aangegeven dat het in Meerwijk een vreemde situatie is dat er tot nu toe nog steeds overal, bijna overal, vijftig kilometer gereden mag worden. En voor de veiligheid in de wijk is een dertigkilometerzone van essentieel belang. Een tweede, en dat is ook al aan de orde geweest eerder deze avond, in het kader met de relatie met het warmtenet, energiebesparing, klimaatadaptatie, dat zijn allerlei onderwerpen die in het verbeteringsplan aan de orde kunnen komen, die een belangrijke bijdrage leveren aan de versterking van Meerwijk voor de komende jaren. Ik noem ook de afkoppeling van hemelwater en vuil water. En tenslotte ook nog eens een keertje de hoeveelheid extra groen die er gaat komen, waardoor er ook meer speelgelegenheden gaan komen voor de kinderen en het aantal bomen, en dat zal mevrouw Prins erg prettig vinden, ook kan toenemen. Dat betekent dus dat in zijn totaliteit, en ik denk wel dat u een idee heeft waar ik naar toe ga, de maatschappelijke waarde zoals die aangegeven is in het eerste scenario,

aanzienlijk zal toenemen. En vandaar ook dat de wijkraad zijn voorkeur heeft voor het eerste scenario, maximaal verbeterd, omdat wij denken dat het zal leiden tot een versterking van het woon- en leefmilieu en zal leiden tot een energiezuinige en klimaatbestendige wijk die de komende vijftig jaar weer kan doorstaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er commissieleden die een vraag hebben? Ja, mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Voorzitter, ik heb geen tijd meer, maar mag ik dan toch wel vragen stellen?

De voorzitter: Nee, dat mag dan niet meer, nee. Ja, de heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, aan de heer Hilterman. Wat vindt u van de titel Meerwijk maximaal verbeterd?

De heer Hilterman: Ja, er moeten drie scenario's gemaakt worden en wij gaan er vanuit dat maximaal verbeterd in dit kader betekent dat het gaat voldoen aan de ambitie en de eisen die nodig zijn om Meerwijk toekomstbestendig te maken.

De voorzitter: Zijn er nog andere commissieleden met vragen? De heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel. Een vraag voor mijnheer Hilterman. U had het over schoon, heel en veilig, maar als daar niet aan voldaan wordt, dat het dan sociaal verkeerd kan gaan. Wat bedoelt u daarmee?

De heer Hilterman: Nou, een wijk als Meerwijk is kwetsbaar en dat is ook al eerder aan de orde geweest, gezien de samenstelling van Meerwijk, tachtig procent sociale woningbouw, het hoogste percentage bijstandsuitkeringen, en dat betekent als een wijk gaat verloederen en die kans is natuurlijk al aanwezig. Ik bedoel, je ziet nu al een aantal straten die niet meer goed voldoen aan de eisen die je aan een normale straat mag stellen, dat als het gaat verloederen, dat dat ook een sociaal effect zou kunnen hebben. We zien het ook bij de enorme problemen die we hebben gehad bij proefwijk voor gescheiden inzamelen. De wijk heeft een uiterste inspanning moeten doen om te voldoen aan de eisen die door uw raad zijn gesteld en ik denk dat we daar ook in geslaagd zijn, maar het blijkt nog steeds heel erg moeilijk, gezien de samenstelling van de wijk, om aan alle eisen te voldoen.

De voorzitter: Nog een aanvullende vraag.

De heer Aynan: Dus een goede openbare ruimte heeft positieve invloed op de sociale cohesie?

De heer Hilterman: Absoluut.

De voorzitter: Zijn er nog andere commissieleden met een vraag? Nee. Dan wil ik u beiden bedanken voor het komen inspreken bij de commissie. Mag u plaatsnemen op de publieke tribune en gaan wij het stuk inhoudelijk behandelen. Wie kan ik het woord geven? Ik begin nu bij de heer Hulster, Actiepartij.

De heer Hulster: Dank u wel, voorzitter. Actiepartij spreekt zijn steun uit voor scenario 3, Meerwijk maximaal verbeterd. We vinden het eigenlijk heel bizar dat in deze wijk nog overal vijftigkilometerwegen zijn. Dit is echt een kans om naast het aanleggen van een warmtenet en het opknappen van het riool, nu ook meteen door te pakken en ook de ruimte toekomstbestendig te maken. Zo'n ingreep doe je voor een hele lange periode, dus dit is echt de kans om dit te doen. Dus wat ons betreft, ja, is dat echt op dit moment de beste keuze.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, ik begrijp dat er verwarring is over dat er op twee verschillende manieren het aantal scenario's wordt genoemd, dus ik heb net een rijtje 1, 2, 3 genoemd, maar blijkbaar staat het in het stuk anders, ik geloof twee keer zelfs. Maar u spreekt uw steun uit dus voor Meerwijk maximaal verbeterd, dus de 25 miljoen euro. Dan hebben we nog een andere keuze, die is twintig en half miljoen euro en de laatste is dertien miljoen euro. Misschien wilt u dat er voor de duidelijkheid dus bij zeggen welk scenario u bedoelt.

De heer Hulster: Goed, ik bedoel dus het scenario Meerwijk maximaal verbeterd, de kosten zijn 25 miljoen euro, ik begrijp dat dat een groot bedrag is. Dat is vijf miljoen duurder dan wanneer we het gewoon vijftigkilometerwegen laten. Ik heb daar technisch gevraagd, van waar dat dan in zit, maar dat is me nog niet helemaal duidelijk geworden, want er is minder verharding nodig als je dit scenario doet, dus dan zou je verwachten dat het qua prijs, prijzen misschien wel tegen elkaar wegstreept, maar goed, blijkbaar is het duurder. Maar ja, in onze mening is het toch nodig, omdat het iets is wat je voor een hele lange periode doet en waarmee je deze wijk echt naar de jaren tachtig van de vorige eeuw brengt, namelijk toen werd dat overal in Nederland al ingevoerd, dus laten we dat alsjeblieft doen.

De voorzitter: Wie kan ik dan het woord geven? De heer Van Leeuwen, D66.

De heer Van Leeuwen: Ja, voorzitter, dank u wel. Ja, wij gaan voor het scenario Meerwijk verdient dit, want in deze wijk is bijna vijftig jaar lang, want de wijk ligt er ongeveer vijftig jaar, ietsje minder, vrijwel niets gebeurd. En sinds 2012 wordt er al gesproken over deze verbetering, want deze wijk verdient het. Dat hebben wij ook in deze raad al vaak tegen elkaar gezegd en ook als D66 hebben wij dat keer op keer benadrukt, ook om de redenen die de heer Hilterman net aanhaalde. Want het is echt nu aan ons om deze wijk weer toekomstbestendig te maken. En ja, dat gaat over heel de wijk, dus niet een deel van het projectgebied. Ja, dat gaat over betere verkeersveiligheid, dus ook dertig kilometer. Ja, dat gaat over beter en meer groen, zoals ook door de andere inspreker werd gezegd. En ja, dat gaat ook om betere speelplekken, want wat fijn dat in deze wijk nog zoveel gezinnen met kinderen wonen in onze stad. Dus D66 kiest vol overtuiging voor een scenario dat heet Meerwijk maximaal verbeterd. Wat wij, als je wel vaker varianten langs ziet komen, dan zie je altijd een soort van bias naar de middenvariant, dus wij vonden het woord maximaal vonden wij hier licht suggestief, maar dat wou ik wel even gezegd hebben. Dat is dus de variant van 25 miljoen uitgesmeerd over een periode van 2021 tot 2028. En ja, voor de wijk waar bijna vijftig jaar lang alleen maar een beetje geplakt is in het asfalt, verdient deze wijk dit en daarom zou D66 dit scenario willen noemen: Meerwijk verdient dit. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wie kan ik dan het woord geven? De heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel, voorzitter. Het zal u niet verbazen dat wij ook voor het maximale scenario kiezen. Niet alleen omdat Meerwijk het verdient, maar ook omdat geheel Schalkwijk het verdient. En het is heel logisch dat je voor het maximale gaat, want we zien dat Schalkwijk met behoorlijk wat ingrepen te maken gaat krijgen, de komende paar jaar. Is het niet Schalkstad, dan is het Europawijk waar voor duizenden woningen gebouwd gaat worden, daar horen infrastructurele projecten bij, er is een paar miljoen, volgens mij vijf miljoen uitgetrokken voor de bomen en het is verstandig om dat in samenhang te doen, ook qua kosten, dat je dan kan besparen en samen kan optrekken. En ja, laten we gewoon gaan voor een goed scenario. Liever één keer alles goed doen dan in stapjes en lapwerk.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? Mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Ja, Liberaal Haarlem gaat ook voor maximaal, mijnheer Van Leeuwen. We moeten het gewoon goed doen. Deze wijk verdient het en ik ben het ook wel eens met de inspreker dat voor de sociale cohesie is het ook gewoon goed dat een wijk er goed en netjes uitziet.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? De heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Wij gaan ook voor het maximale. Ik heb verscheidene keren al geconstateerd, riolen verzakt, alles is beroerd. En mijnheer Van Leeuwen kan ik uit de brand helpen, de wijk bestaat al vijftig jaar.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, voorzitter, Meerwijk verdient het. Overigens verdienen een aantal andere wijken het ook en dat betekent wel dat we nog lastige financiële keuzes te maken hebben. Ik vraag de wethouder ook goed te kijken van wat kan je wel en niet toerekenen aan de rioleringsheffing? Hoe kan je inderdaad uit andere potjes geld halen, juist die combinaties en dan denken we dat er nog wel wat efficiency te bereiken is. Ik zie ook dat eigenlijk het extra geld wat wordt uitgegeven, in het laatste jaar zit, dus het is al een beetje uitgesmeerd over meerdere jaren, dat biedt mogelijk ook wat flexibiliteit om te kijken, dan kan je beter voor kwaliteit gaan en dan desnoods het een beetje uitsmeren over de tijd, dan dat we het half doen. Maar andere wijken hebben ook hun behoeften en dat wil ook toch ook wel hier even benoemd hebben. Dus we wachten de uitwerking voor de rest af.

De voorzitter: Maar voor welk scenario gaat u nu?

De heer Visser: Ik zei al, Meerwijk verdient het, want ik was het helemaal eens met de naam van D66 en het pleidooi.

De voorzitter: Nee, maar ik bedoel, ja, dus 25 miljoen. Oké. Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Wij gaan ook voor keuze 1, Meerwijk maximaal verbeterd, voor 25 miljoen.

De voorzitter: Wie wil het woord? Ja, de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Ik ben ook zeker van mening dat Meerwijk dit verdient. Ik denk ook dat het opknappen van de wijk erg goed is. Wel vindt de VVD het lastig om financiële keuzes te maken op dit vlak. Er is heel erg veel geld mee gemoeid en aangezien de gemeentelijke begroting toch wel erg onder druk staat, vinden we het op dit moment onverstandig om voor de volledige verbetering te gaan, voor het allerduurste pakket. De VVD is dan ook van mening dat we er goed aan zouden doen om eerst een kleiner gebied op te gaan pakken en dat op een fatsoenlijke manier te doen, op een goede manier binnen het huidige budget en vervolgens in de toekomst te gaan kijken naar hoe we ook de rest van de wijk op een goede manier en op een degelijke manier alsnog kunnen voorzien van het onderhoud wat zij heeft.

De voorzitter: Wie wil dan het woord? De heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Dank u, voorzitter. Ja, het zou wel raar zijn als je na het vaststellen van de uitgangspuntennotitie IVORIM zou besluiten om voor scenario 1 te gaan kiezen, dan hadden we net zo goed dat stukje kunnen behandelen. Het CDA heeft wel even naar die scenario's zitten kijken, maar kan eigenlijk, het zijn eigenlijk scenario's waarop je geen keuze kunt maken. Als ik voor dertig kilometer ben, dan moet ik

wel voor scenario 3 gaan. Als ik voor bomen ben, moet ik voor scenario 3 gaan. Ik kan eigenlijk niet mengen. En dat wil ik ook niet, want we hebben gewoon die uitgangspunten en we hebben al heel goed geparticipeerd met de wijk, het is heel goed te zien dat er wel zestig pagina's aan inspraakreacties zijn gekomen. Dus ja, het CDA gaat gewoon voor maximaal kwaliteit in de wijk, nummer 1, 25 miljoen.

De voorzitter: Staat genoteerd. Mevrouw Wisse.

Mevrouw Wisse: Dank u wel, voorzitter. Ook de PvdA is voor de variant Meerwijk maximaal verbeterd, dus de 25 miljoenoptie. Wij ondersteunen van harte dat juist een sociaal kwetsbare wijk zoals mijnheer Hinterman ook zegt, tot een veilige, schone, groene, klimaatadaptieve wijk wordt, waar het prettig en gezond toeven is. En wij vragen de wethouder weer om extra aandacht voor het aardwarmtenet, dat die vooral geen vertraging oploopt en hier heel mooi en efficiënt in wordt meegenomen. Dank u wel.

De voorzitter: Volgens mij heb ik alle partijen gehad. Ja, u heeft geen spreekijd meer, dus u mag een mededeling doen over welk scenario u kiest en dat is het dan ook.

Mevrouw Van Zetten: Maar wij gaan ook lekker veel geld uitgeven, wij kiezen voor Meerwijk maximaal.

De voorzitter: Dus dat is 25 miljoen. En hetzelfde geldt voor GroenLinks, u mag ook kort aangeven welk scenario u kiest.

Mevrouw Oosterbroek: Maximaal.

De voorzitter: 25 miljoen, ja. Nou, hoeven we het allemaal niet lang over te hebben. Wethouder, u bent.

Wethouder Snoek: Ja, dank u wel. En dank aan de commissie, want u bent in ieder geval duidelijk en u geeft richting. Meerwijk verdient dit, daar kan ik me overigens ook bij aansluiten, alleen denk ik dat die naam net zo suggestief geweest zou zijn als maximaal verbeterd, maar uw richting is helder. En langs die lijn zullen we dan ook een masterplan uitwerken. We vinden nu de middelen in de jaren waarin er investeringsruimte is hè, dat ziet u verderop, komt dan de middelen beschikbaar. Maar even goed geldt daarvoor, en de ChristenUnie en ook de VVD attenderen daar terecht op, ook daar zullen andere investeringsbehoeftes zijn. Ook daar zullen andere noden zijn, we hebben het vorige week nog gehad over de Rijksstraatweg, het zijn allemaal keuzes. Ik hoor u heel goed en ik denk dat we ook hiermee de maximale slag kunnen maken die Meerwijk verdient, ook als het gaat over klimaatbestendigheid en andere ambities die we als gemeente ook hebben. Dus andermaal, langs die lijn zullen we dat uitwerken, waarbij ik het ook eens ben met de opmerking van de ChristenUnie dat je in zo'n proces, wat gewoon over jaren loopt, moet blijven kijken naar optimalisaties, efficiency, welke kosten zijn toe te rekenen aan riool, moeten dan ook daadwerkelijk toe te rekenen zijn, maar die verschillende financieringen, moeten gewoon goed benut worden. Warmtenet daarbij hè, dat leest u ook in het stuk, blijft de ambitie om dat zo goed mogelijk te koppelen. Het mooiste is daar waar we samen op kunnen trekken, het warmtenet zal vanuit het zuiden zeg naar boven gaan en zo kun je dan ook meewerken. Maar de andere kant werkt ook. IVORIM mag het warmtenet niet in de weg zitten, warmtenet mag IVORIM niet in de weg zitten. Dus wij komen bij u terug met een masterplan langs de lijn van Meerwijk maximaal verbeterd, van 25 miljoen, voorzitter.

De voorzitter: Duidelijk. Zijn er nog commissieleden die behoefte hebben aan een tweede termijn? Ja, de heer Dreijer, CDA.

De heer Dreijer: Even iets corrigeren net, want ik zei natuurlijk over de uitgangsvisie dat je gek zou zijn om voor scenario 1 te kiezen, maar dat deed ik aan de hand van deze, want dat is het verwarrende, scenario 1 is de minste variant, dus dat wil ik even recht zetten dat het daar op sloeg.

De voorzitter: Ja, het CDA gaat voor 25 miljoen euro, mensen, noteer het. Voor de duidelijkheid, als investering. Ja, sorry hoor. Dames en heren, het is tien minuutjes pauze. Zullen wij om half tien, of wilt u liever doorgaan? Wie wil er doorgaan, die mag zijn hand opsteken. Ja, dat is een duidelijke meerderheid, we gaan door.

Overige punten ter bespreking

14. Ontwerpogave Dreefzicht (MS)

De voorzitter: Dames en heren, dan gaan we naar agendapunt 14 en dat is de ontwerpogave Dreefzicht. Het college stuurt de opinienota ter bespreking naar de commissie Beheer. Tijdens de behandeling van het collegebesluit vrijgeven voor inspraak voorlopig ontwerp Dreefzicht is toegezegd een rondgang met de commissie Beheer te organiseren en op 5 september 2019 heeft de rondgang plaatsgevonden. Vanuit de rondgang legt het college de verschillende opties over het vervolgtraject aan de commissie Beheer voor. En het college vraagt de commissie haar voorkeur uit te spreken over één van de volgende varianten. Variant 1 is het huidige voorlopige ontwerp te vergroenen. Variant 2 is de bestaande openbare ruimte te vernieuwen, verder te vergroenen, dus geen grondruil. En scenario 3 is geen werkzaamheden rond Dreefzicht uit te voeren. Wie mag ik als eerste het woord geven? Ja, ja, voor de afwisseling begin ik dan nu maar bij de heer Abbasi, Partij van de Arbeid.

De heer Abbasi: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wilde voordat ik aan wou geven welk scenario wij kiezen even twee dingen kort bespreken die mij eigenlijk heel blij hebben gemaakt en die naar mijn mening heel positief zijn. En de eerste is dat, ja, we leven in een tijd waarin er best wel veel klimaatscepticisme is en we hebben ook vandaag bijvoorbeeld het stikstofdebat gehad, waarin er politici zijn die met droge ogen beweren dat er geen stikstofproblematiek is, of dat we de mooiste bossen van Nederland hebben, of op de stranden kun je de lekkerste haring eten, dus dat soort dingen worden geroepen. En dan maakt het mij eigenlijk wel heel blij, ondanks dat er dit soort geluiden zijn binnen de politiek, maar ook zichtbaar in de samenleving, want ze hebben toch een bepaalde aanhang en achterban, dat als er in Haarlem een idee wordt opgewekt dat er bomen gekapt gaan worden voor een parkeerplaats en daardoor een petitie wordt opgesteld waarin overigens wel een cruciale fout stond, dat het een definitief ontwerp was, maar het was een voorlopig ontwerp, maar goed, daar hebben we het al over gehad, en dat er dus mensen opstaan die daartegen in opstand komen als zij denken dat er bomen gekapt gaan worden voor een parkeerplaats. En dat maakt mij persoonlijk heel erg blij, want in Haarlem zijn we toch nog een groene stad en mensen die de tijd en moeite nemen om daartegen in opstand te komen als zij denken dat bomen gekapt gaan worden voor parkeerplaatsen, in deze tijd waarin er heel erg sceptisch gedacht wordt over klimaatverandering, maakt mij dat eigenlijk heel blij. Dat was het eerste punt wat ik wilde bespreken. En het tweede punt is, om maar meteen door te gaan op de positieve manier, ik wil de wethouder een compliment geven in hoe hij om is gegaan met de situatie. Er ontstond inderdaad heel veel boosheid en er was een petitie, dus nogmaals, er stond echt een cruciale fout in, maar ondanks dat heeft de wethouder het opgepakt. En we leven ook in een tijd waarin er heel veel heel sceptisch gedacht wordt over de politiek, er worden vaak dingen geroepen van hier in het stadhuis doen ze maar wat, ze luisteren toch niet naar ons. Nou, je kan van alles en nog wat vinden over de wethouder hoe hij nu gereageerd heeft, maar hij heeft nu wel geluisterd naar wat de mensen vonden en wat de mensen vinden en hij heeft inderdaad verschillende scenario's opgesteld met waar in twee van de drie geen bomen worden gekapt, dus dank

daarvoor wethouder. En ik denk dat het ook een keer leuk is om een keer een compliment te krijgen van ons en niet alleen maar heel kritisch te zijn. Dat gezegd hebbende, zijn wij voor scenario 2. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, de heer De Lint, CDA.

De heer De Lint: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn erg tevreden met het stuk dat nu voorligt. Voor het vorige plan was overduidelijk geen draagvlak. En dan is het wijs van de wethouder het in te trekken en meer draagvlak te zoeken, gewoon opnieuw te beginnen. Een vergroende versie van het eerste plan dat kan, maar dat is voor ons niet onze voorkeursoptie. En dan resten opties 2 en 3, waarvan mijns inziens optie 2 de enige is die de Haarlemmerhout een waardige entree kan geven. Wanneer je nu De Hout in wil lopen, zoals ik bijna dagelijks doe als ik mijn hond uitlaat, dan kan je niet over de stoep, omdat de meeste auto's op de stoep staan, dus je moet standaard over de weg. Het is fijn om te zien dat die weg versmald wordt en dat de stoep weer teruggaat naar de voetgangers, dat de auto's daar zullen verdwijnen. Daarnaast is het fijn om te zien dat ook de twee parkeerplekken bij het oversteken van de Fonteinlaan weg zullen gaan, zodat je veilig kan oversteken. Je kan voortaan zien of er auto's aankomen of niet. Zeker als er nu een busje geparkeerd staat, is het in de huidige situatie problematisch. En verder hadden wij nog één puntje wat wij dan graag nog zouden willen zien, is de heesters die om de parkeerplaats heen groeien, die zouden wat ons betreft wat hoger mogen, zodat de auto's uit het zicht gaan. Dat is het, dank u wel.

De voorzitter: De heer Hulster.

De heer Hulster: Actiepartij is ook heel blij dat er nu varianten op tafel liggen. Wat ons betreft kan variant 2 door de beugel, de bestaande openbare ruimte vernieuwen en verder te vergroenen en dus geen grondruil toe te passen en ook geen bomen te kappen voor extra parkeerplaatsen. En wat mij betreft is het dan goed zo.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Voorzitter, ik ben hartstikke blij dat het CDA tot inkeer is gekomen, maar dat even terzijde. Vorige week hebben we hier de begrotingsbehandeling gehad en er is echt gewoon fors bezuinigd. Forse ingrepen op huishoudelijke hulp, bezuinigingen op probleemgezinnen, op onderhoud, op cultuur, op peuterspeelzalen. En dan kunnen wij eigenlijk niet anders dan te zeggen, ook hier maximaal, maak een stap op de plaats. Dus de situatie behouden zoals die is en als we het financieel wat ruimer hebben, dan gaan we zien hoe we dit gaan aanpakken. Dank u wel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer De Lint.

De heer De Lint: Ja, voorzitter, ik begrijp het punt van de heer Aynan. Maar tegelijkertijd vraag ik mij dan af: heeft u gezien dat het geld dan geormerkt is voor de beheervisie voor andere ontwerpogaven uit de beheervisie van Haarlemmerhout? Dus als we dit niet zouden doen, dat het geld dan in principe anders besteed wordt in de Haarlemmerhout, dus de overweging die u dan zo voorstelt, is gewoon geen geld naar de Haarlemmerhout en dit geld terug naar de algemene middelen?

De heer Aynan: Wat ik voorstel, en dat was namelijk ook mijn voorstel bij de begrotingsbehandeling, laten we als raad een pas op de plaats maken. Want we hebben echt gewoon een zeer grote financiële opgave, niet alleen voor volgend jaar, maar voor alle jaren erna blijkbaar en dan kunnen we kijken of het oormerk er vanaf kan en inderdaad, of de middelen voor andere dingen ingezet kunnen worden.

De heer De Lint: Dus uw voorstel is nu niets te doen en het geld van de Haarlemmerhout dus ook niet uit te geven aan de Haarlemmerhout?

De heer Aynan: Correct.

De voorzitter: Wie wil het woord? Ja, de heer Aerssens, VVD.

De heer Aerssens: Dank u, voorzitter. Goed dat de wethouder met een nieuw plan is gekomen en drie opties heeft neergelegd. Wat de VVD betreft eigenlijk twee, want niks doen is volgens ons geen optie. Alle opties afgewogen en ook kijkend naar de brief van de Haarlemse Bomenwachters, is de VVD ook voor variant nummer 2.

De voorzitter: D66.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, dank u wel. Ook wat ons betreft goed dat deze drie varianten voorliggen en goed, want ook wij hebben in het verleden in deze gemeenteraad al gezegd dat deze plek beter kan, en wat ons betreft sluit variant 2 daar het best bij aan. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Eckhard, SP.

Mevrouw Eckhard: Wij zijn ook blij dat de wethouder nieuwe plannen gemaakt heeft, terugkomt op oude plannen en gewoon een nieuw voorstel doet. En wij zijn voor keuze 2.

De voorzitter: Mevrouw Otten, Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Nou ja, dan nog een complimentje voor de wethouder. Fijn dat er nieuwe plannen zijn en ook wij zijn voor keuze 2.

De voorzitter: De heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ook wij doen mee met variant 2.

De voorzitter: De heer Amand, Trots.

De heer Amand: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn ook voor plan 2 en wij realiseren ons ook dat de wethouder toch wel naar het actiecomité heeft geluisterd. Dus bij dezen ook een compliment aan de wethouder.

De voorzitter: Volgens mij heb ik iedereen gehad. Dan mag mevrouw Van Zetten kort zeggen welke variant ze wil.

Mevrouw Van Zetten: Ja, die enquête was natuurlijk een topactie.

De voorzitter: Nee, gewoon eventjes welk scenario u wilt.

Mevrouw Van Zetten: En uiteindelijk zijn wij natuurlijk, voorzitter, wethouder, voor variant 2, want de Haarlemmerhout verdient dat.

De voorzitter: GroenLinks, u mag ook nog kort aangeven welk scenario u kiest.

Mevrouw Schneiders: Wij zijn voor variant 2, maar één zin erbij, dat we vinden, we zijn het eens met mijnheer Aynan dat we daar eigenlijk niet teveel geld aan moeten uitgeven, dus ik zou zeggen: doet het binnen het gewone beheerplan, zoals ook CDA al aangeeft. En ook eventueel ...

De voorzitter: Nee, nee, nee, nee, nee. Dank u wel. Dan heb ik echt iedereen gehad. Wethouder, gaat uw gang.

Wethouder Snoek: Ja, dank u wel. Dank voor de complimenten, maar vooral ook weer voor uw eenduidigheid, bijna eenduidige richting. We komen terug met een nieuw vo in lijn met variant 2.

15. Rondvraag

De voorzitter: Mooi, dan ga ik naar agendapunt 15 en dat is de rondvraag. Ik zal eventjes kijken. Waar zal ik eens een keer beginnen? Laten we beginnen bij Trots, u heeft er vier. Nee, doe ik de ChristenUnie, mijnheer Visser, u heeft er één.

De heer Visser: Voorzitter, ik moet kiezen, want ik dacht eigenlijk dat één van de vragen door iemand anders was gesteld, dus mag ik toch even aan het eind? Anders heb ik meer vragen.

De voorzitter: Nou, is er iemand wel bereid is een rondvraag te stellen? Nee. Mijnheer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Jazeker, voorzitter, dank u wel. Ik heb nog drie minuten, wat fijn dat ik dan deze rondvragen uitgebreid kan stellen. Ik had er twee, en die twee gaan over hetzelfde onderwerp en dat is altijd een beetje arbitrair in welke raadscommissie wij dat doen, maar wij hebben het hier over mobiliteitsbeleid en helaas is de wethouder mobiliteit al weg, dus ik ga er vanuit dat wethouder Snoek de honneurs goed waarneemt. In hoeverre heeft het college er inzicht in of het incident wat heeft plaatsgevonden met taxi's bij het station van Haarlem, waarbij een vrouw met een blindengeleidehond niet werd meegenomen door allemaal taxi's, of dit een incident is of een structureel probleem? Dit was vraag één, heeft het college daar inzicht in? En vraag twee is: als het college hier inzicht in heeft, wat is het college bereid om te doen? Zijn zij bijvoorbeeld bereid, dit allemaal nog steeds onderdeel van dezelfde vraag, voorzitter, om hier beleid te ontwikkelen, mystery guests, bijvoorbeeld via het Koninklijk Nederlands Geleidefonds in te zetten, of andersoortige maatregelen om te zorgen dat dit in onze tolerante, openbare en ov-vriendelijke stad niet meer voorkomt? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Ja, de heer Visser, ChristenUnie.

De heer Visser: Ja, daarmee is één van mijn vragen gesteld, dus dan een andere vraag. We hebben een crisis rondom de PFAS. Daar worden landelijk maatregelen genomen, kunnen we lokaal ook doen en wij willen graag weten: wat gaat de wethouder doen, concreet? Gaan wij op korte termijn lokale achtergrondwaarden vaststellen om ruimte voor veilig grondverzet te creëren? En punt twee, we kunnen lokaal beleid versnellen door het aanpassen van onze bodemkwaliteitskaart. Er komt ook een landelijke AMVB die het mogelijk maakt om dat met een versnelde procedure te doen. Gaan wij dat ook in Haarlem doen om onze bodemkwaliteit actueel vast te stellen, zodat de woningbouw door kan gaan? Dank u wel.

De voorzitter: Actiepartij, u had ook nog één vraag. Of is dat niet meer zo? Oké, prima. Dan ga ik weer een poging doen bij Trots, ja.

De heer Rijbroek: Dank u wel, voorzitter. Patrimoniumbuurt, ook daarbij behorend de Scheepmakersdijk, die uiten hun zorgen dat het 's avonds zo donker is. Het verzoek is of er wat meer lantaarnpalen, het liefst met LED kunnen worden aangebracht. Hou ons daarvan op de hoogte. Ook is de zorg eigenlijk voor dat er te weinig stallingsplekken zijn voor scooters. Heeft de wethouder met zeg maar de ambtelijke organisatie misschien een idee waar die geplaatst kunnen worden? En een derde van de vier vragen is dat Europawijk in het kader van de veiligheid voor de passagiers, die wachten op de bus, dat is bij de bushalte Schipholweg, regelmatig wanneer auto's met hoge snelheid om de bocht vliegen, het hek eruit rijden. Dus de zorg voor de buspassagiers. En het vierde punt dat is, zoals we weten is Amsterdam alleen eigenaar van afvalverwerker AEB. In eerste instantie is daar 35 miljoen en nu nog eens 45 miljoen naar toe gegaan. De vraag van mij is dat die tachtig miljoen, gaat die ook omgeslagen worden naar de regiopartners zoals Haarlem, die het alleenrecht heeft verleend aan AEB tot afvalverwerking van de Haarlemse burgers, of blijft dat hetzelfde? Zou u dat kunnen nagaan?

De voorzitter: De VVD had één rondvraag.

De heer Aerssens: Ja, dank u, voorzitter. Wethouder, eerder in deze commissie heeft uw collega-wethouder aangegeven, volledig in lijn met de originele VVD-motie Eén pas op meerdere containers, dit te willen gaan uitrollen in de hele stad. Echter vragen we ons af waarom er in de evaluatie staat dat de gemeente het gebruik van meerdere passen actief gaat aanmoedigen en mensen ook actief gaat benaderen om een extra pas te nemen. Het lijkt de VVD onzinnig en ik zou de wethouder dan ook willen vragen of hij wel de proef in de hele stad wil uitrollen, maar dan zonder het aanmoedigen van het gebruik van meerdere passen, tenzij dat dan ook daadwerkelijk gewenst is door mensen.

De voorzitter: Partij van de Arbeid had twee vragen.

De heer Abbasi: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik heb de eerste vraag en deze is voor de wethouder Berkhout, maar goed, ik ga er vanuit dat hij bij de juiste persoon terecht komt. Het gaat over de dubbeldekker, ik weet niet of het bij u bekend is, maar die stopt sinds kort in de Tempeliersstraat niet meer bij de oorspronkelijke halte, maar ietsje daarvoor. Maar dat heeft als gevolg dat die dubbeldekker heel dicht bij de huizen van de mensen die daar wonen staat, dat is minder dan één meter tachtig, dus die mensen die hebben er heel erg veel last van, die dubbeldekker staat bijna in hun woonkamer. Dus de vraag is: kan de wethouder kijken met Connexion of de dubbeldekker ergens anders kan stoppen, bijvoorbeeld op Houtplein, totdat die werkzaamheden daar gedaan zijn of ja, of niet meer voor die mensen hun deur. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, mevrouw Wisse, u mag uw tweede vraag stellen.

Mevrouw Wisse: Dank u wel. Wethouder, wat is de stand van zaken met betrekking tot de ecofoon en de werving ervan?

De voorzitter: Wethouder, dit waren alle rondvragen. Wellicht kunt er ... Nee, u heeft geen tijd meer. Wellicht kunt u die beantwoorden.

Wethouder Snoek: Ja, nee, niet allemaal. Ik weet ook niet hè, in hoeverre sommige rondvragen vooraf, het helpt soms om even voor aan te kondigen, want dan ook als mijn collega's er niet zijn, dan kan ik zorgen dat ik goed voorbereid ben en een antwoord heb, dat heb ik niet op alles. Zo weet ik niet in hoeverre wij hier in deze organisatie inzicht hebben in het incident wat in de taxi, we hebben hier in het college over gesproken, maar in hoeverre wij als gemeente daarbij betrokken zijn. Ik las ook net als u in de krant dat bijvoorbeeld met de

ambassadeurs voor toegankelijkheid wordt gesproken, dus daar moet ik het antwoord op schuldig blijven. Hetzelfde als de specifieke vraag van de ChristenUnie over de PFAS, wil ik u ook vragen: stuur ons die vraag toe, gaan we proberen u zo goed mogelijk antwoord te geven. Trots zegt: meer lantaarnpalen in Patrimoniumbuurt. Was mij eerder nog niet bekend, dus het zou misschien iets kunnen zijn wat de wijkraad bij de schouw of bij de gebiedsverbinder ook aankaart hè, want zomaar even meer lantaarnpalen in een buurt neer gaan zetten is ook niet iets wat we doen, er zijn ook mensen die dat niet voor hun deur willen hebben. De situatie was mij eerder niet bekend dat daar in die wijken gebrek aan zou zijn. Hetzelfde eigenlijk over stallingsplekken voor scooters. Ik heb in ieder geval, uw vraag is: hebben wij zicht op waar die dan zou kunnen komen? Mijn antwoord is in ieder geval nee, maar misschien dat de wethouder parkeren daar nog meer zicht op heeft. Nou, u heeft er nog eentje, o ja, het hek, dat staat hier, Europawijk, het hek. Die heeft u vooraf aangekondigd, waarvoor dank ook. U heeft ook een foto bijgevoegd van de situatie waarin dat hek, wat we volgens mij een tijdje geleden ook al weer gerepareerd hebben. Het is overigens niet de plek waar de mensen op de bus staan te wachten, ik ben ook niet bekend met situaties waarin passagiers bij de bushalte geconfronteerd werden met autoverkeer, maar dat hek is wel vaker stuk gereden volgens mij. Dan vraagt u naar de AEB. Vooralnog hebben wij een vast tarief bij de AEB. Ik heb hier al eerder, in het kader van de mededelingen ook gezegd: ik kan niet in een glazen bol kijken wat de situatie bij de AEB in de toekomst met de tarieven zal doen, maar wij zullen dan ook naar, nou ja, naar behoren moeten kijken wat de nieuwe situatie is en hoe we daar naar handelen. Maar vooralnog betalen we gewoon hetzelfde tarief en proberen we de situatie zo goed mogelijk te volgen, ook vanuit het belang van de Haarlemmers. De VVD vraagt naar één pas op meerdere containers. U heeft de evaluatie gelezen van de pilot. Op grond van deze evaluatie zegt het college nu: laten we nou op de hotspots, waar dat zich de meeste problematiek voordoet, daar actief de mensen een tweede pas aanbieden, maar het niet dus over de hele stad uitrollen. Dus dat is een verschil denk ik dan van uw interpretatie en onze keuze naar aanleiding van de pilot. En de PvdA vraagt: kunnen we die dubbeldekker dan ergens anders laten stoppen? Ik zal het verzoek overbrengen en dat zal dan ook weer in gesprek met Connexxion aangekaart moeten worden. En met betrekking tot de stand van zaken met betrekking tot de werving van de ecooloog, ik heb u aangegeven: in eerste instantie is een werving voor vaste dienst geweest, daarna zijn we gaan zoeken bij bureaus. In die fase hebben zich ook weer mensen, bijvoorbeeld naar aanleiding van berichtgeving in de krant weer gemeld, hebben gezegd: nou, bij dezen dan een open sollicitatie. Deze mensen zijn ook weer in het proces betrokken. En we bevinden ons nu in de afrondende fase. Ik hoop gewoon u snel een mededeling te kunnen doen.

De voorzitter: Ja, nog een aanvullende vraag.

De heer Aerssens: Ja, een aanvullende vraag inderdaad, want wethouder Snoek spreekt wethouder Berkhout tegen, aangezien die net verteld heeft dat het wel in de hele stad zou worden uitgerold, dus dat als eerste. En als tweede, waarom gaan we een tweede pas toevoegen, terwijl met één pas ook meerdere containers geopend kan worden? Want dat staat in het stuk, dat we daadwerkelijk mensen een extra pas gaan aanbieden, zodat ze een andere container gaan openen. Zo is hoe ik het interpreteer, maar dat lijkt me heel onlogisch en niet in lijn met de motie.

Wethouder Snoek: Ja, kijk, de heer Berkhout en ik zeggen natuurlijk iedere dag precies hetzelfde, maar het klinkt misschien soms even wat anders. Ik denk dat de heer Berkhout net als ik bedoelde, als hij het ook over deze pilot had hè, over meerdere bakken op één pas, dat was hoe de pilot werkt en dat is ook hoe we hem op die hotspots willen uitwerken, dus het gaat dan niet over de mensen een tweede pas aanbieden hè, maar op hun pas toegang tot die tweede bak.

De voorzitter: En anders is het verstandig om nog even een technische vraag erover te stellen. Dat waren dan de rondvragen. We zijn aan het einde gekomen van deze commissie, maar ik wil u nog eventjes vragen om even te blijven zitten, want ik heb net, nou, aan het begin van de vergadering, begrepen dat mevrouw Eckhard heeft besloten de commissie Beheer te gaan verlaten. Dat is natuurlijk heel erg jammer, ze gaat naar de commissie Samenleving, terwijl de commissie Beheer de leukste commissie is, maar goed, dat mag ze zelf weten. Mevrouw Eckhard, ik heb u leren kennen als een commissielid met ontzettend veel passie, ook no nonsense, daar hou ik heel erg van. U bent kort als het nodig is en uitgebreid wanneer het past bij de SP, complimenten daarvoor. Het is me wel opgevallen dat u aan het begin van de periode zat u daar en u bent steeds verder weg gaan zitten, ik weet niet, ik hoop niet dat dat met mij te maken heeft, maar dat dat gewoon al stapjes was naar de uitgang, naar de commissie Samenleving. Ik begrijp dat u nog eventjes kort iets wil zeggen, maar ik wil u in ieder geval hartelijk danken voor uw bijdrage in de commissie Beheer en ik hoop dat u misschien stiekem af en toe nog een keertje terugkomt. Maar u heeft nu het woord.

Mevrouw Eckhard: Bedankt voor de verrassende woorden. Helemaal verbaasd hierover. Ik heb nog zes minuten spreektijd, ik geloof dat de anderen tekort kwamen. Ik geef ze graag aan u. Ik ga inderdaad afscheid nemen, ik ga naar Samenleving, daar ga ik Sibel een beetje meer ondersteunen. En zolang er geen vervanger is, zal ik hier terugkomen als het echt belangrijk is. Hartstikke bedankt.

16. Sluiting

De voorzitter: Dank u wel. Dames en heren, dit was de commissie Beheer, fijne avond.

De heer Aynan: Voorzitter, dank u wel voor uw prachtige voorzitterschap.